

APSTIPRINĀTS
ar Talsu novada domes
2016.gada 17.marta lēmumu Nr144, protokols Nr.5

TALSU NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA 2014.-2020.GADAM

Stratēģiskā daļa

Talsu novada Attīstības programmas 2014.-2020.gadam stratēģiskās daļas sadaļa “Mājoklis” ir izstrādāts ar Norvēģijas finanšu instrumenta 2009.-2014. gada perioda programmas „Kapacitātes stiprināšana un institucionālā sadarbība starp Latvijas un Norvēģijas valsts institūcijām, vietējām un reģionālām iestādēm” atbalstu projekta „Lietpratīga pārvaldība un Latvijas pašvaldību veikspējas uzlabošana” ietvaros. Par tā saturu pilnībā atbild Talsu novada pašvaldība, un tas neatspoguļo Programmas un iesaistīto valstu oficiālo viedokli.

Satura rādītājs

IEVADS	4
PROGRAMMAS KOPSAVILKUMS	6
1. ESOŠĀS SITUĀCIJAS APKOPOJUMS	7
1.1. NOVADA PORTRETS.....	7
1.2. PLĀNOŠANAS IETVARŠ	8
1.2.1. Eiropa.....	8
1.2.2. Latvija	9
1.2.3. Kurzeme	11
1.3. ATTĪSTĪBU IETEKMĒJOŠIE FAKTORI (2015)	14
1.4. ATTĪSTĪBU IETEKMĒJOŠIE FAKTORI (2020)	16
2. STRATĒĢISKĀ DAĻA.....	18
2.1. VĪZIJA 2030.GADAM	18
2.2. SPECIALIZĀCIJA	20
2.3. TALSU NOVADA PAŠVALDĪBAS ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS IETVARŠ	20
2.4. STRATĒĢISKE MĒRĶI	21
2.5. STRATĒĢISKE MĒRĶI UN ILGTERMIŅA PRIORITĀTES	22
2.6. ILGTERMIŅA PRIORITĀTES, RĪCĪBU VIRZIENU UN RĪCĪBAS.....	23
2.7. RĪCĪBAS VIRZIENU UN RĪCĪBU APKOPOJUMS.....	23
2.8. RĪCĪBAS VIRZIENU UN STRATĒĢISKO MĒRĶU SASAISTE	33
3. ILGTERMIŅA PRIORITĀTES, RĪCĪBU VIRZIENU UN RĪCĪBAS	36
3.1. STRATĒĢISKAIS MĒRĶIS: IZGLĪTOTA, RADOŠA UN PILSONISKI AKTĪVA, VESELĪGA, ĢIMENISKA UN PĀRTIKUSI SABIEDRĪBA.....	36
I - IEDZĪVOTĀJI.....	36
i-1 Mobilitāte.....	36
i-2 Izglītība.....	38
i-3 Brīvā laika pavadīšana	42
i-4 Veselības aprūpe	45
i-5 Sociālais atbalsts	46
i-6 Mājoklis	49
i-7 Ūdenssaimniecība	51
i-8 Siltumapgāde	52
i-9 Vide un publiskā ārtelpa.....	54
3.2. STRATĒĢISKAIS MĒRĶIS: VIDES RESURSS BALSTĪTA PROGRESĪVA UN ATTĪSTĪTA DAUDZNOZARU EKONOMIKA	57
E -EKONOMIKA.....	57
e-1 Uzņēmējdarbības atbalsta instrumenti	57
3.3. STRATĒĢISKAIS MĒRĶIS: TALSU PILSĒTAS IZCILĪBA, NOVADA NOZĪMĪBA UN ATPAZĪSTAMĪBA – NOVADA SVĪTRKODS	61
U-UNIKALITĀTE	61
u-1 Talsi – Ziemeļkurzemes pakalpojumu un ekonomiskās izaugsmes centrs.....	61
u-2 Kultūrvides uzturēšana un attīstība.....	63
3.4. STRATĒĢISKAIS MĒRĶIS: IEDZĪVOTĀJIEM TUVA PAŠVALDĪBA, STIPRA UN EFEKTĪVA PĀRVALDĪBA	65
P-PĀRVALDĪBA	65
p-1 Iedzīvotājiem tuva pašvaldība.....	65
p-2 Moderna pašvaldība	67
p-3 Sadarbības partneri.....	69
4. ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBAS KĀRTĪBA (MONITORINGS)	71

IEVADS

Talsu novada attīstības programma 2014.-2020.gadam (turpmāk Attīstības programma) ir Talsu novada pašvaldības vidēja termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteiktas prioritātes, rīcību virzieni, uzdevumi un veicamie pasākumi, kas vērsti uz Talsu novada stratēģisko mērķu sasniegšanu.

Attīstības programma ir cieši saistīta ar ilgtermiņa attīstības plānošanas dokumentu Talsu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2030. gadam.

Aktualizētās Attīstības programmas izstrādē izmantota līdzšinējā Attīstības programmas redakcija, kurā ietvertie mērķi un uzdevumi izvērtēti, ņemot vērā paveikto, esošo situāciju un aktuālās valsts, reģiona un novada attīstības tendences. Attīstības programmas sagatavošanā izmantoti arī nozaru attīstības plānošanas dokumenti, skatīti kaimiņu novadu pašvaldību attīstības plānošanas dokumenti.

Attīstības programma sastāv no Stratēģiskās daļas un pielikumiem.

Pielikumi:

- 1.pielikums. Pašreizējās situācijas analīze;
- 2.pielikums. Rīcību plāns;
- 3.pielikums. Investīciju plāns;
- 4.pielikums. Pārskats par programmas izstrādi un sabiedrības līdzdalību.

„Stratēģiskā daļa”

Šajā daļā iekļauta Talsu novada attīstības ilgtermiņa vīzija 2030.gadam, definētas prioritātes, stratēģiskie mērķi un vidēja termiņa mērķi 2014.-2020.gadam. Katra stratēģiskā mērķa sasniegšanai noteiktas ilgtermiņa prioritātes, kuru ietvaros izstrādāti rīcību virzieni un rīcības. Stratēģiskā daļa noslēdzas ar ieviešanas un uzraudzības plānu.

1.pielikums „Pašreizējās situācijas analīze” satur Talsu novada esošās situācijas raksturojumu, resursu apkopojumu, to attīstības potenciālu un iedzīvotāju vajadzības. Raksturojumā izmantoti publiski pieejamie dati un sabiedrības viedokļu apkopojums. Katrai jomai dota stipro, vājo pušu, iespēju un draudu analīze (SVID) un secinājumi par nepieciešamajām turpmākajām rīcībām. Pašreizējās situācijas analīzes noslēgumā sniegts pārskats par Attīstības programmas sasaisti ar hierarhiski augstākiem nacionāla līmeņa attīstības plānošanas dokumentiem un kaimiņu novadu pašvaldību attīstības plānošanas dokumentiem.

2.pielikums „Rīcību plāns” - detalizēti izstrādāti rīcības virzieni, to ietvaros konkrētas rīcības un veicamie uzdevumi. Rīcību plāns veidots, kompleksi izvērtējot tādas kritērijus kā teritoriālā pārstāvniecība, pakalpojumu saņēmēju skaits un konkurētspējas paaugstināšana.

3.pielikums „Investīciju plāns” - noteikti konkrēti uzdevumi un risinājumi, atbildīgie par to īstenošanu, finanšu avoti, indikatīvās izmaksas un plānotais īstenošanas laiks. Aktualizējams ne retāk kā reizi gadā, ievērojot pašvaldības budžetu kārtējam gadam.

4.pielikums „Pārskats par programmas izstrādi un sabiedrības līdzdalību” – pielikumā iekļauta informācija par attīstības programmas izstrādes procesu – iesaistītās puses, darba grupas, sabiedrības informēšanas un līdzdalības pasākumi, publiskās apspriešanas gaita un rezultāti.

Saīsinājumi

AER	Atjaunojamie energoresursi
AIPL	Attīstības un partnerattiecību ieguldījumu līgums (ES fondu finansējums un valsts dalības programmu līdzfinansējums 2014.-2020.gadam)
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
CSS	Centralizētā siltumapgādes sistēma
DG	Darba grupa
EM	Ekonomikas ministrija
ERAF	Eiropas reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
ESF	Eiropas Sociālais fonds
ĪADT	Īpaši aizsargājamā dabas teritorija
IKP	Iekšzemes kopprodukts
IKT	Informāciju un komunikāciju tehnoloģijas
IZM	Izglītības un zinātnes ministrija
FM	Finanšu ministrija
KAC	Klientu apkalpošanas centrs
KF	Kohēzijas fonds
KIS	Kultūras informācijas sistēma
KM	Kultūras ministrija
KSTC	Talsu novada Kultūras, sporta un tūrisma centrs
KPR	Kurzemes plānošanas reģions
LDz	VAS „Latvijas dzelzceļš”
LIAA	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
LIAS	2030 Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam
LLKC	Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs
LPS	Latvijas Pašvaldību savienība
LVC	VAS „Latvijas Valsts ceļi”
Lursoft	SIA „Lursoft IT” uzņēmumu datu bāze, kas tiek veidota sadarbībā ar LR Uzņēmumu reģistru
LR	Latvijas Republika
NACE	Ekonomisko darbību klasifikators (Classification of Economic Activities in the European Community)
NĪN	Nekustamā īpašuma nodoklis
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
NUT	Eiropas statistiskais reģions (Nomenclature of Units for Territorial Statistics). Visā Latvijā atbilst NUT 2 līmenim, Talsu novads iekļaujas Kurzemes statistiskajā reģionā, kas atbilst NUT 3 līmenim
RAIM	Reģionālās attīstības indikatoru modulis
TIC	Tūrisma informācijas centrs
VA	Valsts aģentūra
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VID	Valsts ieņēmumu dienests
VK	Valsts kase
VKPAI	Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija
VZD	Valsts zemes dienests
PII	Pirmskolas izglītības iestāde
PMLP	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
TEN	Eiropas transporta tīkls
TN	Talsu novads
TNP	Talsu novada pašvaldība
UR	Uzņēmumu reģistrs
VeM	Veselības ministrija
VID	Valsts ieņēmumu dienests
VK	Valsts kase
VRAA	Valsts reģionālās attīstības aģentūra
VZD	Valsts zemes dienests

PROGRAMMAS KOPSAVILKUMS

Attīstības programma definē pašvaldības politiku periodā līdz 2020.gadam un ir sadarbības platforma Talsu novada uzņēmumiem, nevalstiskajām organizācijām, valsts iestādēm, pašvaldībai.

Talsu novads atrodas Ziemeļkurzemē, 2016.gada sākumā tajā dzīvo 31954 iedzīvotāji, novada platība ir 1763 km². Pēc teritorijas Talsu novads ir piektais lielākais Latvijā, pēc iedzīvotāju skaita – Talsu pašvaldība ir otra lielākā starp novadiem vai devītā lielākā pašvaldība, ņemot vērā republikas pilsētas. Talsu novadā ietilpst četras pilsētas – Talsi, Stende, Valdemārpils Sabile un 14 pagasti.

Vietējās ekonomikas stimuli ir Talsu pilsēta - reģiona nozīmes attīstības centrs, vietējie ražošanas un pakalpojumu uzņēmumi un zemnieku saimniecības, kas pamatā strādā vietējam tirgum un izmanto vietējos dabas resursus un novietojumu ap Rīgas-Ventspils autoceļu, 115 km attālumā no Rīgas un 76 km attālumā no Ventspils.

Iedzīvotāju skaits samazinās, un vēl turpmākajos desmit gados būs jūtama negatīvo demogrāfisko procesu ietekme. Talsu novadam jāatbild uz izaicinājumiem, kas saistīti ar pakalpojumu teritoriālo pieejamību, infrastruktūras nolietojumu un nodarbinātību mazajās apdzīvotajās vietās, pašvaldības pārvaldības modeli un pakalpojumu izmaksu racionalizēšanu ilgtermiņā. Jāņem vērā, ka nākotnē pieaugs informācijas un mobilitātes loma, nepieciešamība pēc jaunām zināšanām un prasmēm un konkurētspējīga piedāvājuma.

Vīzija

Talsu novads – ekonomiski attīstīts novads Ziemeļkurzemē ar reģiona centru Talsos, ar konkurētspējīgiem un inovatīviem uzņēmumiem, ar drošu un pievilcīgu dzīves vidi, bagāts ar izglītotiem, radošiem un pilsoniski aktīviem cilvēkiem, kuri veido veselīgu, ģimenisku un pārtikušu sabiedrību; efektīvi pārvaldīts novads, kurā katrai pilsētai un pagastam ir sava dabas un kultūras pievilcība.

1.tabula. Stratēģiskie mērķi 2014. - 2020. gadam

Sociālie aspekti (Iedzīvotāji)	Stratēģiskais mērķis Nr.1 Izglītota, radoša un pilsoniski aktīva, veselīga, ģimeniska un pārtikusi sabiedrība
Ekonomiskie aspekti (Ekonomika)	Stratēģiskais mērķis Nr.2 Vides resursos balstīta progresīva un attīstīta daudznozaru ekonomika
Vides aspekti (Unikalitāte)	Stratēģiskais mērķis Nr.3. Talsu pilsētas izcilība, novada nozīmība un atpazīstamība – novada svītrkods
Pārvalde (Pārvaldība)	Stratēģiskais mērķis Nr.4 Iedzīvotājiem tuva pašvaldība, stipra un efektīva pārvaldība

Stratēģisko mērķu sasniegšanai noteiktas ilgtermiņa prioritātes, izstrādāti rīcības virzieni un to ietvaros - rīcības. Rīcību plāns veidots, kompleksi izvērtējot tādas kritērijas kā teritoriālā pārstāvniecība, pakalpojumu saņēmēju skaits un konkurētspējas paaugstināšana.

1.ESOŠĀS SITUĀCIJAS APKOPOJUMS

1.1. Novada portrets

Talsu pilsēta - novada administratīvais centrs un reģiona nozīmes pakalpojumu centrs Ziemeļkurzemē (bijušais Talsu rajona administratīvais centrs).

Novada kopējā teritorijas platība ir **1763 km²** – piektais lielākais novads Latvijā un aizņem 13% no Kurzemes plānošanas reģiona teritorijas. Talsu novadā ietilpst 4 pilsētas – **Talsi, Stende, Valdemārpils Sabile un 14 pagasti**. Platības ziņā lielākās teritoriālās vienības ir Ģibuļu pagasts ar 320,2 km² (aizņem 18,2% no novada teritorijas), Valdgales pagasts – 205,3 km² (11,6%), Laucienes pagasts – 180,3 km² (10,2%), Abavas pagasts – 160,1 km² (9,08%). Mazākās platības ir pilsētām – Valdemārpils ar 3,06 km² aizņem 0,17% no kopējās novada teritorijas, Stende ar 4,8 km² (0,3%), Sabile ar 4,33 km² (0,24%), Talsi ar 7,8km² (0,4%).

31 954 iedzīvotāji novadā (PMLP iedzīvotāju reģistra statistikas dati uz 2016.gada 1.janv) ierindo Talsu novadu otrajā vietā starp Latvijas novadiem un devītajā vietā tūlīt aiz Rēzeknes un Ventspils republikas pilsētām. Pēc iedzīvotāju skaita lielākā ir Talsu pilsēta ar 10 377 iedzīvotājiem. Pārējās teritoriālajās daļās iedzīvotāju skaits svārstās no 414 (Strazdes pagasts) līdz 2385 (Ģibuļu pagasts).

Vidējais iedzīvotāju blīvums - **17 iedz./km²** un tā ir trešā blīvāk apdzīvotā teritorija Kurzemes reģiona lauku teritoriju vidū (aiz Engures un Rojas novada). No novada centra Talsiem līdz Rīgai ir 115 km, līdz Ventspilij – 76 km, līdz Liepājai – 145 km, līdz Tukumam – 56 km, līdz Kuldīgai – 58 km, līdz Kandavai – 40 km un līdz Saldum – 83 km.

Pēc teritorijas attīstības indeksa Talsu novads 2015.gadā atradās 34.vietā starp 110 novadu pašvaldībām. Attīstības rādītāji, salīdzinājumā ar 2009.gadu, Talsu novadā ir uzlabojušies (TAI ir 0,016).

Novada teritorijas centrā ir Talsu pilsēta. Novads robežojas ar Kuldīgas, Ventspils, Dundagas, Rojas un Mērsraga novadu un Rīgas plānošanas reģionā ietilpstošajiem Tukuma un Kandavas novadiem. Novada teritoriju šķērso valsts autoceļš Ventspils - Rīga (A10) un dzelzceļš Zīlupe–Krustpils–Jelgava–Tukums 2–Ventspils, kurš tiek izmantots kravu tranzītam. Novada teritorijā ir samērā blīvs autoceļu tīkls. Novadam nav robežas ar Baltijas jūras Rīgas līci.

1.attēls.Talsu novads

1.2. Plānošanas ietvars

1.2.1. Eiropa

Talsu novada attīstības programma izstrādāta periodam, kas sakrīt ar Eiropas Savienības plānošanas pierodu, - 2014.-2020.gadam.

Eiropas Savienības galvenais dokuments ir „**Eiropa 2020: stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei**”, kas apstiprināta Eiropadomē 2010.gada 17.jūnijā

Galvenais „ES 2020” stratēģijas mērķis ir veicināt izaugsmi un nodarbinātību ES kopumā un katrā ES dalībvalstī atsevišķi. „ES 2020” stratēģijai ir trīs galvenās prioritātes: gudra, ilgtspējīga un iekļaujoša izaugsme. Lai sasniegtu augstākminētās prioritātes, „ES 2020” stratēģijai ir pieci kvantitatīvie mērķi, kuri aptver nodarbinātības politikas, pētniecības un inovācijas politikas, enerģētikas un klimata pārmaiņu politikas, izglītības politikas un sociālās politikas jomas. „ES 2020” stratēģija balstās uz Integretajām vadlīnijām, uz kā pamata ES dalībvalstis gatavo nacionālās reformu programmas „ES 2020” stratēģijas.

Latvijas nacionālā reformu programma „Eiropa 2020” stratēģijas īstenošanai (Latvijas NRP) tika apstiprināta 2011.gada 26.aprīlī Ministru kabinetā vienlaicīgi ar Latvijas Konverģences programmu 2011.-2014. gadam.

Latvijas NRP ir aprakstīts vidēja termiņa makroekonomiskais scenārijs, atspoguļoti galvenie Latvijas tautsaimniecības makro-strukturālie izaicinājumi (šķēršļi) un galvenie pasākumi to novēršanai, kā arī Latvijas kvantitatīvie mērķi 2020.gadam „Eiropa 2020” stratēģijas kontekstā un galvenie pasākumi to sasniegšanai. Latvijas mērķis ir veicināt izaugsmi un nodarbinātību, nodrošinot vidējā termiņā IKP pieauguma tempus 4-5% apmērā un augstu nodarbinātības līmeni 73% apmērā līdz 2020.gadam.

Talsu novada iespēja iesaistīties programmas īstenošanā ir dažādu jomu ES projektu realizācija.

Infrastrukturā objekti Talsu novadā, kuri ir iekļauti Eiropas Kopienas plānošanas dokumentos, ir E22 autoceļa posms jeb A10 Rīga – Ventspils, energoinfrastrukturā projekts „Kurzemes loks”.

2.attēls. Talsu novads Baltijā un Austrumeiropā

Vīzija un stratēģijas apkārt Baltijas jūrai (VASAB). Vīzija un stratēģijas apkārt Baltijas jūrai (VASAB) ir starpvaldību forums par Baltkrievijas, Dānijas, Igaunijas, Krievijas Federācijas, Latvijas, Lietuvas, Norvēģijas, Polijas, Somijas, Vācijas un Zviedrijas telpisko plānošanu un attīstību atbildīgo ministru sadarbībai.

Baltijas jūras reģiona telpiskās attīstības vīzijā 2030.gadam ir izklāstītas rīcībpolitikas pamatnostādnes un noteikta darba kārtība trijās tematiskās jomās:

- Pilsētu tīklojuma izveides un pilsētas un lauku sadarbības veicināšana;
- Iekšējās un ārējās sasniedzamības uzlabošana;
- Jūras telpiskās plānošanas un apsaimniekošanas uzlabošana.

1.2.2. Latvija

Talsu novada attīstības programmas pašreizējās situācijas analīzes pielikumā sniegts pārskats par atbilstību hierarhiski augstākiem nacionāla līmeņa attīstības plānošanas dokumentiem – Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijai līdz 2030. gadam un Latvijas Nacionālajam attīstības plānam 2014.- 2020.gadam, kā arī pārskats par saistīti ar kaimiņu novadu attīstības plānošanas dokumentiem.

2.tabula. Saskaņotība ar citiem dokumentiem.

LATVIJĀ	KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONĀ	TALSU NOVADĀ
Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija (Latvija 2030)	Kurzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2015.-2030.gadam (projekts)	Talsu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030
		Talsu novada teritorijas plānojums
Latvijas Nacionālais attīstības plāns (NAP 2020)	Kurzemes plānošanas reģiona Attīstības programma 2015.-2020.gadam (projekts)	Talsu novada attīstības programma 2014.-2020.(apstiprināta 01.03.2012.)
Reģionālās politikas pamatnostādnes 2013.-2019.gadam	Nozaru plānošanas dokumenti	Nozaru plānošanas dokumenti, iestāžu rīcības plāni

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas (Latvija 2030) prioritātes

Kultūras telpas attīstība.
Ieguldījumi cilvēkkapitālā.
Paradigmas maiņa izglītībā.
Inovātīva un ekoepektīva ekonomika.
Daba kā nākotnes kapitāls.
Telpiskās perspektīvas attīstība.
Inovātīva pārvalde un sabiedrības līdzdalība.

Latvijas Nacionālā attīstības plāna (NAP 2020)prioritātes

Cilvēka drošumspēja.
Tautas saimniecības izaugsme.
Izaugsmi atbalstošas teritorijas.

Reģionālās politikas pamatnostādnes 2013.-2019.gadam

Reģionālās politikas pamatnostādnes (turpmāk – pamatnostādnes) ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, kas nosaka Latvijas reģionālo politiku, aptverot laika periodu līdz 2019.gadam. Pamatnostādnes ir Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam (turpmāk – „Latvija 2030”) noteiktās Telpiskās attīstības perspektīvas ieviešanas dokuments, kas paredz konkrētus rīcības virzienus un uzdevumus vidējā termiņā, un tās detalizē Nacionālā attīstības plāna 2014.-2020.gadam uzstādījumus, rīcības virzienus un uzdevumus reģionālajā politikā.

Reģionālās politikas teritoriālā dimensija

- **Policentriskas attīstības veicināšana**
- **Pilsētu (attīstības centru) kā reģionu izaugsmes virzītājspēku attīstības sekmēšana**, tiem savukārt pozitīvi ietekmējot apkārtējo teritoriju attīstību.
- **Specifisko mērķteritoriju attīstība**

Nozaru politikas plānošanas dokumenti

Šobrīd valstī ir 21 joma (nozare) un katrā no tām vairākas politikas un attīstības plānošanas dokumentu hierarhijas. Izstrādājot Talsu novada attīstības programmu 2014.-2020.gadam, izmantojot politikas plānošanas datu bāzi (www.polsis.gov.lv), ir apskatītas un ņemtas vērā tās jomas, kas skar attīstības programmā izvirzīto stratēģisko mērķu sasniegšanu, pasākumu ieviešanu vai identificētas kā risināmās problēmas.

Galvenie nozaru politikas un attīstības plānošanas dokumenti, kas ņemti vērā Talsu novada attīstības programmā 2014.-2020.gadam:

- Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam;

- Mūžizglītības politikas pamatnostādnes 2007. - 2013.gadam un Programma Mūžizglītības politikas pamatnostādņu 2007.-2013.gadam ieviešanai 2008.-2013.gadā;
- Sporta politikas pamatnostādnes 2014. – 2020.gadam;
- Jaunatnes politikas pamatnostādnes 2009.-2018.gadam;
- Profesionālās izglītības iestāžu tīkla optimizācijas pamatnostādnes 2010.–2015.gadam;
- Transporta attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam;
- Pasta politikas pamatnostādnes 2011.-2017. gadam;
- Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam „Radošā Latvija”;
- Ģimenes valsts politikas pamatnostādnes 2011. – 2017.gadam;
- Sabiedrības veselības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam;
- Piejūras reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plāns 2007.-2013.gadam;
- Vides politikas pamatnostādnes 2014. -2020.gadam;
- Ventas upes baseina apgabala apsaimniekošanas plāns;
- koncepcija par vienas pieturas aģentūras principa ieviešanu valsts un pašvaldību pakalpojumu pieejamībā;
- Elektronisko sakaru nozares politikas pamatnostādnes 2011.-2016. gadam;
- Enerģētikas attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam;
- Valsts energoefektivitātes rīcības plāns 2014.- 2016.gadam;
- Atjaunojamo energoresursu izmantošanas pamatnostādnes 2006.–2013.gadam;
- Komerccarbības konkurētspējas un inovācijas veicināšanas programma 2007. - 2013.gadam;
- Latvijas preču un pakalpojumu eksporta veicināšanas un ārvalstu investīciju piesaistes pamatnostādnes 2013.-2019.gadam;
- Latvijas tūrisma attīstības pamatnostādnes 2014.–2020.gadam;
- Meža un saistīto nozaru attīstības pamatnostādnes;
- Lauku attīstības programma 2014.-2020.gadam.

1.2.3. Kurzeme

Kurzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2015.-2030.gadam

Kurzemes plānošanas reģiona attīstības programma 2015.-2020.gadam

Kurzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2015.-2030.gadam ir reģiona ilgtermiņa plānošanas dokuments. Kurzemes plānošanas reģiona attīstības programma 2015.-2020.gadam ir reģiona vidēja termiņa plānošanas dokuments.

Reģiona attīstības prioritātes:

Gudra attīstība.

Pievilcīga dzīves vide.

Globālā saistība un atvērtība.

Talsu novada attīstības programmas pašreizējās situācijas analīzes pielikumā sniegts pārskats par programmas atbilstību Kurzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2015.-2030. un Kurzemes plānošanas reģiona attīstības programmai 2015.-2020.gadam.

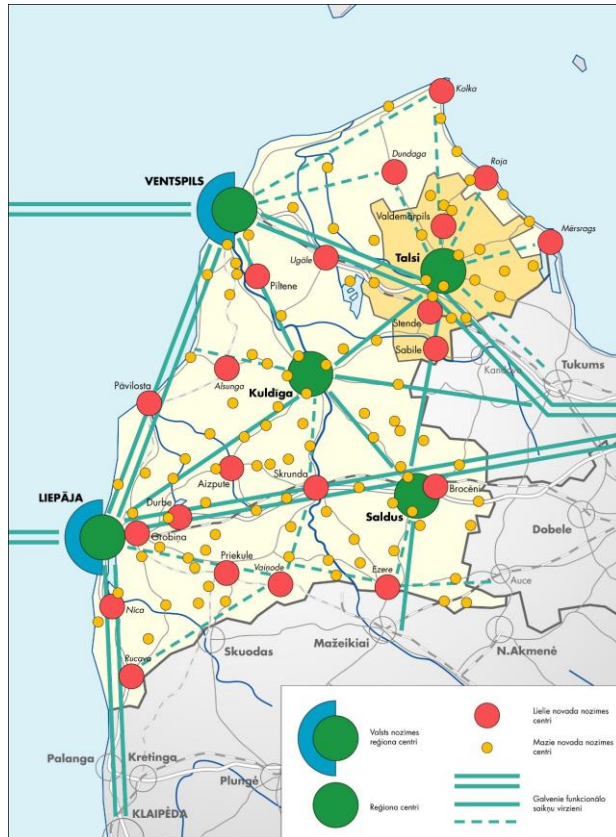
Kurzemes ilgtspējīgas attīstības stratēģijas Kurzeme – 2030 mērķis ir iezīmēt reģiona nozīmīgākos attīstības virzienus – ilgtermiņā, aktualizējot sasniegto un veicinot turpmāk nepieciešamās izmaiņas. Stratēģija turpina iepriekšējā plānošanas perioda dokumentos noteiktos virzienus veidot attīstības plānošanas pārmantojamību, respektējot Eiropas Savienības un Latvijas nacionālo attīstības politiku.

Lai saglabātu apdzīvojuma struktūru, nepieciešams veidot vienotu daudznazaru savstarpēji papildinošu vietu orientētu politiku. Svarīgākie telpiskie risinājumi ir attīstības centru un integrēto attīstības telpu pieeja. Koncentrēšanās princips paredz attīstības centru pieeju balstoties uz principu – lielāks atbalsts ir lielākajos centros.

Kurzemes plānošanas reģionā ir šādi attīstības centru līmeņi:

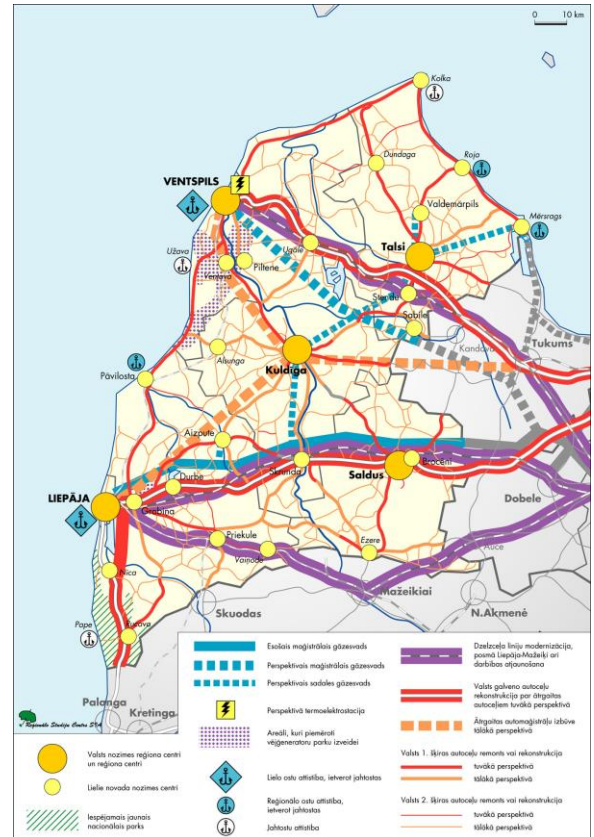
- Baltijas jūras reģiona līmeņa/nacionālas nozīmes attīstības centri – Liepāja un Ventspils.
- Reģionālas nozīmes attīstības centri – Kuldīga, Saldus, Talsi.
- Novada nozīmes attīstības centri – Aizpute, Alsunga, Brocēni, Dundaga, Durbe, Ezere, Grobiņa, Mērsrags, Nīca, Pāvilosta, Piltene, Priekule, Roja, Rucava, Sable, Skrunda, Stende, Ugāle, Vaiņode, Valdemārpils, Ventava.
- Vietējās nozīmes attīstības centri – noteikti pašvaldību attīstības plānošanas dokumentos.
- Citas lauku teritorijas – veido viensētas, saimniecības, viensētu grupas, atsevišķi ražošanas un pārstrādes uzņēmumi.

3.attēls. Reģiona nozīmes centru perspektīvā telpiskā struktūra

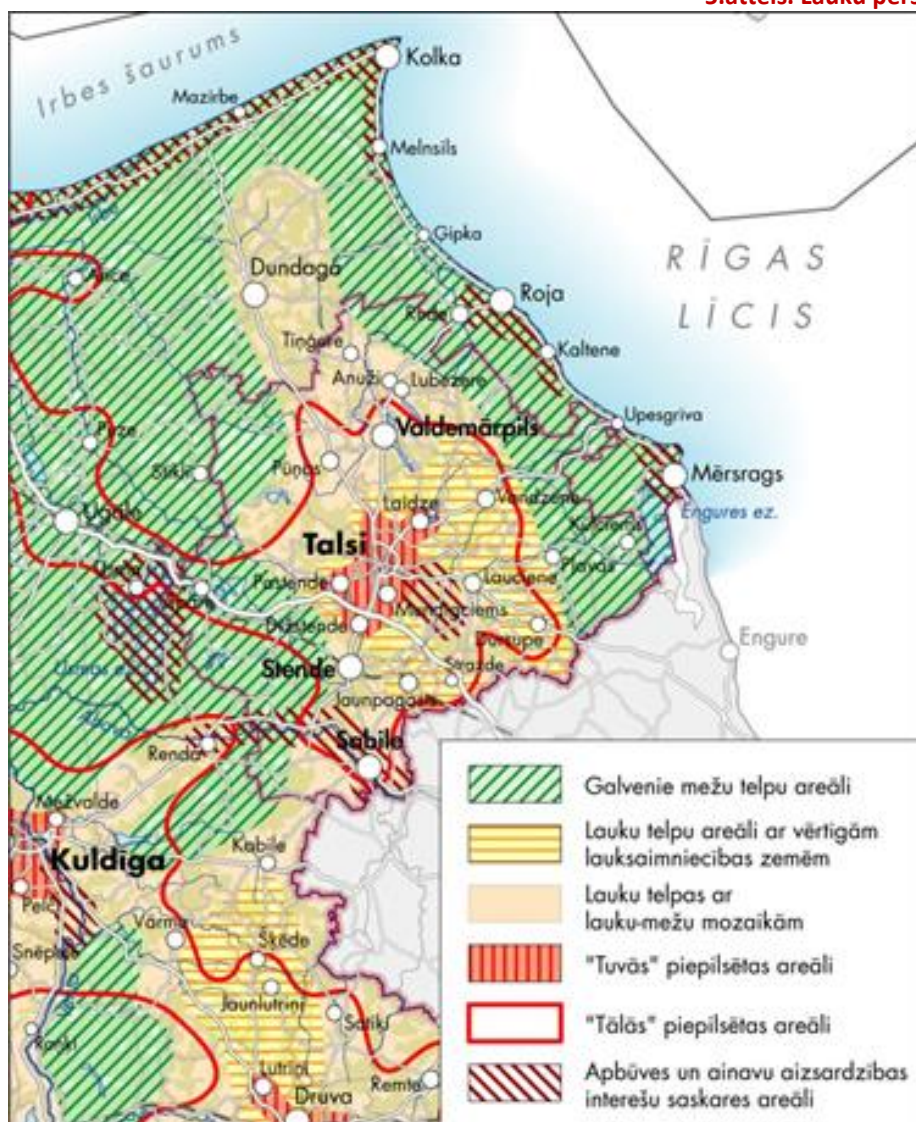
Datu avots: Kurzemes plānošanas reģiona telpiskā perspektīva

4.attēls. Infrastruktūras attīstības projektu areāli un vietas

Talsu novada teritorijā iekļautie infrastruktūras attīstības projekti atbilst Talsu novada interesēm, tomēr mainījusies politika nacionālā līmenī (gāzes vada turpmākā izbūve, ātrgaitas automaģistrāļu tīkls un trase no Tukuma uz Kuldīgu). Talsu novada attīstības programmā ņemta vērā LIAS 2030, kā arī uzsvērtas Talsu novada svarīgākās intereses attiecībā uz nacionālās nozīmes infrastruktūras attīstību.

5.attēls. Lauku perspektīvā integrētā struktūra

Datu avots: Kurzemes plānošanas reģiona telpiskā perspektīva

Vietējais līmenis – kaimiņu novadu pašvaldības

Veicot Talsu novada attīstības programmas izstrādi, tika analizēti kaimiņu novadu – Dundagas, Rojas, Mērsraga, Kandavas, Kuldīgas, Tukuma un Ventspils novadu teritoriju attīstības dokumenti. Tika ņemti vērā kaimiņu novadu stratēģiskie mērķi, ilgtermiņa un vidēja termiņa prioritātes un rīcības virzieni, kas ietverti plānošanas dokumentos:

- Dundagas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014.-2030.gadam
- Dundagas novada attīstības programma 2014.-2020.gadam
- Rojas novada attīstības programma 2015.-2021.gadam
- Rojas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2015.-2030.gadam
- Mērsraga novada attīstības programma, 2012.-2018.gadam
- Kandavas novada attīstības programma 2010.-2016.gadam
- Kandavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014.-2033.gadam
- Ventspils novada attīstības programma 2011.-2017.gadam
- Kuldīgas novada attīstības programma, 2014.-2020.gadam
- Tukuma novada attīstības programma 2015.-2021.gadam.

Informācija apkopota Talsu novada attīstības programmas pašreizējās situācijas analīzes pielikumā.

1.3. Attīstību ietekmējošie faktori (2015)

Iedzīvotāju skaita samazināšanās

Iedzīvotāju skaits samazinās visā valstī. Talsu novadā pēdējo 5 gadu laikā tas samazinājies par 5,5%. Un joprojām turpina samazināties. 2015.gada 1.janvārī Talsu novadā dzīvoja 32 366 iedzīvotāji, bet 1.jūlijā iedzīvotāju skaits samazinājies par 234 iedzīvotājiem.

Rīga un Ventspils

Talsu novads, atrodoties starp divām republikas pilsētām, gūst labumu gan izvēloties pieejamākos pakalpojumus un biznesa iespējas, gan izmantojot transporta infrastruktūru.

Tuvumā esošās ostas

Uzņēmumiem tuvākās lielās ostas ar attīstītu ostu infrastruktūru ir Rīgā, Ventspilī, kā arī ir pieejamas mazās Mērsraga un Rojas ostas.

Teritoriju šķērso dzelzceļš

Teritoriju šķērso dzelzceļš Zilupe–Krustpils–Jelgava–Tukums 2–Ventspils, pa kuru notiek tikai kravu pārvadājumi. Talsu novada teritorijā atrodas Stendes, Līču, Sabiles un Spāres stacijas. Tuvākā pasažieru dzelzceļa kustība pieejama Tukumā (attālums no Talsiem – 55 km).

Teritoriju šķērso valsts galvenais autoceļš Rīga - Ventspils

Autoceļš ir valsts galvenais autoceļš A10 „Rīga-Ventspils” un iekļaujas arī TEN-T Eiropas transporta tīklā – E22. Gada vidējā diennakts satiksmes intensitāte uz A10 autoceļa Rīga – Ventspils 2014.gadā bija 4673 (t.sk. 660 kravas) automašīnas diennaktī. Teritorijās ap Rīga-Ventspils autoceļu ir daudz lielāka saimnieciskā rosība salīdzinājumā ar Talsu novada ziemeļu daļu. Rīga no Talsiem ir sasniedzama 2 stundās, Ventspils – stundas laikā. Pa autoceļu A10 notiek bieža sabiedriskā transporta kustība.

Nav tiešas pieejas piekrastei

Talsu novadam nav tiešas pieejas jūrai. Tuvākā pieeja piekrastei atrodas 1 km attālumā Mērsraga novadā (Upesgrīva). Tādēļ piekrastes tūrisma aktivitātes tiek organizētas sadarbībā ar Rojas, Engures un Mērsraga novadu pašvaldībām. Talsu novads robežojas ar Usmas un Engures ezeriem.

Teritorijā ir viens no blīvākajiem ceļu tīkliem

Talsi kopā ar mazpilsētām Sabili, Stendi un Valdemārpili un pagastu centriem veido vienmērīgu apdzīvojuma struktūru. Talsu novadā ir viens no blīvākajiem ceļu tīkliem Kurzemes reģionā, kas nodrošina labas satiksmes iespējas iekšēji novadā starp 4 pilsētām un pagastu centriem, kā arī ērtu nokļūšanu uz un no blakus novadu centriem – Dundagu, Kandavu, Kuldīgu, Tukumu, Roju un Mērsragu.

Attīstības un ekonomisko aktivitāšu centri – Talsi, Stende, Sabile, Valdemārpils

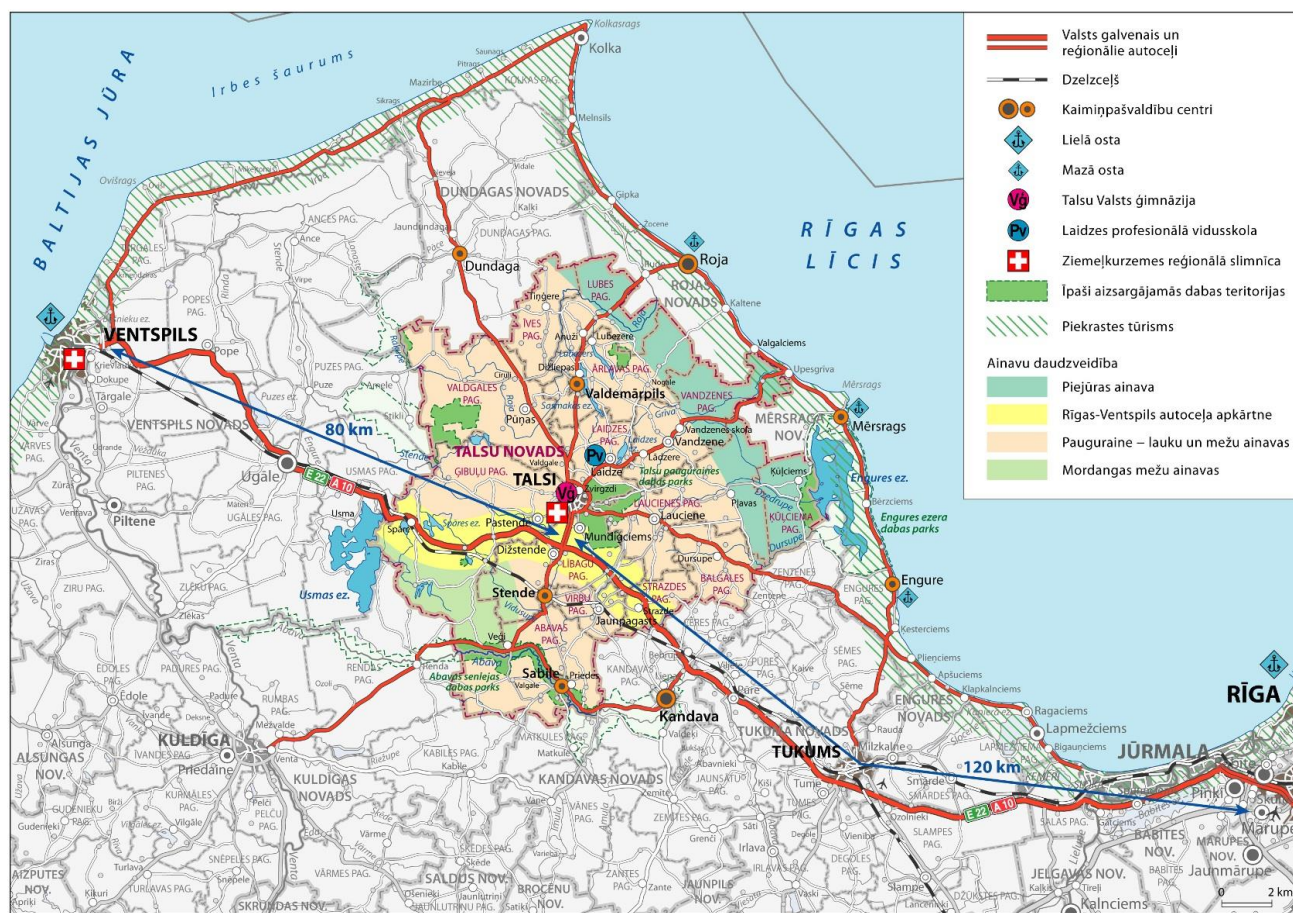
Pilsētas ar tajā koncentrētajiem pakalpojumiem, darba vietām un infrastruktūru ir nozīmīgs pašvaldības resurss. Talsu pilsēta, pēc iedzīvotāju skaita, ir 18.lielākā Latvijas pilsēta un ir viens no trijiem reģiona nozīmes attīstības centriem Kurzēmē. Iekšējā tirgus attīstībai novadā būtiska nozīme ir mazpilsētu tīklam.

Talsu novadā ir vairāki lieli uzņēmumi

Lielākie uzņēmumi: SIA "Vika Wood" (kokapstrāde), SIA "Pindstrup Latvia" (kūdras ieguve), SIA „Krauzers” (mežizstrāde), SIA "Lateva" (degvielas mazumtirdzniecība), SIA „Brabantia Latvia”, SIA „Kurzemes sēklas”, SIA "Talce" (ceļu būvniecība), SIA „Talsu spriegums”, SIA "SBE Latvia LTD." (kokapstrāde), AS „Ingrid D”, AS "Talsu Pienšaimnieks" (piena pārstrāde), AS "Talsu autotransports" (pasažieru sauszemes pārvadājumi), SIA "O.Bāres būvmateriāli" (būvmateriālu, būvkonstrukciju tirdzniecība) u.c.

Ainavu daudzveidība

Pēc dabas apstākļiem un saimnieciskās veida novada ietvaros var izcelt vismaz četras dažādu ainavu zonas – piejūras ainava, Talsu pauguraine, saimnieciski rosīgā teritorija Rīgas –Ventspils autoceļa un dzelzceļa apkārtnē, Abavas upes ielejas apkārtnē. Tāda ainavu dažādība rada iespējas daudzveidīgām saimnieciskām iespējām un tūrisma piedāvājumam.

6.attēls. Talsu novadu ietekmējošie faktori (2015)

Datu avots: politikas plānošanas datu bāze, nozaru ministriju mājas lapas

1.4. Attīstību ietekmējošie faktori (2020)

Veidojot Talsu novada attīstības programmu 2014.-2020.gadam, ir apskatīta demogrāfiskā prognoze, dažādu jomu attīstības tendences un starptautiskie, nacionālie un reģionu politikas un attīstības plānošanas dokumenti. Attīstības programma izstrādāta, pieņemot, ka periodā līdz 2020.gadam būs realizēti vairāki nacionālā līmeņa infrastruktūras projekti, kā arī, ka būtiski nemainīsies tiesiskā bāze un nodokļi, kā arī pašvaldību funkcijas un budžets.

Turpināsies demogrāfisko procesu nelabvēlīgā ietekme

Mazās dzimstības 1990. – 2010. gados rezultātā tuvākā nākotnē sagaidāma reprodūktīvā vecuma cilvēku skaita samazināšanās, kas arī turpmāk ietekmēs dabisko iedzīvotāju kustību. Var pieņemt, ka migrācijas negatīvais saldo saglabāsies. Iedzīvotāju ilgtermiņa migrācijas saldo Talsu novadā no 2000.gada līdz 2013.gadam ir -15,29% jeb -5740 iedzīvotāji.

Prognozētā iedzīvotāju skaita samazināšanās līdz 2020.gadam sagaidāma lielāka par 10%.

Starp Latvijas statistiskajiem reģioniem Kurzēm ir visaugstākā demogrāfiskā slodze (625), Talsu novadā – 613. 2011.-2014. gadā darbaspējas vecumu pārsniegušo demogrāfiskā slodze Latvijā palielinājusies par 8% (no 337 uz 363) un atbilstoši prognozēm strauji turpinās palielināties. Ja līdz 2030. gadam darbaspējas vecumu pārsniegušo iedzīvotāju īpatsvars pieaugs 1,33 reizes (ja ņemot vērā, ka pensijas vecuma sliekšnis pieaugs no pašreizējiem 62 līdz 65 gadiem), tad slodze uz darbaspējīgajiem pieaugs 1,5 reizes.

Rīga – starptautiskas nozīmes attīstības centrs, valsts galvaspilsēta; Ventspils – nacionālas nozīmes centrs

Talsu novads, atrodoties starp divām republikas pilsētām, gūst labumu gan izvēloties pieejamākos pakalpojumus un biznesa iespējas, gan izmantojot transporta infrastruktūru.

Samazināties nokļūšanas laiks uz Rīgu un Ventspili

Pēc īstenotās autoceļa Rīga-Ventspils rekonstrukcijas, uzlabosies braukšanas kvalitāte.

Pieaugs dzelzceļa loma

Latvijas dzelzceļš ik gadu veic investīcijas dzelzceļa infrastruktūrā. Dzelzceļa līnija Zilupe–Krustpils–Jelgava–Tukums II–Ventspils attīstās kā kravu pārvadājumu līnija. Saistībā ar sauszemes kravu pārvadājumu attīstību, pastāv iespējas palielināt pārvadājumus pa dzelzceļu, izbūvēt Stendes dzelzceļa stacijas infrastruktūru, kā arī attīstīt savienojumu ar mazajām ostām.

Būs uzlabojusies energoapgāde Ziemeļkurzemē

Izbūvējot gar piekrasti 330kV augstsprieguma līniju (energoinfrastruktūras projekts „Kurzemes loks”) būs iespēja uzlabot piekrastes pašvaldību energodrošumu.

Būs izbūvēta piekrastes infrastruktūra¹

Talsu novads sadarbībā ar piekrastes pašvaldībām apkalpos piekrastes apmeklētājus, kuru skaits varētu pieaugt, pateicoties labiekārtojuma infrastruktūras uzlabošanai piekrastē.

Būs uzlabojusies ostu infrastruktūra, tostarp Talsu novadam tuvākās Mērsraga un Rojas ostas.

Attīstīsies saziņas un informācijas apstrādes tehnoloģijas

Attīstīsies nākamās paaudzes informācijas un telekomunikācijas. Interneta un mobilo sakaru infrastruktūra būtiski uzlabos dzīves un uzņēmējdarbības apstākļus.

Būs samazināties Eiropā nokļūšanas laiks

Aviācija ir viena no nozarēm, kas pēdējos gados pasaulē ir attīstījusies visstraujāk. Aktīvas mārketinga kampaņas izvērsī Rīga, Jūrmala, Ventspils, Liepāja. Talsi atrodas 3 stundu lidojuma attālumā no Eiropas un Skandināvijas lielpilsētām. Attīstoties Rīgas, Ventspils lidostām, iespējams arī Tukuma lidostai, uzņēmumiem un iedzīvotājiem būs daudz plašākas mobilitātes iespējas.

¹ Saskaņā ar Piekrastes telpiskās attīstības pamatnostādņēm 2011.-2017.gadam (apstiprinātas ar Ministru kabineta 2011.gada 20.aprīļa rīkojumu Nr. 169)

Talsu novadā būs laba vides kvalitāte

Talsu novada vides kvalitāte ir laba, un tai ir priekšnosacījumi, lai tā saglabātos laba arī turpmāk. Šeit neatrodas uzņēmumi, kas veic piesārņojošu darbību, kā arī nav citu piesārņojošo avotu. Pašvaldības teritorijā ir augsts aizsargājamo dabas teritoriju īpatsvars un dabas resursu daudzveidība.

Pieaug pieprasījums pēc pārtikas

Pasaulē palielinās pieprasījums pēc pārtikas. Talsu novada lauksaimnieciskās ražošanas un pārtikas pārstrādes uzņēmumiem un zemnieku saimniecībām ir labas iestrādes un eksporta produkti. Lai arī Eiropas kopējā lauksaimniecības politika ne vienmēr ir jauno dalībvalstu atbalstoša, konkurētspējīgi lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumi nākotnē ir Talsu novada ekonomikas pamats.

2.STRATĒĢISKĀ DAĻA

2.1. Vīzija 2030.gadam

Talsu novads - ekonomiski attīstīts novads Ziemeļkurzemē ar reģiona centru Talsos, ar konkurētspējīgiem rūpniecības, lauksaimniecības, tūrisma un zivsaimniecības uzņēmumiem, ar pievilcīgu dzīves vidi un sakārtotu apkārtējo vidi mazpilsētās un pagastu ciemos, bagāts ar izglītotiem, radošiem un aktīviem cilvēkiem; novads, kurā katram ciemam ir sava dabas un kultūras pievilcība.

Tiks sagatavotas un attīstītas jaunas ražošanas teritorijas, kas tiks aktīvi piedāvātas tirgū. Paaugstināsies esošo uzņēmumu nodrošinājums ar nepieciešamo infrastruktūru. Sadarbībā ar uzņēmējiem tiks ieviesti partnerību projekti. Tūrisma veicināšanai tiks izmantotas videi draudzīgas tehnoloģijas un materiāli, uzlabojot esošos un ieviešot jaunus tūrisma produktus.

Prioritāri tiks izmantoti vietējie dabas resursi - smilts, grants, kūdras u.c. atradnes, meži, lauksaimniecības zemes, ūdeņi. Vienlaikus tiks sekmēta pievienotās vērtības paaugstināšanās. Talsu novadā būs laba vides kvalitāte, būs ieviesti ūdenssaimniecības projekti, rekonstruēta Talsu pilsētas centralizētās siltumapgādes sistēma un nodrošināta moderna sadzīves atkritumu savākšana un šķirošana. Tiks atbalstīti ekonomiski, izmaksu ziņā pieejami un energoefektīvi mājokļi un alternatīvie komunālie pakalpojumi mazāk apdzīvotajās novada vietās. Pašvaldība veiks pasākumus maģistrālo komunikāciju, ielu un ceļu tīkla attīstībai.

Tiks uzturēts un uzlabots uzņēmumu vajadzībām atbilstošs ceļu tīkls un inženiertehniskais nodrošinājums. Blīvs, labi uzturēts ceļu tīkls sekmēs novada saimniecisko rosību. Attīstīsies ražošana ap Talsiem, Jaunpagastā un Stendē. Vēl ērtāk un drošāk būs sasniedzama Rīga un Ventspils. Talsi iekļausies Eiropas transporta tīklā, pateicoties A10/E22 (Ventspils – Rīga) autoceļam un tā uzlabotajam pieslēgumam no P120 (Talsi—Stende—Kuldīga) un Rīga-Ventspils dzelzceļa līnijai. Būs sakārtoti ceļi posmā no Stendes līdz Mērsraga ostai. Tiks uzturēti ceļi uz apkārtējo novadu centriem.

Talsu novadā tiks īstenots ilgtspējīgā sabiedriskā transporta projekts - apvienojot autobusu, vieglo automašīnu, velosipēdistu un gājēju kustību, autoostas kompleksā ietvers dažādus pakalpojumus. Tas veidos jaunu izpratni par ikdienas kustību un loģistiku, kā arī veicinās veselīgākus, videi draudzīgākus un ekonomiskākus cilvēku pārvietošanās paradumus.

Katrai novada vietai būs sava dabas un kultūras pievilcība. Novads kopumā būs krāsains, raibs un bagāts kā novada tautiskie brunči. Joprojām turpināsies iedzīvotāju iesaistīšanās dažādās sabiedriskās aktivitātēs, tiks atjaunota rosība Talsu vecpilsētā, respektētā katra pagasta identitāte vairo iedzīvotāju piederības sajūtu visam novadam, cels lepnumu par novadu un lojalitāti tam. Tiks ievērots „Svītrkoda” moto - vietu attīstības pamatā ir pašu uzņēmēju, iestāžu, saimniecību un biedrību kopēja veidota dzīves vieta un darbs. Vairāki liela mēroga ikgadēji pasākumi būs izveidojušies par valsts un novada tradīcijām. Talsu novada pasākumi būs notikumi, kas Latvijas, Baltijas un starptautiskajos sporta, kultūras kalendāros piesaistīs tūristus, sekmēs pakalpojumu sektora attīstību un tūrisma piedāvājumu.

Pilsētu un pagastu pārvaldes nodrošinās vietas vajadzībām atbilstošus administrēšanas risinājumus un pakalpojumu apjomu. Talsu novadā būs aktīvs nevalstiskais sektors, sadarbībā ar iedzīvotājiem tiks risināti sabiedrībai svarīgi jautājumi.

Talsu novadā būs pieejama visu pakāpju izglītība augsti profesionālā un daudzpusīgā piedāvājumā. Visās izglītības iestādēs būs realizētas investīcijas sanitāro normu, drošības un IT aprīkojuma un mācību materiālās bāzes uzlabošanai. Talsu novadā būs attīstīts darbs ar jaunatni, būs nodrošinātas mājīgas un jauniešiem piemērotas kopmītnes.

Profesionālās izglītības iestāde Laidzē būs partneris dažādiem uzņēmumiem. Tā attīstīs jaunas vietējam darba tirgum svarīgas profesionālās izglītības programmas un kopā ar uzņēmējiem nodrošinās prakses vietas jaunajiem, būs pieaugušo tālākizglītības centrs. Uzņēmēji turpinās iesaistīties profesionālās izglītības programmu izstrādē un jauniešu profesionālajā orientācijā.

Pašvaldības pārvaldē, uzņēmumos un skolās tiks pielietotas jaunākās informācijas un telekomunikāciju tehnoloģijas, kas pavērs jaunas iespējas radošumam, līdzdalībai un uzņēmībai.

Novadā būs attīstīti daudzveidīgi kvalitatīvi sociālie pakalpojumi, sociālā atbalsta pakalpojumi un sociālās palīdzības iespējas, kas operatīvi un efektīvi spēs reaģēt uz visām sociālā riska grupu vajadzībām, piedāvājot esošos un radot jaunus sociālos pakalpojumus, kurus sniegs kvalificēti un pieredzējuši speciālisti, ar mūsdienām atbilstošu infrastruktūru un materiāltehnisko bāzi, tādējādi nodrošinot sociālo aizsardzību, sociālo iekļaušanos un līdztiesību ikvienam sabiedrības pārstāvim.

Latvijas pašvaldību vidū Talsu pilsēta izcelsies kā reģiona nozīmes centrs. Talsos būs pieejami kvalitatīvi, reģiona līmeņa pakalpojumi, un notiks rosīga saimnieciskā un sabiedriskā dzīve.

Attīstīsies lauku un mazpilsētu tipa apbūve. Priekšroka tiks dota individuālo dzīvojamo māju būvniecībai lauku teritorijās, un individuālo māju un mazstāvu daudzdzīvokļu māju būvniecībai Talsos un novada nozīmes pilsētās. Dzīves vides pievilcību veidos ainaviski gleznā dabas vide, labiekārtojums un aktīvas brīvā laika izmantošanas iespējas.

Tāpat kā Talsu svītrkodu veido dažādu krāsu un platuma svītras, tā arī novadu veidos dažādi cilvēki un organizācijas – katrs ar saviem uzskatiem un vērtībām, viss mūsu darbs vienosies kopējā rakstā, lai Talsu novada svītrkods iegūtu savu īpašo sev vien raksturīgo svītru virknējumu. Tādēļ sauklis „leaud savu stāstu!” ir kā aicinājums aktīvi līdzdarboties. Talsu novads turpinās laipni uzņemt viesus un ar prieku uzklausīs iespaidus par novadu un šeit piedzīvoto – novada viesiem ir un būs svarīga loma auduma rakstā!

7.attēls. Programmas moto – Talsu novada „svītrkods”

2.2. Specializācija

Talsu novada pašvaldības specializāciju nosaka vietējais dabas kapitāls un uzņēmumi. Talsu novada specializācija ir lauksaimniecība (īpaši piensaimniecība, graudkopība), lauksaimniecības produkcijas pirmapstrāde un pārtikas ražošana, zivsaimniecība, mežizstrāde, kokapstrāde, būvmateriālu ieguve un ražošana, ceļu būvniecība, tūrisms un amatniecība.

Reģiona nozīmes centrs – Talsu pilsēta veicinās publiskā sektora kapacitāti Ziemeļkurzemē. Talsi – deviņu pakalņu pilsēta, Ziemeļkurzemes pakalpojumu un attīstības centrs ar dabas un vēstures harmoniju.

3.tabula. Talsu novada specializācija

Talsu novads Baltijā un Eiropā	Talsu novads Latvijā	Talsu novads Kurzemē
Piena un gaļas pārtikas produktu ražošana	Piensaimniecība	Piensaimniecība,
Mežizstrāde	Lauksaimniecības produkcijas pirmapstrāde un pārtikas ražošana	Lauksaimniecības produkcijas pirmapstrāde un pārtikas ražošana
Kokapstrāde	Zivsaimniecība	Zivsaimniecība
Kultūras un mākslas mantojums	Mežizstrāde, kokapstrāde	Mežizstrāde, kokapstrāde
	Būvmateriālu ieguve un ražošana	Būvmateriālu ieguve un ražošana
	Ceļu būvniecība	Ceļu būvniecība
	Tūrisms un amatniecība	Tūrisms un amatniecība
	Transports un loģistika	Reģiona nozīmes pakalpojumi (ārstniecība, profesionālā izglītība, darbs ar jauniešiem);
		Sabiedriskie auto pārvadājumi

2.3. Talsu novada pašvaldības attīstības programmas ietvars

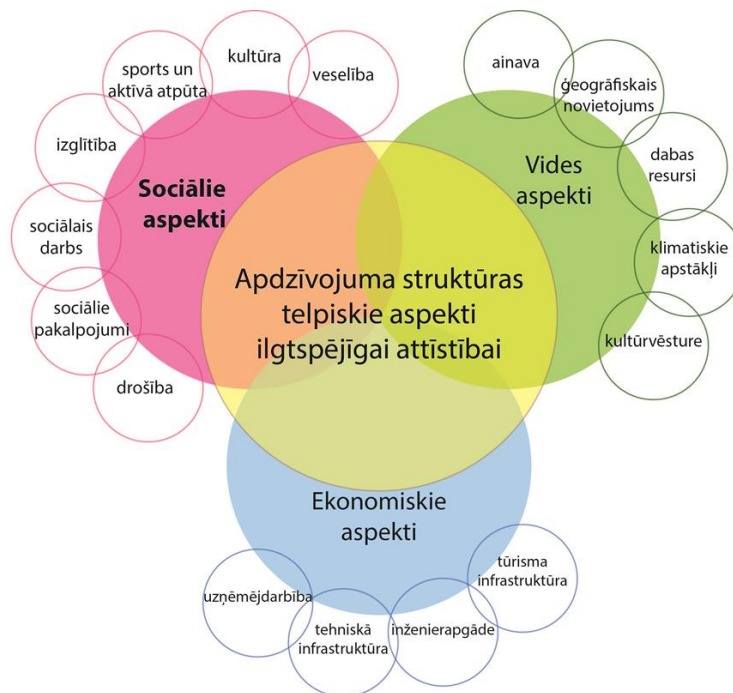
Talsu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā izdalīti sociālie, vides, ekonomiskie un apdzīvojuma struktūras telpiskie aspekti.

Sociālie aspekti ir cilvēka vajadzībām radīta vide, kas skar veselību, izglītību, kultūru, aktīvu dzīvesveidu, sociālo darbu un pakalpojumus, un drošību.

Vides aspekti ir saistīti ar ģeogrāfisko novietojumu, dabas resursiem, vides inženierinfrastruktūru un klimatiskiem apstākļiem. IAS skatījumā vides aspekti ietver arī kultūrvēsturi un ainavu.

Ekonomiskie aspekti IAS skatījumā ir uzņēmējdarbība, tehniskā infrastruktūra un inženierapgāde. Te tiek atsevišķi izdalīta tūrisma infrastruktūra.

Apdzīvojuma struktūras telpiskos aspektus veido iepriekšējo aspektu kopums, lai turpmākajā skatījumā veidotu pamatni, uz kuras uzslāņojas cilvēka vajadzībām veidota dzīves vide ar augstu dzīves kvalitāti. Tas ir integrēts aspekts, pēc savas būtības abstrakts un „netaustāms”. Te saplūst visu aspektu sadarbība, intereses un veidojas kopīgas rīcības. Dzīves vides skatījumā tiek veidota līdzsvarota mijiedarbība starp urbāno dzīves vidi un neskarto dabas vidi.

Datu avots. Talsu novada pašvaldība

2.4. Stratēģiskie mērķi

Izvirzītās vīzijas sasniegšanai un īstenošanai tiek noteikti 4 stratēģiskie mērķi. Tie noteikti vēlamajām situācijas pārmaiņām noteiktā laika periodā, kas ir vērsti uz teritorijas attīstības vīzijas sasniegšanu, un kalpo par pamatu prioritāšu noteikšanai un turpmāk veicamo darbību identificēšanai.

4.tabula. Stratēģiskie mērķi un to risinājumu īss skaidrojums

Sociālie aspekti – IEDZĪVOTĀJI Stratēģiskais mērķis – izglītota, radoša un pilsoniski aktīva, veselīga, ģimeniska un pārtikusī sabiedrība	Plānoto rīcību virzienu īstenošana nodrošina iedzīvotājiem pievilcīgu dzīves un darba vidi – sociālos un komunālos pakalpojumus, izglītības un brīvā laika pakalpojumus, veselības un sociālās aprūpes pakalpojumus, labiekārtotu publisko infrastruktūru. Ir noteikti prioritārie rīcību virzieni un rīcības, ņemot vērā vietu atšķirīgo situāciju un vajadzības ar mērķi nodrošināt pakalpojumu pieejamību novada daļās, veidot iekšējās saites novadā, mijiedarbību starp Talsu pilsētu, mazpilsētām Sabili, Stendi, Valdemārpili un pagastu centriem.
Ekonomiskie aspekti – EKONOMIKA Stratēģiskais mērķis – vides resursos balstīta progresīva un attīstīta daudznozaru ekonomika	Plānotie rīcību virzieni un rīcības vērsti uz uzņēmējdarbības atbalstu, lai veicinātu iedzīvotāju nodarbinātību un vietējo uzņēmumu attīstību. Uzņēmējdarbības attīstība plānota balstoties uz vietējiem dabas resursiem, ražojot produktu ar augstu pievienoto vērtību. Uzņēmējdarbības attīstībai būtiska ir profesionālās izglītības programmu atbilstība darba tirgum. Iespēju robežās, ar ES atbalstu, plānots publiskās infrastruktūras nodrošinājums līdz uzņēmumiem un to darbības vietās.
Vides aspekti – UNIKALITĀTE Stratēģiskais mērķis – Talsu pilsētas izcilība, novada nozīmība un atpazīstamība – novada svītrkods	Talsu pilsētas pakalpojumu kvalitātei un piedāvājumam jāatbilst reģiona līmeņa attīstības centram. Jānodrošina augsts kultūras, sporta, sabiedriskās dzīves, pilsētas vides un labiekārtojuma līmenis. Arī turpmāk plānots, pilnveidot ģeogrāfiskās aizsargājamās dabas teritorijas, kā arī kultūras pieminekļu un to aizsardzības zonu teritorijas nodrošinot to ilgtspējīgu attīstību. Novadam un pilsētai jāizskan ar pasākumiem, jāsadarbības ar valsts iestāžu teritoriālajām struktūrvienībām un jāizstāv to esamība Talsos, jāsadarbības ar uzņēmumiem un iespēju robežās jārisina to vajadzības. Talsu pilsētai ir jāveido stipra pārvaldība, lai tā spētu pārstāvēt pašvaldību reģionālā un nacionālā līmenī. Novada „svītrkodu” veido mazpilsētas un pagasti ar saviem savdabīgajiem un atšķirīgajiem resursiem un notikumiem, tā lai katrai vietai būtu sava loma novada dzīvē.

Pārvalde – PĀRVALDĪBA	Plānotie rīcību virzieni attīstīs saikni ar iedzīvotājiem, tiks stiprinātas teritoriālās pārvaldes, turpinātas sabiedrības līdzdalības aktivitātes un uzlabota pašvaldības pakalpojumu pieejamība.
Stratēģiskais mērķis – iedzīvotājiem tuva pašvaldība, stipra un efektīva pārvaldība	Tiks veikti pasākumi, lai atvieglotu un optimizētu administrēšanai nepieciešamos resursus nākotnē. Tādēļ tiks ieviesti e-pārvaldes risinājumi. Plānots uzlabot pašvaldības darbinieku darba vidi, nodrošināt pašvaldības īpašumu apsaimniekošanu un energoefektivitātes paaugstināšanu. Pašvaldība uzlabos attīstības dokumentu ieviešanas uzraudzības mehānismu, lai nodrošinātu plānoto pasākumu izpildi. Lai nodrošinātu kvalitatīvu pārvaldi, tiks nodrošināta regulāra darbinieku kvalifikācijas paaugstināšana. Talsu pilsēta turpinās sadarbību ar kaimiņu pašvaldībām veselības aprūpes, augstākās un profesionālās izglītības piedāvājuma uzlabošanā.

2.5. Stratēģiskie mērķi un ilgtermiņa prioritātes

Stratēģisko mērķu īstenošanai programmā noteiktas 15 ilgtermiņa prioritātes, kas tālāk sadalās rīcību virzienos un rīcībās.

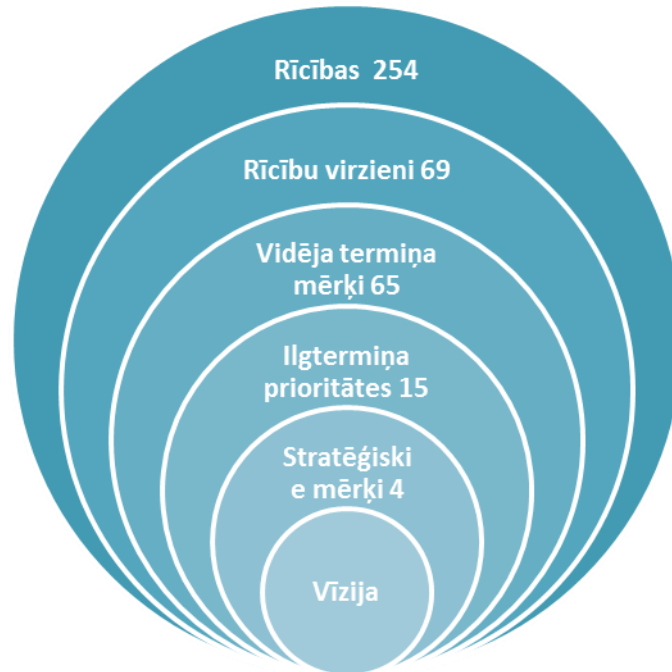
5.tabula. Stratēģiskie mērķi un ilgtermiņa prioritātes

Aspekti	Stratēģiskie mērķi	Ilgtermiņa prioritātes
Sociālie aspekti	Izglītota, radoša un pilsoniski aktīva, veselīga, ģimeniska un pārtikusi sabiedrība	i-1 Mobilitāte
i - IEDZĪVOTĀJI		i-2 Izglītība
		i-3 Brīvā laika pavadīšana
		i-4 Veselības aprūpe
		i-5 Sociālais atbalsts
		i-6 Mājoklis
		i-7 Ūdenssaimniecība
		i-8 Siltumapgāde
		i-9 Vide un publiskā ārtelpa
Ekonomiskie aspekti	Vides resursos balstīta progresīva un attīstīta daudznozaru ekonomika	e-1 Uzņēmējdarbības atbalsta instrumenti
e - EKONOMIKA		
Vides aspekti	Talsu pilsētas izcilība, novada nozīmība un atpazīstamība – novada svītrkods	u-1 Talsi – Ziemeļkurzemes pakalpojumu un ekonomiskās izaugsmes centrs
u - UNIKALITĀTE		u-2 Kultūrvides uzturēšana un attīstība
Pārvalde	Iedzīvotājiem tuva pašvaldība, stipra un efektīva pārvaldība	p-1 Iedzīvotājiem tuva pašvaldība
p - PĀRVALDĪBA		p-2 Moderna pašvaldība
		p-3 Sadarbības partneri

2.6. Ilgtermiņa prioritātes, rīcību virzienu un rīcības

Pamatojoties uz izvirzīto vīziju, četriem stratēģiskajiem mērķiem un 15 noteiktajām ilgtermiņa prioritātēm tiek izdalīti 69 rīcību virzieni un 254 rīcības. Izstrādājot Rīcību plānu, šīs rīcības papildināsies ar konkrētiem veicamajiem uzdevumiem.

8.attēls. Vīzijas, mērķu un rīcību kopsakarības un kvantitatīvie rādītāji

Datu avots: Talsu novada pašvaldība

2.7. Rīcības virzienu un rīcību apkopojums

Vidēja termiņa mērķi	Rīcību virzieni	Rīcības
VM-i-1-1 VM-i-1-2 VM-i-1-3	i-1-1 Pašvaldības ceļu un ielu programma	i-1-1-1 Pašvaldības ceļu, ielu un laukumu infrastruktūras atjaunošana un pārbūve i-1-1-2 Pašvaldības ceļu, ielu un laukumu ikdienas uzturēšana i-1-1-3 Veloinfrastruktūras attīstība
VM-i-1-2 VM-i-1-4	i-1-2 Nozīmīgākie valsts autoceļi	i-1-2-1 Autoceļu uzlabošana posmā „Stendes stacija – Mērsraga osta” i-1-2-2 Valsts autoceļu attīstība un uzturēšana

VM-i-1-1	i-1-3 Ilgtspējīgs	i-1-3-1 Talsu autoostas izveide par reģionālo mobilitātes centru
VM-i-1-2	sabiedriskais transports.	i-1-3-2 Jaunu autobusu iegāde un esošo pielāgošana velotransporta pārvadāšanai
	Talsu mobilitātes centrs	i-1-3-3 Publiskā privātā partnerība un Mobilitātes centra biznesa plāna izveide
		i-1-3-4 Satiksmes pieejamības sabalansēšana starppilsētu un novada līmenī
		i-1-3-5 Satiksmes drošības uzlabošana līdz 10 km rādiusā ap Talsu pilsētu un līdz 5 km ap Sabili, Valdemārpili, Stendi un ciemiem sasaistei ar apkārtējām teritorijām

Vidēja termiņa mērķi	Rīcību virzieni	Rīcības
VM-i-1-5	i-1-4 Pašvaldības autotransporta mobilitātes un loģistikas pakalpojumi	i-1-4-1 Autobusu iegāde i-1-4-2 Autobusu modernizēšana i-1-4-3 Speciālistu izbraukumu, pakalpojumu un sūtījumu piegādes koordinēšana i-1-4-4 Loģistikas un kontroles sistēmas ieviešana skolēnu pārvadājumu nodrošināšanai i-1-4-5 Skolēnu un citu pašvaldībai nepieciešamo pārvadājumu nodrošinājums
VM-i-1-1 VM-i-1-4	i-1-5 Dzelzceļš	i-1-5-1 Loģistikas uzņēmējdarbības veicināšana saistībā ar dzelzceļa un mazo ostu infrastruktūru. i-1-5-2 Dzelzceļa pārbrauktuviu sakārtošana
VM-i-2-1 VM-i-2-2 VM-i-2-3 VM-i-2-4 VM-i-2-5	i-2-1 Novada izglītības sistēmas pārvaldība	i-2-1-1 Izglītības jomas pārvaldība i-2-1-2 Izglītības pārvaldes un izglītības iestāžu ikdienas uzturēšanas un citu pakalpojumu nodrošināšana i-2-1-3 Darbinieku motivācijas pasākumi i-2-1-4 Starptautiskā sadarbība un projektu īstenošana i-2-1-5 IT nodrošinājums un transports i-2-1-6 Izglītības sistēmas atbalsta tīkls i-2-1-7 Nekustamo īpašumu apsaimniekošana i-2-1-8 Veselīga dzīvesveida veicināšana
VM-i-2-1 VM-i-2-2 VM-i-2-3 VM-i-2-4	i-2-2 Pirmskolas izglītība	i-2-2-1 Sanitāro normu izpilde un drošības uzlabošana i-2-2-2 Energoefektivitātes uzlabošana, remontu un teritoriju labiekārtošana i-2-2-3 Sniegtie pakalpojumi un speciālistu nodrošinājums i-2-2-4 informācijas tehnoloģiju nodrošinājums i-2-2-5 Inventārs, spēles un jaunas mācību tehnoloģijas i-2-2-6 PII pedagogu tālākizglītība un metodiskais atbalsts i-2-2-7 Interesu izglītības piedāvājums bērnudārzā i-2-2-8 Auklīšu pakalpojuma attīstība i-2-2-9 Mācību procesa uzlabošana un attīstīšana
VM-i-2-1 VM-i-2-2 VM-i-2-3 VM-i-2-4	i-2-3 Vispārējā izglītība	i-2-3-1 Vispārējās izglītības iestāžu mācību vides un infrastruktūras uzlabošanas pasākumi i-2-3-2 Talsu Valsts ģimnāzijas izglītības pakalpojumu attīstība un infrastruktūra i-2-3-3 Skolu infrastruktūras sakārtošana – vispārējās izglītības skolu teritoriālā tīkla optimizēšana i-2-3-4 Mācību metožu attīstība i-2-3-5 Informācijas tehnoloģiju attīstība i-2-3-6 Karjeras izglītības nodrošināšana i-2-3-7 Atbalsta speciālisti skolās i-2-3-8 Izglītības iestāžu novirzienu attīstīšana i-2-3-9 Pedagogu tālākizglītība un metodiskais atbalsts i-2-3-10 Atbalsts talantīgajiem skolēniem
VM-i-2-1 VM-i-2-2 VM-i-2-3 VM-i-2-4 VM-i-2-5	i-2-4 Interesu izglītība	i-2-4-1 Interesu izglītības piedāvājuma attīstība interešu izglītības, izglītības iestādēs, kultūras un sporta institūcijās i-2-4-2 Interesu izglītības piedāvājums pieaugušajiem
VM-i-2-1 VM-i-2-2 VM-i-2-3 VM-i-2-4	i-2-5 Profesionālās ievirzes izglītība	i-2-5-1 Talsu novada sporta skola attīstība i-2-5-2 Talsu mūzikas skolas attīstība i-2-5-3 Talsu mākslas skolas attīstība i-2-5-4 Sabiles mūzikas un mākslas skolas attīstība i-2-5-5 Valdemārpils mūzikas un mākslas skolas attīstība

Vidēja termiņa mērķi	Rīcību virzieni	Rīcības
VM-i-2-1 VM-i-2-2 VM-i-2-3 VM-i-2-4 VM-i-2-5	i-2-6 Profesionālā izglītība	i-2-6-1 PIKC "Rīgas Valsts tehnikums" Laidzes teritoriālās struktūrvienības attīstība i-2-6-2 Prakses programmas uzņēmumos i-2-6-3 Kvalifikācijas un tālākizglītības programmas pieaugušajiem
VM-i-2-1 VM-i-2-4 VM-i-2-5	i-2-7 Augstākā izglītība	i-2-7-1 Iekļaušana kopējās novada izglītības informatīvajās aktivitātēs i-2-7-2 Pašvaldības atbalsts jauniešu studijām augstākajās mācību iestādēs
VM-i-2-1 VM-i-2-2 VM-i-2-3 VM-i-2-5	i-2-8 Pieaugušo izglītība un mūžizglītība	i-2-8-1 Dalība Eiropas profesionālo kompetenču un kvalifikācijas novērtēšanas sistēmā i-2-8-2 E- apmācības un vebināru ieviešana izglītības pakalpojumu pieejamības veicināšanai i-2-8-3 Sadarbība ar pagastu pārvaldēm un izglītības iestādēm piedāvājuma aktualizēšanai pēc iespējas tuvāk iedzīvotāju dzīvesvietai i-2-8-4 Konsultatīvie pakalpojumi nodarbinātības un uzņēmējdarbības veicināšanai, sadarbībā ar institūcijām Latvijā i-2-8-5 Mūžizglītības centru attīstība pagastos un pilsētās
VM-i-2-1 VM-i-2-3 VM-i-2-4	i-2-9 Talsi – reģiona līmeņa centrs darbam ar jauniešiem	i-2-9-1 Talsu novada Bērnu un jauniešu centra darbības attīstība i-2-9-2 Jauniešu un bērnu brīvā laika, interešu un neformālās izglītības pasākumi i-2-9-3 Līdzdalība nacionālā un starptautiskā līmeņa aktivitātēs, atbalsts jaunatnes infrastruktūras attīstībā un pilnveidošanā i-2-9-4 Jaunatnes politikas ieviešana, darbs ar jauniešiem un jauniešu NVO
VM-i-3-2 VM-i-3-3 VM-i-3-4 VM-i-3-5	i-3-1 Vispārēja iedzīvotāju veselības veicināšana	i-3-1-1 Sporta stundu kvalitātes paaugstināšana un to skaita palielināšana i-3-1-2 Atbalsts veloceliņu un tūristu taku ierīkošanai i-3-1-3 Atbalsts izglītojošiem pasākumiem par aktīva dzīvesveida nepieciešamību i-3-1-4 Iedzīvotāju iesaiste veselības veicināšanas un brīvā laika pavadīšanas aktivitātēs
VM-i-3-1 VM-i-3-2 VM-i-3-3 VM-i-3-4 VM-i-3-5	i-3-2 Aktīvās atpūtas un brīvā laika pavadīšanas piedāvājums	i-3-2-1 Kultūras, sporta un tūrisma institūciju infrastruktūras atjaunošana un modernizēšana i-3-2-2 Iniciatīvas jaunās kultūras un sporta nišās, atbalsts nevalstiskajam sektoram i-3-2-3 Aktīvās atpūtas un sporta ārtelpu infrastruktūra, brīvpieejas laukumi
VM-i-3-3 VM-i-3-4	i-3-3 Talantu audzināšana	i-3-3-1 Atbalsts sporta, mūzikas un mākslas skolu pedagogiem, radošo jomu speciālistiem i-3-3-2 Mērķtiecīga sporta bāzes attīstība i-3-3-3 Meistarklases, plenēri, sporta un mācību treniņnometnes u.c. i-3-3-4 Atbalsts talantīgajiem audzēkņiem
VM-i-3-3	i-3-4 Sporta, kultūras, tūrisma un jaunatnes speciālisti	i-3-4-1 Profesionāli speciālisti novada pasākumu rīkošanai un amatierkolektīvu vadīšanai i-3-4-2 Atalgojuma un sociālo garantiju sistēmas pilnveidošana sporta, kultūras un jaunatnes speciālistiem i-3-4-3 Sporta, kultūras, tūrisma un jaunatnes speciālistu kvalifikācijas celšana i-3-4-4 Uzņēmējdarbības, tūrisma aktivitātes un projekti, izmantojot esošo sporta un kultūras infrastruktūru

Vidēja termiņa mērķi	Rīcību virzieni	Rīcības
VM-i-3-2	i-3-5 Kultūras, sporta un tūrisma nozaru pārvaldība	i-3-5-1 Nozaru pārvaldības pilnveidošana, attīstības dokumentu, nolikumu izstrāde i-3-5-2 Kultūras un sporta iestāžu tērpu un inventāra uzturēšanas un izmantošanas kārtības izstrāde, iegāde, datu bāzes izveide i-3-5-3 Pieredzes apmaiņa
VM-i-4-2 VM-i-4-3	i-4-1 Veselības izglītība un profilakse	i-4-1-1 Veselības veicināšanas pasākumi i-4-1-2 Atbalsts ārstniecības speciālistu izglītībai i-4-1-3 Nevalstisko organizāciju un juridisko personu veselības veicināšanas pakalpojumi
VM-i-4-1 VM-i-4-3	i-4-2 Atbalsts Ziemeļkurzemes reģionālās slimnīcas Talsu filiālei	i-4-2-1 Atbalsts slimnīcas darbības nodrošināšanai i-4-2-2 Atbalsts jaunu pakalpojumu ieviešanai un esošo pakalpojumu modernizēšanai un pilnveidošanai i-4-2-3 Slimnīcas materiāli tehniskās bāzes pilnveidošana
VM-i-4-3	i-4-3 Atbalsts e-vides pakalpojumu ieviešanai veselības aprūpē	i-4-3-1 Atbalsts materiāli tehniskās bāzes pilnveidošanai i-4-3-2 Informācijas tehnoloģiju attīstība
VM-i-4-3 VM-i-4-4	i-4-4 Veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība	i-4-4-1 Atbalsts primārās veselības aprūpes iestāžu infrastruktūras uzlabošanai, vides pieejamībai un energoefektivitātes paaugstināšanai sadarbībā ar veselības aprūpes institūcijām i-4-4-2 Motivācijas programma ģimenes ārstu, veselības aprūpes speciālistu piesaistei (mājokļa atbalsts, dzīvojamās platības nodrošināšana u.c.) i-4-4-3 Iesaistīšanās veselības aprūpes jautājumu risināšanā
VM-i-5-2	i-5-1 Nodarbinātības veicināšana	i-5-1-1 Darba iemaņu apmācība i-5-1-2 NVO organizētās nodarbinātības programmas, brīvprātīgais darbs i-5-1-3 Sociālais darbs ar bezdarbniekiem, pašvaldības pabalstu sistēma i-5-1-4 NVA programmas i-5-1-5 Cilvēku ar invaliditāti nodarbinātības pasākumi i-5-1-6 Atbalsts nokļūšanai līdz darba vietai (sociālo darbinieku mobilitāte)
VM-i-5-1 VM-i-5-3 VM-i-5-4	i-5-2 Sociālie un atbalsta pakalpojumi	i-5-2-1 Aprūpētāju kvalifikācija un izglītība i-5-2-2 Specializētais transports un tehniskie palīgīdzekļi i-5-2-3 Uz sabiedrības vajadzībām balstīti sociālie pakalpojumi i-5-2-4 Telpas un speciālisti darbam ar personām ar funkcionāliem traucējumiem i-5-2-5 Jauniešu, veco cilvēku, invalīdu, ilgstošo bezdarbnieku un sociāli mazaizsargāto grupu integrēšana sabiedrībā i-5-2-6 Sociālā darba un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu paplašināšana, pakalpojumu kvalitātes monitorings i-5-2-7 Zupas virtuves, higiēnas centri un patversmes i-5-2-8 Atkarību profilakse

Vidēja termiņa mērķi	Rīcību virzieni	Rīcības
VM-i-5-1 VM-i-5-3	i-5-3 Sociālo pakalpojumu sniedzēju kapacitāte	i-5-3-1 Sociālo klientu un pakalpojumu datu bāzes i-5-3-2 Sociālā dienesta informācija internetvidē i-5-3-3 Sociālo pakalpojumu iepirkšana no nevalstiskā sektora i-5-3-4 Sociālo darbinieku izglītība un supervīzija i-5-3-5 Sociālo pakalpojumu sniedzēju materiāli tehniskās bāzes stiprināšana i-5-3-6 Atbalsts metodisko materiālu izstrādei un ieviešanai i-5-3-7 Sociālo pakalpojumu sniedzēju drošība
VM-i-5-1 VM-i-5-4	i-5-4 Sociālo un aprūpes pakalpojumu pieejamība	i-5-4-1 Energoefektivitātes pasākumi i-5-4-2 Sociālā dienesta telpu pārbūve sociālās palīdzības un pakalpojumu nodrošināšanai i-5-4-3 Sociālo pakalpojumu sniedzēju un atbalsta organizāciju materiāli tehniskās bāzes uzlabošana, vides pieejamības nodrošināšana
VM-i-6-1 VM-i-6-2 VM-i-6-3	i-6-1 Pašvaldības mājokļu politika	i-6-1-1 Talsu novada mājokļu attīstības programmas izstrāde
VM-i-6-1 VM-i-6-3	i-6-2 Sociālie mājokļi	i-6-2-1 Sociālo māju atjaunošana, energoefektivitātes paaugstināšana un pieejamības nodrošināšana
VM-i-6-1 VM-i-6-2 VM-i-6-3	i-6-3 Labi apsaimniekots dzīvojamais fonds	i-6-3-1 Dzīvojamā fonda pārvaldības pilnveide i-6-3-2 Informatīvs atbalsts daudzdzīvokļu māju apsaimniekošanas biedrībām i-6-3-3 Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes paaugstināšana un māju atjaunošana i-6-3-4 Daudzdzīvokļu māju iekšpagalmu labiekārtošana i-6-3-5 Talsu un mazpilsētu vēsturisko centru atjaunošanas programma
VM-i-6-1 VM-i-6-2 VM-i-6-3	i-6-4 Pieejamu mājokļu un jaunu dzīvojamās apbūves teritoriju attīstība	i-6-4-1 Inženiertehniskās un transporta infrastruktūras izbūve jaunu apbūves teritoriju sagatavošanai i-6-4-2 Zema enerģijas patēriņa ēku būvniecība i-6-4-3 Dzīvokļi jauniešiem speciālistiem
VM-i-7-1 VM-i-7-2 VM-i-7-3	i-7-1 Ūdenssaimniecības projektu ieviešana	i-7-1-1 Ūdenssaimniecības projektu īstenošana apdzīvotās vietās
VM-i-7-1 VM-i-7-2 VM-i-7-3	i-7-2 Alternatīvās ūdensapgādes un kanalizācijas risinājumi	i-7-2-1 Apdzīvoto vietu lokāla gruntsūdeņu kvalitātes kontrole un monitorings i-7-2-2 Alternatīvās ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas risinājumi i-7-2-3 Lokālās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas i-7-2-4 Dzeramā ūdens kvalitātes uzlabošana
VM-i-7-1 VM-i-7-2 VM-i-7-3	i-7-3 Ūdenssaimniecības pārvaldība	i-7-3-1 Vienota pieeja ūdenssaimniecības apsaimniekošanas organizēšanai i-7-3-2 Ūdenssaimniecības pārvaldības attīstība i-7-3-3 Atbalsts centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas izmantošanai
VM-i-8-1 VM-i-8-2 VM-i-8-3	i-8-1 Novada vienota centralizētās siltumapgādes politika	i-8-1-1 Talsu novada CSS attīstības koncepcija i-8-1-2 Talsu novada CSS pārvaldības modelis, izvērtējot optimizācijas iespējas katras apdzīvotās vietas CSS. i-8-1-3 Siltumapgādes uzņēmumu administratīvā kapacitātes paaugstināšana i-8-1-4 Energoservisa uzņēmumu veidošanās veicināšana i-8-1-5 Alternatīvo enerģijas veidu pilotprojekti

Vidēja termiņa mērķi	Rīcību virzieni	Rīcības
VM-i-8-1 VM-i-8-2 VM-i-8-3	i-8-2 Talsu pilsētas centralizēto siltumapgādes sistēmu pārbūve	i-8-2-1 Talsu pilsētas Centralizētās siltumapgādes sistēmas attīstība
VM-i-8-1 VM-i-8-2 VM-i-8-3	i-8-3 Kompleksie siltumapgādes pasākumi, pielietojot atjaunojamus energoresursus	i-8-3-1 Kompleksie siltumapgādes pasākumi novada teritoriālajās daļās
VM-i-9-1 VM-i-9-4 VM-i-9-5 VM-i-9-6	i-9-1 Vides monitorings	i-9-1-1 Valsts vides monitoringa programmu rezultātu apkopošana i-9-1-2 Peldūdeņu kvalitātes monitorings i-9-1-3 Piesārņoto un degradēto teritoriju monitorings un novēršanas pasākumi i-9-1-4 Antropogēnās slodzes samazināšana ezeriem un upēm
VM-i-9-1 VM-i-9-2 VM-i-9-3 VM-i-9-4 VM-i-9-6	i-9-2 Publiskā ārtelpa	i-9-2-1 Pieejamības uzlabošana pie ūdeņiem, atpūtas vietu labiekārtošana (Publisko ūdeņu apsaimniekošana) i-9-2-2 Apdzīvoto vietu publisko teritoriju labiekārtošana, infrastruktūras uzturēšana un pilnveide i-9-2-3 Tirgi un āra tirdzniecības vietas i-9-2-4 Vides dizains un informatīvās telpas sakārtošana i-9-2-5 Lietus ūdeņu novadīšanas (meliorācijas) sistēmu sakārtošana i-9-2-6 Pilsēt būvniecības pieminekļa inventarizācija, analīze, attīstības izpēte un atjaunošanas programma i-9-2-7 Bērnu rotaļu laukumu ierīkošana i-9-2-8 Esošo publisko teritoriju uzturēšana un apsaimniekošana i-9-2-9 Pašvaldības iestāžu un struktūrvienību publiskās ārtelpas sakārtošana i-9-2-10 Vides pieejamības nodrošināšana pašvaldības iestādēs un publiskajā ārtelpā i-9-2-11 Drošības pasākumi
VM-i-9-1 VM-i-9-2 VM-i-9-3 VM-i-9-5 VM-i-9-6	i-9-3 Dabas daudzveidības saglabāšana	i-9-3-1 Dabas parku un liegumu dabas aizsardzības plānu izstrāde un ieviešana i-9-3-2 Parku, skvēru, zaļo teritoriju un ūdeņu apsaimniekošana i-9-3-3 Talsu novada ainavu ekoloģiskā plāna izstrāde i-9-3-4 Latvāņu aizaugušo teritoriju pļaušanas un kopšanas nodrošināšana, informatīvs atbalsts i-9-3-5 Sadarbība ar privāto sektoru īpaši aizsargājamo dabas teritoriju apsaimniekošanā
VM-i-9-2 VM-i-9-6	i-9-4 Kapsētas	i-9-4-1 Talsu novada kapsētu labiekārtošana un apsaimniekošana i-9-4-2 Vienotas kapsētu apsaimniekošanas sistēmas izveide
VM-i-9-1 VM-i-9-5	i-9-5 Atkritumu apsaimniekošana	i-9-5-1 Atkritumu savākšanas pakalpojumu pilnveide i-9-5-2 Iedzīvotāju informēšana un izglītošana
VM-i-9-1 VM-i-9-3	i-9-6 Vides izglītība	i-9-6-1 informatīvie pasākumi iedzīvotājiem vides aizsardzības un atkritumu apsaimniekošanas jomā
VM-e-1-1 VM-e-1-3	e-1-1 Ražošanas teritoriju attīstīšana	e-1-1-1 Jaunu teritoriju un telpu sagatavošana ražošanas vajadzībām un aktīva piedāvāšana tirgū e-1-1-2 Esošo un potenciālo uzņēmumu nodrošinājums ar pieejamo publisko infrastruktūru

Vidēja termiņa mērķi	Rīcību virzieni	Rīcības
VM-e-1-1 VM-e-1-2	e-1-2 Informatīvais atbalsts uzņēmējiem	e-1-2-1 Sadarbība ar vietējiem uzņēmumiem e-1-2-2 Administratīvā sloga mazināšana e-1-2-3 Informācija par ES un valsts uzņēmējdarbības atbalstu e-1-2-4 Sadarbība ar potenciālajiem investoriem e-1-2-5 Tūrisma veicināšana
VM-e-1-1 VM-e-1-5	e-1-3 Finanšu un atbalsta instrumenti vietējiem uzņēmumiem	e-1-3-1 Talsu novada pašvaldības uzņēmējdarbības atbalsta instrumenti e-1-3-2 Nekustamo īpašumu nodokļu atlaistu programma e-1-3-3 Partnerības projekti, sadarbība e-1-3-4 Biznesa inkubatora darbība
VM-e-1-1 VM-e-1-4 VM-e-1-5	e-1-4 Darbaspēks	e-1-4-1 Uzņēmēju iesaiste profesionālās izglītības programmu izstrādē un jauniešu profesionālajā orientācijā e-1-4-2 Uzņēmumu nodrošinājums ar darbiniekiem un speciālistiem e-1-4-3 Darbinieku kvalifikācijas celšana e-1-4-4 Skolēnu uzņēmumi
VM-e-1-1 VM-e-1-5	e-1-5 Pakalpojumi	e-1-5-1 Pašvaldības pakalpojumu iepirkumu organizēšana uzņēmējiem
VM-u-1-1 VM-u-1-3 VM-u-1-4	u-1-1 Talsi – reģiona līmeņa izglītības, kultūras, sporta un veselības aprūpes centrs	u-1-1-1 Dienesta viesnīcas būvniecība Talsos u-1-1-2 Daudzfunkcionāla centra būvniecība Talsos (Talsu bibliotēkas būvniecība) u-1-1-3 Sporta infrastruktūras attīstība Talsu pilsētā u-1-1-4 Tūrisma infrastruktūras attīstība Talsu pilsētā u-1-1-5 Kultūras infrastruktūras attīstība Talsu pilsētā u-1-1-6 Talsu deviņu pakalnu koncepcija u-1-1-7 Pilsētībūvniecības pieminekļa kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana un attīstība u-1-1-8 Atbalsts unikāliem pasākumiem u-1-1-9 Talsu novada muzeja attīstība u-1-1-10 Sadarbības moduļa izstrāde un ieviešana sadarbībā ar privāto sektoru un NVO
VM-u-1-1 VM-u-1-2	u-1-2 Valsts un pašvaldību pakalpojumi	u-1-2-1 Valsts iestāžu filiāļu pārstāvniecība novadā, pieejamības uzlabošana u-1-2-2 Sadarbība ar valsts iestādēm u-1-2-3 Dialogs uzņēmēji – reģiona valsts iestādes – pašvaldība
VM-u-1-4	u-1-3 Mārketinga pasākumi	u-1-4-1 Mārketinga pasākumu programmas izstrāde un ieviešana
VM-u-2-1 VM-u-2-2	u-2-1 Novada pasākumi	u-2-1-1 Novada pasākumu plānošanas sistēmas pilnveide u-2-1-2 Novada mēroga pasākumu organizēšana u-2-1-3 Vietēja mēroga pasākumu organizēšana u-2-1-4 Atbalsts jauniem radošiem (unikāliem) projektiem u-2-1-5 Brīvprātīgo un NVO iesaistīšana pasākumu organizēšanā un jaunu ideju īstenošanā u-2-1-6 NVO kultūras projektu īstenošana
VM-u-2-1 VM-u-2-3	u-2-2 Kultūrvēsturiskais mantojums	u-2-2-1 Novadpētniecība un muzeju darbība u-2-2-2 Kultūras pieminekļu un vēsturisko ēku saglabāšanas un atjaunošanas pasākumi u-2-2-3 Lietišķās un tēlotājmākslas tradīciju attīstība
VM-u-2-1 VM-u-2-3	u-2-3 Nemateriālais kultūras mantojums	u-2-3-1 Amatiermākslas kolektīvu darbības nodrošināšana

Vidēja termiņa mērķi	Rīcību virzieni	Rīcības
VM-u-2-1 VM-u-2-3 VM-u-2-4	u-2-4 Bibliotēku darbības attīstība	u-2-4-1 Talsu novada bibliotēku infrastruktūras un materiālās bāzes attīstība u-2-4-2 Bibliotēku pakalpojuma pieejamības un kvalitātes uzlabošana
VM-u-2-1 VM-u-2-3	u-2-5 Dabas mantojums	u-2-3-1 Dabas teritoriju popularizējoši un izglītojoši pasākumi
VM-p-1-1 VM-p-1-4 VM-p-1-5	p-1-1 Iedzīvotāju līdzdalība lēmumu pieņemšanā	p-1-1-1 Iedzīvotāju līdzdalība pašvaldības darbā, komisiju darba uzlabošana p-1-1-2 Mūsdienīgu komunikācijas veidu attīstīšana saziņā ar iedzīvotājiem p-1-1-3 Interneta pieejamības uzlabošana
VM-p-1-1 VM-p-1-2 VM-p-1-3	p-1-2 Sadarbība ar nevalstisko un privāto sektoru	p-1-2-1 Nevalstiskā sektora administratīvās kapacitātes paaugstināšana p-1-2-2 Sadarbība ar NVO un privāto sektoru uzdevumu izpildē p-1-2-3 NVO projektu atbalsta sistēma
VM-p-1-3 VM-p-1-4 VM-p-1-5	p-1-3 Pakalpojumu teritoriālā pieejamība	p-1-3-1 Pašvaldības sniegto pakalpojumu attīstība p-1-3-2 Klientu apkalpošanas centru izveide un attīstība p-1-3-3 Pašvaldības darbinieku apmācības
VM-p-1-1 VM-p-1-2 VM-p-1-5	p-1-4 Sabiedrības informētība	p-1-4-1 Pašvaldības informatīvais izdevums p-1-4-2 SIA "Talsu televīzija" darbības nodrošināšana un pakalpojumi p-1-4-3 Informācijas izplatīšanas veidu dažādošana p-1-4-4 Informatīvo un izglītojošo pasākumu organizēšana
VM-p-1-4 VM-p-1-5	p-1-5 Civilā aizsardzība un iedzīvotāju drošība	p-1-5-1 Civilās aizsardzības plāna aktualizēšana un sistēmas ārkārtas reaģēšanas apstākļos izstrāde p-1-5-2 Iedzīvotāju informēšana p-1-5-3 Pašvaldības policijas darbības attīstība p-1-5-4 Drošības sistēmu attīstība
VM-p-2-2	p-2-1 Pašvaldības iestāžu darbība, infrastruktūra un materiāli tehniskā bāze	p-2-1-1 Pašvaldības administrācijas, klientu apkalpošanas centru un pašvaldības iestāžu ēku un teritoriju atjaunošana p-2-1-2 Iekārtu, inventāra un aparātūras iegāde un darbības nodrošināšana p-2-1-3 Pašvaldības transporta nodrošinājums un ikdienas uzturēšana p-2-1-4 Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju attīstība, t.sk. iestāžu drošības uzlabošanai p-2-1-5 Iestāžu un struktūrvienību darbības nodrošināšana
VM-p-2-3	p-2-2 Pašvaldības nekustamo īpašumu attīstība	p-2-2-1 Nekustamo īpašumu reģistrēšana zemesgrāmatā p-2-2-2 Nekustamo īpašumu rezervēšana pašvaldības funkciju nodrošināšanai
VM-p-2-2 VM-p-2-4	p-2-3 E-pārvaldes ieviešana	p-2-3-1 Publiskās pārvaldes elektronisko pakalpojumu un informācijas sistēmu attīstība p-2-3-2 Darbinieku apmācības un IT tehniskais un konsultatīvais atbalsts p-2-3-3 Novada nozaru informācijas sistēmas un datu bāzes

Vidēja termiņa mērķi	Rīcību virzieni	Rīcības
VM-p-2-1 VM-p-2-5	p-2-4 Pašvaldības attīstības plānošana	p-2-4-1 Novada teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrāde p-2-4-2 Nozaru un tematisko plānošanas dokumentu izstrāde p-2-4-3 Vienota atbalsta sistēma projektu sagatavošanai un ieviešanai
VM-p-2-2	p-2-5 Vienota metodiskā vadība novadā	p-2-5-1 Pašvaldības kvalitātes sistēmas izstrāde un ieviešana p-2-5-2 Pašvaldības darbinieku apmācības un pieredzes apmaiņa p-2-5-3 Pašvaldības iestāžu un struktūrvienību darbinieku profesionalitātes un kapacitātes paaugstināšana p-2-5-4 Ikdienas darbības nodrošināšana
VM-p-3-1 VM-p-3-2 VM-p-3-3	p-3-1 Talsu novada stratēģiskās intereses	p-3-1-1 Līdzdalība nacionālā līmeņa politikas un attīstības plānošanas dokumentu un normatīvo aktu izstrādē. p-3-1-2 Pašvaldības politiskais atbalsts Talsu novadam svarīgo infrastruktūras objektu sakārtošanā (valsts autoceļi, dzelzceļš, energoapgāde, platjoslas datu pārraides tīkla infrastruktūra) p-3-1-3 Ziemeļkurzemes reģionālās slimnīcas pakalpojumu pieejamības un kvalitātes uzlabošana p-3-1-4 PIKC RVT Laidzes teritoriālās struktūrvienības sadarbība ar Latvijas Lauksaimniecības universitāti p-3-1-5 Atbalsts augstākās izglītības iestāžu filiāļu darbībai
VM-p-3-1	p-3-2 Pašvaldību sadarbība pakalpojumu sniegšanā (savstarpējie norēķini)	p-3-2-1 Reģionāla līmeņa pakalpojumu pieejamība citu novadu iedzīvotājiem Talsos
VM-P-3-4	p-3-3 Starptautiskā sadarbība	p-3-3-1 Starptautiskie projekti p-3-3-2 Lēmējvaras un izpildvaras - pašvaldības iestāžu un struktūrvienību sadarbības projekti un pieredzes apmaiņa
VM-p-3-1	p-3-4 Sadarbība starp sektoriem nekustamo īpašumu apsaimniekošanā	p-3-4-1 Pašvaldības īpašumu izvērtēšana, atsavināšanas iespējas pašvaldības ēkām, būvēm un zemesgabaliem, kuru izmantošana var tikt nodota NVO, uzņēmumiem, iestādēm, iedzīvotājiem p-3-4-2 Sadarbība pašvaldības un valsts nekustamo īpašumu apsaimniekošanā.

2.8. Rīcības virzienu un stratēģisko mērķu sasaiste

Mazāka ietekmes pakāpe		Lielāka ietekmes pakāpe		
Rīcības virziens	Sociālais aspekts IEDZĪVOTĀJI	Ekonomiskais aspekts EKONOMIKA	Vides aspekts UNIKALITĀTE	PĀRVALDĪBA
i-1-1 Pašvaldības ceļu un ielu programma				
i-1-2 Nozīmīgākie valsts autoceļi				
i-1-3 Ilgtspējīgs sabiedriskais transports. Talsu mobilitātes centrs				
i-1-4 Pašvaldības autotransporta mobilitātes un loģistikas pakalpojumi				
i-1-5 Dzelzceļš				
i-2-1 Novada izglītības sistēmas pārvaldība				
i-2-2 Pirmskolas izglītība				
i-2-3 Vispārējā izglītība				
i-2-4 Interesešu izglītība				
i-2-5 Profesionālās ievirzes izglītība				
i-2-6 Profesionālā izglītība				
i-2-7 Augstākā izglītība				
i-2-8 Pieaugušo izglītība un mūžizglītība				
i-2-9 Talsi – reģiona līmeņa centrs darbam ar jauniešiem				
i-3-1 Vispārēja iedzīvotāju veselības veicināšana				
i-3-2 Aktīvās atpūtas un brīvā laika pavadīšanas piedāvājums				
i-3-3 Talantu audzināšana				
i-3-4 Sporta, kultūras, tūrisma un jaunatnes speciālisti				
i-3-5 Kultūras, sporta un tūrisma nozaru pārvaldība				
i-4-1 Veselības izglītība un profilakse				
i-4-2 Atbalsts Ziemeļkurzemes reģionālās slimnīcas Talsu filiālei				
i-4-3 Atbalsts e-vides pakalpojumu ieviešanai veselības aprūpē				
i-4-4 Veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība				

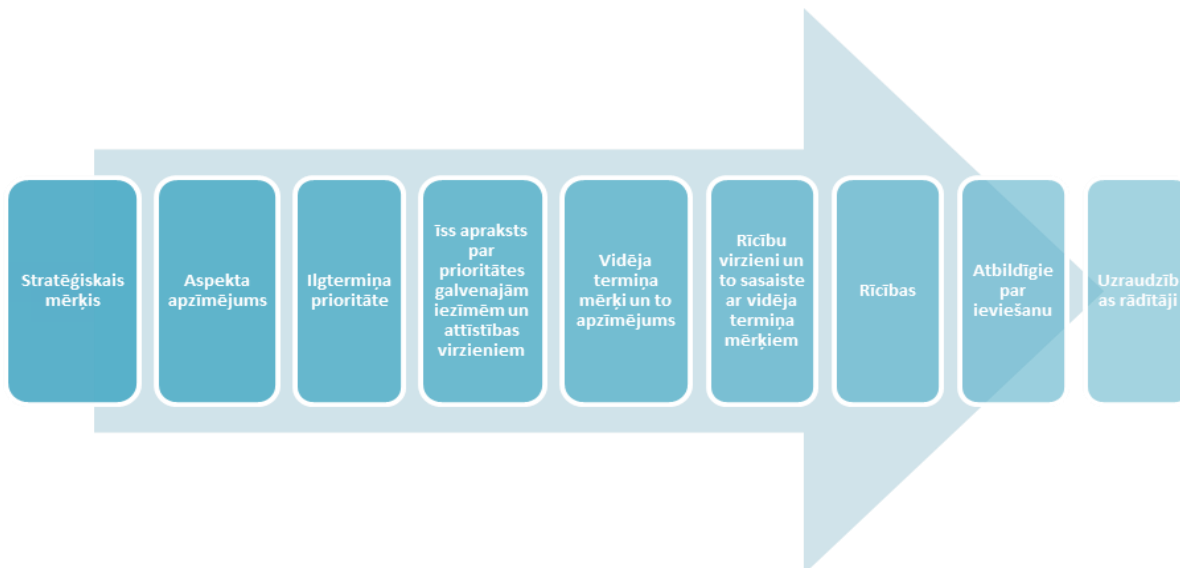
Rīcības virziens	Sociālais aspekts IEDZĪVOTĀJI	Ekonomiskais aspekts EKONOMIKA	Vides aspekts UNIKALITĀTE	PĀRVALDĪBA
i-5-2 Sociālie un atbalsta pakalpojumi				
i-5-3 Sociālo pakalpojumu sniedzēju kapacitāte				
i-5-4 Sociālo un aprūpes pakalpojumu pieejamība				
i-6-1 Pašvaldības mājokļu politika				
i-6-2 Sociālie mājokļi				
i-6-3 Labi apsaimniekots dzīvojamais fonds				
i-6-4 Pieejamu mājokļu un jaunu dzīvojamās apbūves teritoriju attīstība				
i-7-1 Ūdenssaimniecības projektu ieviešana				
i-7-2 Alternatīvās ūdensapgādes un kanalizācijas risinājumi				
i-7-3 Ūdenssaimniecības pārvaldība				
i-8-1 Novada vienota centralizētās siltumapgādes politika				
i-8-2 Talsu pilsētas centralizēto siltumapgādes sistēmu pārbūve				
i-8-3 Kompleksie siltumapgādes pasākumi, pielietojot atjaunojamus energoresursus				
i-9-1 Vides monitorings				
i-9-2 Publiskā ārtelpa				
i-9-3 Dabas daudzveidības saglabāšana				
i-9-4 Kapsētas				
i-9-5 Atkritumu apsaimniekošana				
i-9-6 Vides izglītība				
e-1-1 Ražošanas teritoriju attīstīšana				
e-1-2 Informatīvais atbalsts uzņēmējiem				
e-1-3 Finanšu un atbalsta instrumenti vietējiem uzņēmumiem				
e-1-4 Darbaspēks				
e-1-5 Pakalpojumi				
u-1-1 Talsi – reģiona līmeņa izglītības, kultūras, sporta un veselības aprūpes centrs				
u-1-2 Valsts un pašvaldību pakalpojumi				

Rīcības virziens	Sociālais aspekts IEDZĪVOTĀJI	Ekonomiskais aspekts EKONOMIKA	Vides aspekts UNIKALITĀTE	PĀRVALDĪBA
u-1-3 Mārketinga pasākumi				
u-2-1 Novada pasākumi				
u-2-2 Kultūrvēsturiskais mantojums				
u-2-3 Nemateriālais kultūras mantojums				
u-2-4 Bibliotēku darbības attīstība				
u-2-5 Dabas mantojums				
p-1-1 Iedzīvotāju līdzdalība lēmumu pieņemšanā				
p-1-2 Sadarbība ar nevalstisko un privāto sektoru				
p-1-3 Pakalpojumu teritoriālā pieejamība				
p-1-4 Sabiedrības informētība				
p-1-5 Civilā aizsardzība un iedzīvotāju drošība				
p-2-1 Pašvaldības iestāžu darbība, infrastruktūra un materiāli tehniskā bāze				
p-2-2 Pašvaldības nekustamo īpašumu attīstība				
p-2-3 E-pārvaldes ieviešana				
p-2-4 Pašvaldības attīstības plānošana				
p-2-5 Vienota metodiskā vadība novadā				
p-3-1 Talsu novada stratēģiskās intereses				
p-3-2 Pašvaldību sadarbība pakalpojumu sniegšanā (savstarpējie norēķini)				
p-3-3 Starptautiskā sadarbība				
p-3-4 Sadarbība starp sektoriem nekustamo īpašumu apsaimniekošanā				

3.ILGTERMIŅA PRIORITĀTES, RĪCĪBU VIRZIENU UN RĪCĪBAS

Šī programmas daļa veidota, lai iezīmētu stratēģisko mērķu un ilgtermiņa prioritāšu risinājumus. Apraksts veidots pēc šādas struktūras:

9.attēls. Stratēģiskās daļas apraksta struktūra

3.1. Stratēģiskais mērķis: Izglītota, radoša un pilsoniski aktīva, veselīga, ģimeniska un pārtikusi sabiedrība

I - IEDZĪVOTĀJI

i-1 Mobilitāte

Pieaugot transporta izmaksām (degviela, ceļu uzturēšana), samazinoties iedzīvotāju skaitam, tajā pašā laikā vēloties, lai saimnieciskā rosība neapsīkst un dzīves līmenis laukos saglabātos, ir jāveido jauna, netradicionāla pieeja transporta risinājumiem.

Talsu novadā plānots īstenot ilgtspējīga sabiedriskā transporta projektu - apvienojot autobusu, vieglo automašīnu, velosipēdistu un gājēju kustību, autoostas kompleksā ietvert autoostas pakalpojumus, sadzīves sūtījumu piegādi, bibliotēkas, interneta un dažādus sabiedriskos pakalpojumus. Tas uzlabos lauku sasaisti ar novada pilsētām, jaunu izpratni par ikdienas kustību un loģistiku, kā arī veicinās veselīgākus, videi draudzīgākus un ekonomiskākus cilvēku pārvietošanās paradumus.

Prioritātes ietvaros plānots, veikt pasākumus veloinfrastruktūras attīstībai pamatojoties uz radiālajiem ceļiem ap pilsētām un lielākajiem ciemiem un veidojot maršrutus starp apdzīvotajām vietām, kas kalpo tūrisma attīstībai un vietējo iedzīvotāju vajadzībām.

Talsu pilsētas attīstība ir cieši saistīta ar uzņēmējdarbības vides attīstību un ražošanas teritoriju attīstību, tādēļ perspektīvi jāattīsta industriālās teritorijas. Lai mazinātu transporta slodzi, risināms jautājums par apvedceļa izbūvi Pastendes virzienā, tādējādi novirzot automašīnu plūsmu no pilsētas centra.

Vidēja termiņa mērķi (VM)

VM-i-1-1 Uzlabot un attīstīt radiālo ceļu kvalitāti un drošību ap apdzīvotām vietām.

- VM-i-1-2 Uzturēt un attīstīt pašvaldības teritorijā esošo ceļu infrastruktūru, tai skaitā publisko infrastruktūru uzņēmējdarbības atbalstam.
- VM-i-1-3 Veicināt veloinfrastruktūras attīstību.
- VM-i-1-4 Aizstāvēt pašvaldības intereses nacionālās nozīmes satiksmes infrastruktūras attīstībai un valsts autoceļu tīkla uzturēšanai Talsu novadā.
- VM-i-1-5 Veicināt ilgtspējīga sabiedriskā transporta attīstību un pašvaldības autotransporta un loģistikas tīkla modernizācija

Stratēģiskais mērķis: Izglītota, radoša un pilsoniski aktīva, veselīga, ģimeniska un pārtikusi sabiedrība

Ilgttermiņa prioritāte: MOBILITĀTE (i-1)

Rīcību virzieni:

i-1-1 Pašvaldības ceļu un ielu programma

i-1-2 Nozīmīgākie valsts autoceļi

i-1-3 Ilgtspējīgs sabiedriskais transports. Talsu mobilitātes centrs.

i-1-4 Pašvaldības auto transporta mobilitātes un loģistikas pakalpojumi

i-1-5 Dzelzceļš

Atbildīgais

Tautsaimniecības komiteja

Vidēja termiņa mērķi	Rīcību virzieni	Rīcības
VM-i-1-1 VM-i-1-2 VM-i-1-3	i-1-1 Pašvaldības ceļu un ielu programma	i-1-1-1 Pašvaldības ceļu, ielu un laukumu infrastruktūras atjaunošana un pārbūve i-1-1-2 Pašvaldības ceļu, ielu un laukumu ikdienas uzturēšana i-1-1-3 Veloinfrastruktūras attīstība
VM-i-1-2 VM-i-1-4	i-1-2 Nozīmīgākie valsts autoceļi	i-1-2-1 Autoceļu uzlabošana posmā „Stendes stacija – Mērsraga osta” i-1-2-2 Valsts autoceļu attīstība un uzturēšana
VM-i-1-1 VM-i-1-2	i-1-3 Ilgtspējīgs sabiedriskais transports. Talsu mobilitātes centrs	i-1-3-1 Talsu autoostas izveide par reģionālo mobilitātes centru i-1-3-2 Jaunu autobusu iegāde un esošo pielāgošana velotransporta pārvadāšanai i-1-3-3 Publiskā privātā partnerība un Mobilitātes centra biznesa plāna izveide i-1-3-4 Satiksmes pieejamības sabalansēšana starppilsētu un novada līmenī i-1-3-5 Satiksmes drošības uzlabošana līdz 10 km rādiusā ap Talsu pilsētu un līdz 5 km ap Sabili, Valdemārpili, Stendi un ciemiem sasaistei ar apkārtējām teritorijām
VM-i-1-5	i-1-4 Pašvaldības autotransporta mobilitātes un loģistikas pakalpojumi	i-1-4-1 Autobusu iegāde i-1-4-2 Autobusu modernizēšana i-1-4-3 Speciālistu izbraukumu, pakalpojumu un sūtījumu piegādes koordinēšana i-1-4-4 Loģistikas un kontroles sistēmas ieviešana skolēnu pārvadājumu nodrošināšanai i-1-4-5 Skolēnu un citu pašvaldībai nepieciešamo pārvadājumu nodrošinājums
VM-i-1-1 VM-i-1-4	i-1-5 Dzelzceļš	i-1-5-1 Loģistikas uzņēmējdarbības veicināšana saistībā ar dzelzceļa un mazo ostu infrastruktūru. i-1-5-2 Dzelzceļa pārbrauktuvju sakārtošana

Atbildīgais par ieviešanu

Talsu novada pašvaldības Komunālā nodaļa un Attīstības plānošanas nodaļa, Talsu novada pilsētu un pagastu pārvaldes

Uzraudzības rādītāji

Rādītāji	Bāzes rādītāji.		Vēlamā tendence 2020	Datu avots
	Rādītāji	Bāzes gads		
Gada vidējā satiksmes intensitāte uz A10 (posmā no Kandavas pagrieziena (P130)) līdz P120, am/dnn	3991 (t.sk. kravas 682)	2014	→ ↗	VAS „Latvijas Valsts ceļi”
Gada vidējā satiksmes intensitāte uz reģionālajiem ceļiem:				
P120 posmā no Talsiem līdz A10	4594	2014	→ ↗	VAS „Latvijas Valsts ceļi”
P125 posmā no Talsu apvedceļa līdz pagriezienam uz Roju	3547	2014	→ ↗	
Valsts autoceļi:				
Valsts vietējie autoceļi	443,232km	2014	→ ↗	VAS „Latvijas Valsts ceļi”
Pašvaldības ceļi:				
Pašvaldības ielu ar melno seguma īpatsvars	55%	2014	↗	TNP Komunālā nodaļa
Pašvaldības ceļu ar melno segumu īpatsvars	6,5%	2014	↗	TNP Komunālā nodaļa
Pasažieru pārvadājumi:				
AS “Talsu autotransports” autobusa pasažieru skaits reģionālas nozīmes maršrutos	484 527	2015	→	AS “Talsu autotransports”
AS “Talsu autotransports” autobusa pasažieru skaits starppilsētu nozīmes maršrutos	472 221	2015	→	AS “Talsu autotransports”
Kravu pārvadājumi:				
Izkrauto vagonu skaits Stendes stacijā	1383	2015	↗	AS „Latvijas Dzelzceļš”
Velosipēdu celiņi	0	2016	↗	VAS „Latvijas Valsts ceļi”
Marķētie velomaršruti	2	2016	↗	TNP KSTC Tūrisma informācijas centrs
Autobusu skaits skolēnu pārvadājumu nodrošināšanai	13	2016	→	TNP Komunālā nodaļa

i-2 Izglītība**Pamatojums**

Talsu novadā jābūt pieejamai visu pakāpju izglītībai augsti profesionālā un daudzpusīgā piedāvājumā, balstoties uz vietējiem un uz piesaistītiem resursiem augstākās izglītības jomā. Talsos, kā reģiona nozīmes centrā, jānodrošina reģiona līmeņa vispārējā vidējā izglītība, jāattīsta profesionālās ievirzes izglītība, jāsniedz vispusīga interešu izglītība, kā arī jāattīsta darbs ar jaunatni.

Izglītības iestādēm ir būtiska loma lauku apdzīvotās vietas dzīvotspējas saglabāšanā. Vienlaikus skolēnu skaits lielā mērā atkarīgs no vietējām nodarbinātības iespējām un dzīves apstākļiem.

Līdz 2020.gadam jāsakārto vispārējo izglītības iestāžu tehniskā infrastruktūra, lai tās atbilstu pamata vajadzībām – sanitārie mezgli, apsardze, energoefektivitāte, kā arī jārealizē virkne informatizācijas pasākumu un jānodrošina mācību kabineti ar materiāli tehnisko bāzi.

PIKC "Rīgas Valsts tehnikums" Laidzes teritoriālās struktūrvienība, Latvijas Lauksaimniecības universitātes un augstskolas "Turība" filiāles ir nozīmīgs Talsu novada resurss, svarīgs partneris vietējiem uzņēmumiem, kā arī pieaugušo mācību un prakses bāze. Sadarbībā ar Talsu novada uzņēmumiem, Latvijas profesionālās un augstākās izglītības iestādēm jāattīsta vietējai ekonomikai nozīmīgas izglītības programmas un jānodrošina to materiāli tehniskā un prakses bāze.

Pieaugušo izglītībai jāorientējas uz biznesa modeli, kas piedāvā darbaspēka kvalifikācijas paaugstināšanu atbilstoši darba tirgus vajadzībām, kā arī aktīvi iesaistās uzņēmības mācīšanās.

Jāpilnveido Talsu novada bērnu un jauniešu centra darbība, kā nozīmīga reģiona līmeņa metodiskā un organizatoriskā darba resurss un bāze interešu, jaunatnes, pilsoniskās audzināšanas un brīvā laika nodrošināšanai Talsu novadā.

Vidēja termiņa mērķi

- VM-i-2-1 Nodrošināt reģiona līmeņa izglītības pakalpojumu kvalitāti un piedāvājumu.
- VM-i-2-2 Saglabāt izglītības iestāžu teritoriālo pārklājumu un nodrošināt pamata infrastruktūras sakārtošanu.
- VM-i-2-3 Attīstīt mūsdienīgu izglītības procesu, nodrošinot izglītības iestādes ar atbilstošu infrastruktūru un mācību līdzekļiem.
- VM-i-2-4 Radīt apstākļus bērnu un jauniešu personības attīstībai.
- VM-i-2-5 Nodrošināt pieaugušo izglītības atbilstību uzņēmējdarbības un nodarbinātības tirgus prasībām.

Stratēģiskais mērķis: Izglītota, radoša un pilsoniski aktīva, veselīga, ģimeniska un pārtikusi sabiedrība

Ilgtermiņa prioritāte: Izglītība (i-2)

Rīcības virzieni:

- i-2-1 Novada izglītības sistēmas pārvaldība
- i-2-2 Pirmskolas izglītība
- i-2-3 Vispārējā izglītība
- i-2-4 Interešu izglītība
- i-2-5 Profesionālās ievirzes izglītība
- i-2-6 Profesionālā izglītība
- i-2-7 Augstākā izglītība
- i-2-8 Pieaugušo izglītība un mūžizglītība
- i-2-9 Talsi – reģiona līmeņa atbalsta centrs darbam ar jauniešiem

Atbildīgais

Izglītības, kultūras un sporta komiteja

Vidēja termiņa mērķi	Rīcību virzieni	Rīcības
----------------------	-----------------	---------

VM-i-2-1 VM-i-2-2 VM-i-2-3 VM-i-2-4 VM-i-2-5	i-2-1 Novada izglītības sistēmas pārvaldība	i-2-1-1 Izglītības jomas pārvaldība i-2-1-2 Izglītības pārvaldes un izglītības iestāžu ikdienas uzturēšanas un citu pakalpojumu nodrošināšana i-2-1-3 Darbinieku motivācijas pasākumi i-2-1-4 Starptautiskā sadarbība un projektu īstenošana i-2-1-5 IT nodrošinājums un transports i-2-1-6 Izglītības sistēmas atbalsta tīkls i-2-1-7 Nekustamo īpašumu apsaimniekošana i-2-1-8 Veselīga dzīvesveida veicināšana
VM-i-2-1 VM-i-2-2 VM-i-2-3 VM-i-2-4	i-2-2 Pirmskolas izglītība	i-2-2-1 Sanitāro normu izpilde un drošības uzlabošana i-2-2-2 Energoefektivitātes uzlabošana, remonts un teritoriju labiekārtošana i-2-2-3 Sniegtie pakalpojumi un speciālistu nodrošinājums i-2-2-4 informācijas tehnoloģiju nodrošinājums i-2-2-5 Inventārs, spēles un jaunas mācību tehnoloģijas i-2-2-6 PII pedagogu tālākizglītība un metodiskais atbalsts i-2-2-7 Interesu izglītības piedāvājums bērnudārzā i-2-2-8 Auklīšu pakalpojuma attīstība i-2-2-9 Mācību procesa uzlabošana un attīstīšana
VM-i-2-1 VM-i-2-2 VM-i-2-3 VM-i-2-4	i-2-3 Vispārējā izglītība	i-2-3-1 Vispārējās izglītības iestāžu mācību vides un infrastruktūras uzlabošanas pasākumi i-2-3-2 Talsu Valsts ģimnāzijas izglītības pakalpojumu attīstība un infrastruktūra i-2-3-3 Skolu infrastruktūras sakārtošana – vispārējās izglītības skolu teritoriālā tīkla optimizēšana i-2-3-4 Mācību metožu attīstība i-2-3-5 Informācijas tehnoloģiju attīstība i-2-3-6 Karjeras izglītības nodrošināšana i-2-3-7 Atbalsta speciālisti skolās i-2-3-8 Izglītības iestāžu novirzienu attīstīšana i-2-3-9 Pedagogu tālākizglītība un metodiskais atbalsts i-2-3-10 Atbalsts talantīgajiem skolēniem
VM-i-2-1 VM-i-2-2 VM-i-2-3 VM-i-2-4 VM-i-2-5	i-2-4 Interesu izglītība	i-2-4-1 Interesu izglītības piedāvājuma attīstība interešu izglītības, izglītības iestādēs, kultūras un sporta institūcijās i-2-4-2 Interesu izglītības piedāvājums pieaugušajiem
VM-i-2-1 VM-i-2-2 VM-i-2-3 VM-i-2-4	i-2-5 Profesionālās ievirzes izglītība	i-2-5-1 Talsu novada sporta skolas attīstība i-2-5-2 Talsu mūzikas skolas attīstība i-2-5-3 Talsu mākslas skolas attīstība i-2-5-4 Sabiles mūzikas un mākslas skolas attīstība i-2-5-5 Valdemārpils mūzikas un mākslas skolas attīstība
VM-i-2-1 VM-i-2-2 VM-i-2-3 VM-i-2-4 VM-i-2-5	i-2-6 Profesionālā izglītība	i-2-6-1 PIKC "Rīgas Valsts tehnikums" Laidzes teritoriālās struktūrvienības attīstība i-2-6-2 Prakses programmas uzņēmumos i-2-6-3 Kvalifikācijas un tālākizglītības programmas pieaugušajiem
VM-i-2-1 VM-i-2-4 VM-i-2-5	i-2-7 Augstākā izglītība	i-2-7-1 Iekļaušana kopējās novada izglītības informatīvajās aktivitātēs i-2-7-2 Pašvaldības atbalsts jauniešu studijām augstākajās mācību iestādēs

VM-i-2-1 VM-i-2-2 VM-i-2-3 VM-i-2-5	i-2-8 Pieaugušo izglītība un mūžizglītība	i-2-8-1 Dalība Eiropas profesionālo kompetenču un kvalifikācijas novērtēšanas sistēmā i-2-8-2 E- apmācības un vebināru ieviešana izglītības pakalpojumu pieejamības veicināšanai i-2-8-3 Sadarbība ar pagastu pārvaldēm un izglītības iestādēm piedāvājuma aktualizēšanai pēc iespējas tuvāk iedzīvotāju dzīvesvietai i-2-8-4 Konsultatīvie pakalpojumi nodarbinātības un uzņēmējdarbības veicināšanai, sadarbībā ar institūcijām Latvijā i-2-8-5 Mūžizglītības centru attīstība pagastos un pilsētās
VM-i-2-1 VM-i-2-3 VM-i-2-4	i-2-9 Talsi – reģiona līmeņa centrs darbam ar jauniešiem	i-2-9-1 Talsu novada Bērnu un jauniešu centra darbības attīstība i-2-9-2 Jauniešu un bērnu brīvā laika, interešu un neformālās izglītības pasākumi i-2-9-3 Līdzdalība nacionālā un starptautiskā līmeņa aktivitātēs, atbalsts jaunatnes infrastruktūras attīstībā un pilnveidošanā i-2-9-4 Jaunatnes politikas ieviešana, darbs ar jauniešiem un jauniešu NVO

Atbildīgie par ieviešanu

Talsu novada izglītības pārvalde, Talsu novada Pieaugušo izglītības centrs, Talsu novada Bērnu un jauniešu centrs, Talsu novada Kultūras, tūrisma un sporta centrs

Uzraudzības rādītāji

Rādītāji	Bāzes rādītāji.		Vēlamā tendence 2020	Datu avots
	Rādītāji	Bāzes gads		
Skolēnu skaits dienas apmācības programmās (kā arī teritoriālā griezumā), absolūtos skaitļos	3129	2015./2016	→	TN Izglītības pārvalde
Vispārējās izglītības pakalpojumu iestādes	16	2015./2016	→	TN Izglītības pārvalde
Valsts ģimnāzija	Pastāv	2015./2016	→	TN Izglītības pārvalde
Savstarpējie norēķini par izglītības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem starpība	Negatīva – Ārpus novada bērnu vairāk nekā citu pašvaldību bērni Talsu novadā (292/152 bērni)	2015. gada 1.septembris	→	TN Izglītības pārvalde
9.klašu absolventu īpatsvars, kas turpina izglītību Talsu novada vidusskolās	44.5%	2014./2015.m.g.	↗	TN Izglītības pārvalde
Vispārējo izglītības iestāžu skolēni rezultāti valsts līmeņa olimpiādēs (1.-3. Vietu ieguvēju skaits)	7	2014./2015.m.g	↗	TN Izglītības pārvalde

Augstāko ieguvušo vecuma grupā 20-64g., %	izglītību īpatsvars	19% (valstī vidēji 27%)	2011.gads	↗	CSP
Profesionālo ieguvušo vecuma grupā 20-64g., %	izglītību īpatsvars	33% (valstī vidēji 34%)	2011.gads	→	CSP
Interesu un profesionālās ievirzes izglītībā iesaistīto bērnu un jauniešu skaits		714	2015.gads	→	TN Izglītības pārvalde
Audzēkņu skaits skolā	sporta	859	2015.gads	→	TN Izglītības pārvalde
Audzēkņu skaits mūzikas un mākslas skolās		423	2015.gads	→	TN Izglītības pārvalde
Pirmsskolas iestāžu skaits	izglītības	13	2016	→	TN Izglītības pārvalde
Pirmsskolas iestāžu audzēkņu skaits novadā	izglītības	1334	2015/2016 mg.	↗	TN Izglītības pārvalde

i-3 Brīvā laika pavadīšana

Pamatojums

Ilgtermiņa prioritātē „Brīvā laika pavadīšana” iekļauta kultūras, sporta un tūrisma infrastruktūras pilnveide, ir iestrādātas iespējas attīstīt visām iedzīvotāju grupām aktīvu, veselību veicinošu, izglītojošu, radošu un personību attīstošu brīvā laika pavadīšanu. Tās organizē pašvaldība sadarbībā ar Talsu novada bērnu un jauniešu centru, jauniešu iniciatīvu un brīvā laika centriem, bibliotēkām, kultūras centriem, sporta institūcijām, vispārējās izglītības un profesionālās ievirzes izglītības iestādēm, nevalstisko sektoru, dažādām iedzīvotāju grupām un sadarbības partneriem.

Rīcību virzieni veidoti, lai aizstāvētu kultūras, sporta un tūrisma nozaru intereses, atbalstītu tūrisma, sporta, kultūras un jaunatnes darbiniekus, noteiktu galvenos principus kultūras, tūrisma un sporta jomas attīstībā, radītu labvēlīgus apstākļus jauno talantu attīstībai.

Sporta bāzu tīkls attīstīsies vienoti ar izglītības iestādēm, jo tās pamatā veidotas kā izglītības iestādes sastāvdaļas.

Tūrisma nozarē jārada jauni, netradicionāli, konkurētspējīgi un kvalitatīvi tūrisma produkti, pakalpojumi un objekti, vienlaikus veicot marketinga pasākumus pakalpojumu piedāvājumam.

Vidēja termiņa mērķi

- VM-i-3-1 Attīstīt reģiona līmeņa kultūras, sporta un tūrisma pakalpojumus novada atpazīstamības veidošanai.
- VM-i-3-2 Pilnveidot kultūras, sporta un tūrisma nozaru pārvaldību kvalitatīva pakalpojuma nodrošināšanai.
- VM-i-3-3 Motivēt sporta, kultūras un jaunatnes speciālistus.
- VM-i-3-4 Ieguldīt nākamās paaudzes izglītošanā un talantu audzināšanā.
- VM-i-3-5 Saglabāt kultūras un sportošanas tradīcijas.

Stratēģiskais mērķis: Izglītota, radoša un pilsoniski aktīva, veselīga, ģimeniska un pārtikusi sabiedrība

Ilgtermiņa prioritāte: Brīvā laika pavadīšana (i-3)

Rīcību virzieni:

i-3-1 Vispārēja iedzīvotāju veselības veicināšana

i-3-2 Aktīvās atpūtas un brīvā laika pavadīšanas piedāvājums

i-3-3 Talantu audzināšana

i-3-4 Sporta, kultūras un jaunatnes speciālisti

i-3-5 Kultūras, sporta un tūrisma nozaru pārvaldība

Atbildīgais

Izglītības, kultūras un sporta komiteja

Vidēja termiņa mērķi	Rīcību virzieni	Rīcības
VM-i-3-2 VM-i-3-3 VM-i-3-4 VM-i-3-5	i-3-1 Vispārēja iedzīvotāju veselības veicināšana	i-3-1-1 Sporta stundu kvalitātes paaugstināšana un to skaita palielināšana i-3-1-2 Atbalsts veloceliņu un tūristu taku ierīkošanai i-3-1-3 Atbalsts izglītojošiem pasākumiem par aktīva dzīvesveida nepieciešamību i-3-1-4 Iedzīvotāju iesaiste veselības veicināšanas un brīvā laika pavadīšanas aktivitātēs
VM-i-3-1 VM-i-3-2 VM-i-3-3 VM-i-3-4 VM-i-3-5	i-3-2 Aktīvās atpūtas un brīvā laika pavadīšanas piedāvājums	i-3-2-1 Kultūras, sporta un tūrisma institūciju infrastruktūras atjaunošana un modernizēšana i-3-2-2 Iniciatīvas jaunās kultūras un sporta nišās, atbalsts nevalstiskajam sektoram i-3-2-3 Aktīvās atpūtas un sporta ārtelpu infrastruktūra, brīvpieejas laukumi
VM-i-3-3 VM-i-3-4	i-3-3 Talantu audzināšana	i-3-3-1 Atbalsts sporta, mūzikas un mākslas skolu pedagogiem, radošo jomu speciālistiem i-3-3-2 Mērķtiecīga sporta bāzes attīstība i-3-3-3 Meistarklases, plenēri, sporta un mācību treniņnometnes u.c. i-3-3-4 Atbalsts talantīgajiem audzēkņiem
VM-i-3-3	i-3-4 Sporta, kultūras, tūrisma un jaunatnes speciālisti	i-3-4-1 Profesionāli speciālisti novada pasākumu rīkošanai un amatierkolektīvu vadīšanai i-3-4-2 Atalgojuma un sociālo garantiju sistēmas pilnveidošana sporta, kultūras un jaunatnes speciālistiem i-3-4-3 Sporta, kultūras, tūrisma un jaunatnes speciālistu kvalifikācijas celšana i-3-4-4 Uzņēmējdarbības, tūrisma aktivitātes un projekti, izmantojot esošo sporta un kultūras infrastruktūru
VM-i-3-2	i-3-5 Kultūras, sporta un tūrisma nozaru pārvaldība	i-3-5-1 Nozaru pārvaldības pilnveidošana, attīstības dokumentu, nolikumu izstrāde i-3-5-2 Kultūras un sporta iestāžu tērpu un inventāra uzturēšanas un izmantošanas kārtības izstrāde, iegāde, datu bāzes izveide i-3-5-3 Pieredzes apmaiņa

Atbildīgie par ieviešanu

Talsu novada Kultūras, sporta un tūrisma centrs, Talsu novada izglītības pārvalde

Uzraudzības rādītāji

Rādītāji	Bāzes rādītāji		Vēlamā tendence 2020	Datu avots
	Rādītāji	Bāzes gads		
Brīvā laika pavadīšanas infrastruktūra novadā:			→	TN Kultūras, sporta un tūrisma centrs
Kultūras	16	2015		
Sporta	15			
Profesionālās ievirzes izglītojamo skaits	300	2015	→	TN Izglītības pārvalde
Pasākumu apmeklētāju skaits Talsu novada saietā /tautas namos	48744	2014	→	TN Kultūras, sporta un tūrisma centrs
Latvijas mēroga sacensību skaits novadā	9	2014	↗	TN Kultūras, sporta un tūrisma centrs
Starptautiska mēroga sacensību skaits novadā	2	2015	↗	TN Kultūras, sporta un

			tūrisma centrs	
Sporta, kultūras, tūrisma un jaunatnes speciālistu skaits	12	2016	→	TN Kultūras, sporta un tūrisma centrs

i-4 Veselības aprūpe

Pamatojums

Pasākumu mērķis ir saglabāt un attīstīt novada veselības aprūpes institucionālos un cilvēkresursus, uzlabot iedzīvotāju veselību.

Talsu pilsēta – reģiona līmeņa primārās, sekundārās veselības aprūpes pakalpojumu centrs ar plašu un kvalitatīvu piedāvājumu.

SIA „Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca” Talsu filiāle, kā reģionālās daudzprofilu slimnīcas struktūrvienības galvenā prioritāte ir medicīniskās palīdzības sniegšana pacientiem, attīstot augstas kvalitātes diagnostiku un ārstēšanu gan stacionārā, gan ambulatorajā sadaļā, nodrošinot veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību ārpus Rīgas, pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai.

Lai uzlabotu ģimenes ārstu pakalpojumu kvalitāti, pašvaldības atbalsts būs virzīts uz pašvaldības īpašumu, kuros ir iekārtotas ģimenes ārstu un speciālistu prakses vietas, sakārtošanu un energoefektivitātes paaugstināšanu.

Jauna loma nākotnē piešķirama lauku aptiekām. Jānovērtē aptieku kā partnera loma veselības veicināšanā un iedzīvotāju izglītošanā.

Jāattīsta sadarbība ar sociālo dienestu, strādājot ar pacientiem pēc operācijām un hroniskām saslimšanām, organizējot apvienotas mobilās brigādes, speciālistu izbraukumus, saskaņojot veselības aprūpes un sociālās aprūpes izdevumus (gultu dienas), informācijas un dokumentu apriti.

Jānovērtē nevalstiskā sektora loma veselības veicināšanā.

Talsu novada pašvaldība plāno iesaistīties **Nacionālajā veselīgo pašvaldību tīklā**, kura mērķis ir sekmēt labās prakses piemēru, pieredzes un ideju apmaiņu starp pašvaldībām, atbalstīt pašvaldības un sniegt tām metodoloģisku atbalstu dažādu sabiedrības veselības un veselības veicināšanas jautājumu risināšanā lokālā līmenī un paaugstināt pašvaldību darbinieku izglītību sabiedrības veselības un veselības veicināšanas jautājumos, tādējādi atbalstot veselības, labklājības un vienlīdzīgu iespēju attīstību reģionālajā līmenī. Talsu novada pašvaldība ir Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla biedre. 2016.gadā plānots izstrādāt sabiedrības veselības veicināšanas plānu 2016.-2020.g. Daļība Nacionālajā veselīgo pašvaldību tīklā paver plašākas iespējas dalībai ES projektu konkursos, kuros paredzēts finansējums iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanai, plānoti bezmaksas semināri un pieredzes apmaiņas un labās prakses pārņemšana Latvijas pašvaldībās.

Vidēja termiņa mērķi

VM-i-4-1 Atbalstīt reģiona līmeņa veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību Talsu novadā, nodrošinot vienlīdzīgu pieeju slimību profilakses, agrīnas slimību diagnostikas un veselības aprūpes pakalpojumiem.

VM-i-4-2 Veicināt iedzīvotāju veselības profilaksi un izglītību.

VM-i-4-3 Atbalstīt un attīstīt veselības aprūpes pakalpojumu teritoriālo pieejamību novadā.

VM-i-4-4 Nodrošināt Talsu novada sociālā dienesta un veselības aprūpes institūciju sadarbību.

Stratēģiskais mērķis: Izglītota, radoša un pilsoniski aktīva, veselīga, ģimeniska un pārtikusi sabiedrība

Ilgtermiņa prioritāte: Veselības aprūpe (i-4)

Rīcību virzieni:

i-4-1 Veselības izglītība un profilakse

i-4-2 Atbalsts Ziemeļkurzemes reģionālās slimnīcas Talsu filiālei

i-4-3 Atbalsts e-vides pakalpojumu ieviešanai veselības aprūpē

i-4-4 Veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība

Atbildīgais

Sociālo un veselības jautājumu komiteja

Vidēja termiņa mērķi	Rīcību virzieni	Rīcības
VM-i-4-2 VM-i-4-3	i-4-1 Veselības izglītība un profilakse	i-4-1-1 Veselības veicināšanas pasākumi i-4-1-2 Atbalsts ārstniecības speciālistu izglītībai i-4-1-3 Nevalstisko organizāciju un juridisko personu veselības veicināšanas pakalpojumi
VM-i-4-1 VM-i-4-3	i-4-2 Atbalsts Ziemeļkurzemes reģionālās slimnīcas Talsu filiālei	i-4-2-1 Atbalsts slimnīcas darbības nodrošināšanai i-4-2-2 Atbalsts jaunu pakalpojumu ieviešanai un esošo pakalpojumu modernizēšanai un pilnveidošanai i-4-2-3 Slimnīcas materiāli tehniskās bāzes pilnveidošana
VM-i-4-3	i-4-3 Atbalsts e-vides pakalpojumu ieviešanai veselības aprūpē	i-4-3-1 Atbalsts materiāli tehniskās bāzes pilnveidošanai i-4-3-2 Informācijas tehnoloģiju attīstība
VM-i-4-3 VM-i-4-4	i-4-4 Veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība	i-4-4-1 Atbalsts primārās veselības aprūpes iestāžu infrastruktūras uzlabošanai, vides pieejamībai un energoefektivitātes paaugstināšanai sadarbībā ar veselības aprūpes institūcijām i-4-4-2 Motivācijas programma ģimenes ārstu, veselības aprūpes speciālistu piesaistei (mājokļa atbalsts, dzīvojamās platības nodrošināšana u.c.) i-4-4-3 Iesaistīšanās veselības aprūpes jautājumu risināšanā

Atbildīgais par ieviešanu

Talsu novada sociālais dienests sadarbībā ar veselības un sociālo pakalpojumu sniedzējiem

Uzraudzības rādītāji

Rādītāji	Bāzes rādītāji.		Vēlamā tendence 2020	Datu avots
	Rādītāji	Bāzes gads		
Ģimenes ārstu prakses vietu skaits	20	2015	→	Nacionālais veselības dienests
Zobārstu prakses vietu skaits	11	2015	→	Veselības inspekcija
Aptieku skaits Talsu novadā	13	2015	→	Zāļu valsts aģentūra
Vidējais ārstēšanās ilgums stacionārā	5.88	2015	→	SIA "Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca"

i-5 Sociālais atbalsts**Pamatojums**

Rīcību mērķis ir sniegt atbalstu iedzīvotāju pamatvajadzībām - minimālos ienākumus, mājokli, veselības aprūpes un izglītības pakalpojumu pieejamību, kā arī sniegt sociālo palīdzību, sociālos pakalpojumus un veikt sociālo darbu.

Lai nodrošinātu plašu sociālo pakalpojumu klāstu būs nepieciešams specifiskus sociālos pakalpojumus iepirkt ārpus pašvaldības. Pašvaldības sociālais dienests darbosies kā „jumta” organizācija, kas pārzinās situāciju un apvienos visus sociālās jomas resursus spēkus novadā – sociālās aprūpes gultas, mobilās brigādes, sociālos pedagogus, mediķus, nevalstiskās organizācijas.

Pašvaldība nodrošina aprūpes pakalpojumus un atbalstu krīzes situācijās visu vecumu iedzīvotājiem, kuriem tas nepieciešams. Tiek paplašināti aprūpes mājās pakalpojumi un uzlabota to kvalitāte, gan izmantojot sadarbību ar slimnīcu, gan NVO, gan organizējot aprūpes mobilās brigādes teritoriālajās pārvaldēs.

Nodarbinātības veicināšanai sociālās rehabilitācijas pakalpojumi un sociālais darbs pirmkārt tiks vērsts uz cilvēkiem darbaspējas vecumā, kuriem ir potenciāls izklūst no sociālās palīdzības saņēmēju loka, atjaunot darba prasmes un iekļauties sabiedrības dzīvē. Tāpat tiks atbalstīti preventīvie pasākumi jauniešu vecuma grupā – atbalsts jauniešu iniciatīvām un nodarbinātībai, lai viņi nepapildinātu sociālo klientu loku.

Sociālajā jomā liela nozīme ir valsts līdzmaksājumiem un valsts nodrošinātajiem sociālajiem pakalpojumiem. Talsu novada sociālais dienests sadarbosies ar:

- sociālās aprūpes centra „Kurzeme” filiāli „Veģi” - bērnu un jauniešu ar invaliditāti aprūpē;
- nodibinājumu „Talsu novada krīžu centrs”, sniedzot atbalstu bērniem, sievietēm un viņu ģimenēm krīzes situācijās.

Tuvākajos gados sociālajā jomā tiks strādāts pie deinstitutionalizācijas (turpmāk DI) pasākumu ieviešanas. DI ir pakalpojumu sistēmas izveide, kas sniedz personai, kurai ir ierobežotas spējas sevi aprūpēt, nepieciešamo atbalstu, lai tā spētu dzīvot mājās vai ģimeniskā vidē. DI ir jānovērš situācija, ka personai ir jāpārceļas uz dzīvi ilgstošās sociālās aprūpes un rehabilitācijas institūcijā, jo tai nav pieejams nepieciešamais atbalsts dzīvesvietā jeb sabiedrībā balstīti pakalpojumi.

Vidēja termiņa mērķi

- VM-i-5-1 Uzturēt un attīstīt aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu veidus.
 VM-i-5-2 Veicināt sociālā dienesta klientu nodarbinātības prasmju uzlabošanu un sociālo iekļaušanos.
 VM-i-5-3 Paaugstināt sociālā dienesta kapacitāti un paplašināt sadarbības partneru loku.
 VM-i-5-4 Uzturēt un attīstīt sociālo infrastruktūru

Stratēģiskais mērķis: Izglītota, radoša un pilsoniski aktīva, veselīga, ģimeniska un pārtikusi sabiedrība

Ilgtermiņa prioritāte: Sociālais atbalsts (i-5)

Rīcību virzieni:

- i-5-1 Nodarbinātības veicināšana**
i-5-2 Sociālie un atbalsta pakalpojumi
i-5-3 Sociālā pakalpojumu sniedzēju kapacitāte
i-5-4 Sociālo un aprūpes pakalpojumu pieejamība

Atbildīgais

Sociālo un veselības jautājumu komiteja

Vidēja termiņa mērķi	Rīcību virzieni	Rīcības
VM-i-5-2	i-5-1 Nodarbinātības veicināšana	i-5-1-1 Darba iemaņu apmācība i-5-1-2 NVO organizētās nodarbinātības programmas, brīvprātīgais darbs i-5-1-3 Sociālais darbs ar bezdarbniekiem, pašvaldības pabalstu sistēma i-5-1-4 NVA programmas i-5-1-5 Cilvēku ar invaliditāti nodarbinātības pasākumi i-5-1-6 Atbalsts nokļūšanai līdz darba vietai (sociālo darbinieku mobilitāte)
VM-i-5-1 VM-i-5-3 VM-i-5-4	i-5-2 Sociālie un atbalsta pakalpojumi	i-5-2-1 Aprūpētāju kvalifikācija un izglītība i-5-2-2 Specializētais transports un tehniskie palīgīdzekļi i-5-2-3 Uz sabiedrības vajadzībām balstīti sociālie pakalpojumi

		i-5-2-4 Telpas un speciālisti darbam ar personām ar funkcionāliem traucējumiem i-5-2-5 Jauniešu, veco cilvēku, invalīdu, ilgstošo bezdarbnieku un sociāli mazaizsargāto grupu integrēšana sabiedrībā i-5-2-6 Sociālā darba un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu paplašināšana, pakalpojumu kvalitātes monitorings i-5-2-7 Zupas virtuves, higiēnas centri un patversmes i-5-2-8 Atkarību profilakse
VM-i-5-1 VM-i-5-3	i-5-3 Sociālo pakalpojumu sniedzēju kapacitāte	i-5-3-1 Sociālo klientu un pakalpojumu datu bāzes i-5-3-2 Sociālā dienesta informācija internetvidē i-5-3-3 Sociālo pakalpojumu iepirkšana no nevalstiskā sektora i-5-3-4 Sociālo darbinieku izglītība un supervīzija i-5-3-5 Sociālo pakalpojumu sniedzēju materiāli tehniskās bāzes stiprināšana i-5-3-6 Atbalsts metodisko materiālu izstrādei un ieviešanai i-5-3-7 Sociālo pakalpojumu sniedzēju drošība
VM-i-5-1 VM-i-5-4	i-5-4 Sociālo un aprūpes pakalpojumu pieejamība	i-5-4-1 Energoefektivitātes pasākumi i-5-4-2 Sociālā dienesta telpu pārbūve sociālās palīdzības un pakalpojumu nodrošināšanai i-5-4-3 Sociālo pakalpojumu sniedzēju un atbalsta organizāciju materiāli tehniskās bāzes uzlabošana, vides pieejamības nodrošināšana

Atbildīgais par ieviešanu

Talsu novada sociālais dienests, Talsu novada pašvaldības pansionāts "Lauciene", Talsu novada pašvaldības Strazdes bērnu nams, Talsu novada pašvaldības speciālā pirmsskolas iestāde "Kastanītis", Nodarbinātības valsts aģentūra

Uzraudzības rādītāji

Rādītāji	Bāzes rādītāji.		Vēlamā tendence 2020	Datu avots
	Rādītāji	Bāzes gads		
Sociālo pakalpojumu sniedzēji, iestāžu skaits	3	2015	↗	Labklājības ministrija
Sociālie darbinieki uz 1000 iedz.	0.8	2015	↗	Labklājības ministrija
Pašvaldības sociālo pakalpojumu klientu skaits	952	2014/2015	→	TN Sociālais dienests
Ārpus pašvaldības pirktu pakalpojumu klientu skaits	86	2014/2015	→	TN Sociālais dienests
Aprūpes mājās pakalpojuma klientu skaits	82	2015	↗	TN Sociālais dienests
Aprūpētāji ar atbilstošu kvalifikāciju, % no aprūpētāju skaita	40%	2015	↗	TN Sociālais dienests
Pabalstu skaits garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšana	509	2014	↘	Labklājības ministrija
Personu skaits, kam konstatēta atbilstība trūcīgas ģimenes	1581	2014	↘	Labklājības ministrija

statusam

i-6 Mājoklis

Pamatojums

2014.- 2020. gados pašvaldības prioritāte ir esošā dzīvojamā fonda sakārtošana, lai dzīvotu pieaugošu energoresursu izmaksu apstākļos – ekonomiskāki mājokļi, jaunu materiālu izmantošana, ekoloģisku mājokļu būvniecība.

Talsu novada pašvaldība paredz attīstīt dzīvojamo fondu un komunālo saimniecību apdzīvotajās vietās, kur ir esoši pakalpojumu objekti – skola, bērnudārzs u.c. nozīmīga sociālā infrastruktūra, tādējādi saglabājot pievilcīgu dzīves vidi esošiem un potenciālajiem novada iedzīvotājiem.

Pašvaldība veicinās daudzdzīvokļu fonda energoefektivitāti, apkārtējās vides humanizēšanu. Plānota dienesta viesnīcas būvniecība (nepieciešama Talsu Valsts ģimnāzijas, sporta kompleksa un jauno speciālistu atbalstam).

Talsu novadā priekšroka tiks dota individuālo dzīvojamo māju būvniecībai. Pašvaldība uzņemsies atbildību par maģistrālo komunikāciju un ielu tīkla attīstību.

Talsu novada apbūvei jāattīstās kā lauku un mazpilsētu tipa apbūvei ainaviskā dabas vidē. Jāturpina izkopt Talsu un katras mazpilsētas pilsētvidē individuālais raksturs. Ārtelpas labiekārtošanā un mājokļu atjaunošanā svarīgi ir pilsētu individualitātei atbilstoši dizaina un labiekārtojuma projekti.

Vidēja termiņa mērķi

VM-i-6-1 Nodrošināt pašvaldības dzīvojamā fonda apsaimniekošanu un izmaksu efektivitātes paaugstināšanu.

VM-i-6-2 Attīstīt sadarbību ar namu apsaimniekotājiem.

VM-i-6-3 Veicināt pieejamu mājokļu attīstību.

Stratēģiskais mērķis: Izglītota, radoša un pilsoniski aktīva, veselīga, ģimeniska un pārtikusi sabiedrība

Ilgtermiņa prioritāte: Mājoklis (i-6)

Rīcību virzieni:

i-6-1 Pašvaldības mājokļu politika

i-6-2 Sociālie mājokļi

i-6-3 Labi apsaimniekots dzīvojamais fonds

i-6-4 Pieejamu mājokļu un jaunu dzīvojamās apbūves teritoriju attīstība

Atbildīgais

Tautsaimniecības komiteja, Sociālo un veselības jautājumu komiteja

Vidēja termiņa mērķi	Rīcību virzieni	Rīcības
VM-i-6-1 VM-i-6-2 VM-i-6-3	i-6-1 Pašvaldības mājokļu politika	i-6-1-1 Talsu novada mājokļu attīstības programmas izstrāde
VM-i-6-1 VM-i-6-3	i-6-2 Sociālie mājokļi	i-6-2-1 Sociālo māju atjaunošana, energoefektivitātes paaugstināšana un pieejamības nodrošināšana
VM-i-6-1 VM-i-6-2 VM-i-6-3	i-6-3 Labi apsaimniekots dzīvojamais fonds	i-6-3-1 Dzīvojamā fonda pārvaldības pilnveide i-6-3-2 Informatīvs atbalsts daudzdzīvokļu māju apsaimniekošanas biedrībām i-6-3-3 Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes paaugstināšana un māju atjaunošana i-6-3-4 Daudzdzīvokļu māju iekšpagalmu labiekārtošana

		i-6-3-5 Talsu un mazpilsētu vēsturisko centru atjaunošanas programma
VM-i-6-1	i-6-4 Pieejamu mājokļu	i-6-4-1 Inženiertehniskās un transporta infrastruktūras
VM-i-6-2	un jaunu dzīvojamās	izbūve jaunu apbūves teritoriju sagatavošanai
VM-i-6-3	apbūves teritoriju	i-6-4-2 Zema enerģijas patēriņa ēku būvniecība
	attīstība	i-6-4-3 Dzīvokļi jaunažiem speciālistiem

Uzraudzības rādītāji

Rādītāji	Bāzes rādītāji.		Vēlamā tendence 2020	Datu avots
	Rādītāji	Bāzes gads		
Pašvaldības dzīvokļi:				
Dzīvokļu rinda	59	2015		TNMP Komunālā nodaļa
Dzīvojamā platība uz 1 cilv. m ²	27,0	2015		TNP Komunālā nodaļa
Sociālo dzīvokļu skaits	139	2015		TN Sociālais dienests
Ekspluatācijā nodoto objektu skaits	118	2015		TN Būvvalde
Jaunas viendzīvokļa dzīvojamās mājas	19	2015		TN Būvvalde
Siltināto daudzdzīvokļu māju skaits	13	2015		TN Būvvalde

Atbildīgais par ieviešanu

Talsu novada pašvaldības attīstības plānošanas nodaļa un komunālā nodaļa, Talsu novada sociālais dienests

i-7 Ūdenssaimniecība

Pamatojums

Iespēju robežās turpināsies ūdenssaimniecības projektu ieviešana, kas uzlabos dzeramā ūdens kvalitāti, notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu atbilstoši vides normatīviem.

Vietās, kur ūdenssaimniecības projektu ieviešana nav iespējama, jāplāno alternatīvi risinājumi, izvērtējot lokālās ūdensapgādes sistēmas kvalitāti, kā arī izvērtēt ciema ūdenssaimniecības pieslēgšanu tuvākās apdzīvotās vietas ūdenssaimniecības sistēmai, izbūvējot maģistrālos tīklus.

Vidēja termiņa mērķi

VM-i-7-1 Nodrošināt iedzīvotājus ar kvalitatīvu dzeramo ūdeni ;

VM-i-7-2 Nodrošināt notekūdeņu savākšanu un vides normatīviem atbilstošu attīrīšanu;

VM-i-7-3 Veicināt apkārtējās vides piesārņojuma risku samazināšanu.

Stratēģiskais mērķis: Izglītota, radoša un pilsoniski aktīva, veselīga, ģimeniska un pārtikusi sabiedrība

Ilgtermiņa prioritāte: Ūdenssaimniecība (i-7)

Rīcību virzieni:

i-7-1 Ūdenssaimniecības projektu ieviešana

i-7-2 Alternatīvās ūdensapgādes risinājumi ciemos ar iedzīvotāju skaitu līdz 500.

i-7-3 Ūdenssaimniecības pārvaldība

Atbildīgais

Tautsaimniecības komiteja

Vidēja termiņa mērķi	Rīcību virzieni	Rīcības
VM-i-7-1 VM-i-7-2 VM-i-7-3	i-7-1 Ūdenssaimniecības projektu ieviešana	i-7-1-1 Ūdenssaimniecības projektu īstenošana apdzīvotās vietās
VM-i-7-1 VM-i-7-2 VM-i-7-3	i-7-2 Alternatīvās ūdensapgādes un kanalizācijas risinājumi	i-7-2-1 Apdzīvoto vietu lokāla gruntsūdeņu kvalitātes kontrole un monitorings i-7-2-2 Alternatīvās ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas risinājumi i-7-2-3 Lokālās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas i-7-2-4 Dzeramā ūdens kvalitātes uzlabošana
VM-i-7-1 VM-i-7-2 VM-i-7-3	i-7-3 Ūdenssaimniecības pārvaldība	i-7-3-1 Vienota pieeja ūdenssaimniecības apsaimniekošanas organizēšanai i-7-3-2 Ūdenssaimniecības pārvaldības attīstība i-7-3-3 Atbalsts centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas izmantošanai

Atbildīgie par ieviešanu

Talsu novada pašvaldības komunālā nodaļa, SIA "Talsu ūdens", Talsu novada pilsētu un pagastu pārvaldes

Uzraudzības rādītāji

Rādītāji	Bāzes rādītāji.		Vēlamā tendence 2020	Datu avots
	Rādītāji	Bāzes gads		
Mājsaimniecības, kurām pieejami centralizētas ūdensapgādes pakalpojumi Talsu pilsētā	94%	2015	↗	SIA „Talsu ūdens”
Mājsaimniecību skaits, kurām pieejami centralizēti notekūdeņu	85%	2015	↗	SIA „Talsu ūdens”

savākšanas pakalpojumi Talsu pilsētā				
Jaunie pieslēgumi centralizētajam ūdensvadam un kanalizācijai				
Jauno pieslēgumu skaits	18	2015	↗	SIA "Talsu ūdens"
Jauno pieslēgumu skaits	52	2015	↗	SIA "Talsu ūdens"
kanalizācijai				

i-8 Siltumapgāde

Pamatojums

Latvijas klimatiskajos apstākļos siltums ir viens no pamata pakalpojumiem, taču apkures izmaksas aizņem lielu daļu no mājsaimniecības izdevumiem. Centralizēta siltumapgāde ir optimālākais risinājums drošības un efektivitātes ziņā.

2014.-2020.gadu periodā jāveic pasākumi izmaksu un kvalitātes samērošanai.

Centralizētā siltumapgāde tiks saglabāta arī nelielajās apdzīvotajās vietās un pēc iespējas atjaunota, lai pasargātu ēkas no degradācijas.

Līdz šim vēl nav pietiekamas pārliecības par izmaksu samazināšanos, ieviešot atjaunojamus energoresursus balstītus apkures risinājumus. Projekti atmaksājas, ja atjaunojamie energoresursi (saules, vēja, zemes) tiek ieviesti kompleksā. Pašvaldība sekos tehnoloģiju attīstībai, un pēc iespējas pilotprojektu veidā ievieš jaunus siltumapgādes un energoapgādes projektus, lai iegūtu praktisku pieredzi. Kā arī sekos un mācīsies no atjaunojamo energoresursu izmantošanas pieredzes privātajā sektorā.

Vidēja termiņa mērķi

VM-i-8-1 Nodrošināt siltumapgādes pakalpojumu pieejamību pašvaldības dzīvojamā fondā.

VM-i-8-2 Sekmēt apkures sistēmu modernizēšanu un komunālo pakalpojumu izmaksu efektīvizēšanu.

VM-i-8-3 Veicināt videi draudzīgu apkures sistēmu un elektroenerģijas risinājumu ieviešanu.

Stratēģiskais mērķis: Izglītota, radoša un pilsoniski aktīva, veselīga, ģimeniska un pārtikusi sabiedrība

Ilgtermiņa prioritāte: Siltumapgāde (i-8)

Rīcību virzieni:

i-8-1 Novada vienota centralizētās siltumapgādes politika

i-8-2 Talsu pilsētas centralizēto siltumapgādes sistēmu atjaunošana

i-8-3 Kompleksie siltumapgādes pasākumi, pielietojot atjaunojamus energoresursus

Atbildīgais

Tautsaimniecības komiteja

Vidēja termiņa mērķi	Rīcību virzieni	Rīcības
VM-i-8-1 VM-i-8-2 VM-i-8-3	i-8-1 Novada vienota centralizētās siltumapgādes politika	i-8-1-1 Talsu novada CSS attīstības koncepcija i-8-1-2 Talsu novada CSS pārvaldības modelis, izvērtējot optimizācijas iespējas katras apdzīvotās vietas CSS. i-8-1-3 Siltumapgādes uzņēmumu administratīvā kapacitātes paaugstināšana i-8-1-4 Energoservisa uzņēmumu veidošanās veicināšana i-8-1-5 Alternatīvo enerģijas veidu pilotprojekti
VM-i-8-1 VM-i-8-2 VM-i-8-3	i-8-2 Talsu pilsētas centralizēto siltumapgādes sistēmu pārbūve	i-8-2-1 Talsu pilsētas Centralizētās siltumapgādes sistēmas attīstība
VM-i-8-1	i-8-3 Kompleksie siltumapgādes	i-8-3-1 Kompleksie siltumapgādes pasākumi novada

VM-i-8-2	pasākumi, pielietojot	teritoriālajās daļās
VM-i-8-3	atjaunojamos energoresursus	

Atbildīgie par ieviešanu

Talsu novada pašvaldības komunālā nodaļa, Talsu novada siltumapgādes uzņēmumi, Talsu novada pilsētu un pagastu pārvaldes

Uzraudzības rādītāji

Rādītāji	Bāzes rādītāji.		Vēlamā tendence 2020	Datu avots
	Rādītāji	Bāzes gads		
Mājsaimniecības, kurām pieejami CSS pakalpojumi, %				
Talsi	50%	2015		Siltumapgādes uzņēmumi
Pārējās pilsētas un pagasti	20%	2015		Siltumapgādes uzņēmumi
Jauno pieslēgumu skaits	3	2015		Siltumapgādes uzņēmumi
Mājsaimniecības, kurām pieejams siltais ūdens, CSS pakalpojumi %:				
Talsi	35%	2015		Siltumapgādes uzņēmumi
Pārējās pilsētas un pagasti	20%	2015		Siltumapgādes uzņēmumi
Katlu mājas atjaunotas, novēršot siltuma zudumus un uzlabojot energotaupību:				
Talsi	1	2015		Siltumapgādes uzņēmumi
Pārējās pilsētas un pagasti	8	2015		Siltumapgādes uzņēmumi
Siltuma zudumi	20%	2015		Siltumapgādes uzņēmumi
Lokālās apkures sistēmas sabiedriskajos objektos	3	2015		TNP Komunālā nodaļa

i-9 Vide un publiskā ārtelpa

Pamatojums

Publiskā ārtelpa — ielas, laukumi, parki, skvēri, upju un ezeru krastmalas, daudzdzīvokļu māju pagalmi, kas bez ierobežojumiem pieejami sabiedrībai neatkarīgi no tā, kā īpašumā tie atrodas.

Publiskās ārtelpas kvalitātes attīstības mērķis ir panākt brīvu, ērtu un drošu pārvietošanos un atrašanos estētiski un ainaviski augstvērtīgā vidē. Talsu novadā ir daudz publiski pieejamu mežu un parku, un nav piesārņojošas darbības uzņēmumu, kas būtiski ietekmētu vides stāvokli. Talsu novada pašvaldības mērķis ir arī turpmāk saglabāt labo vides kvalitāti.

Arī turpmāk plānots veikt pasākumus Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, kultūras pieminekļu un to aizsardzības zonu teritoriju ilgtspējīgai attīstībai, tai skaitā veicot dabas parku un liegumu dabas aizsardzības plānu izstrādi un ieviešanu, kā arī labiekārtošanas pasākumus.

Atkritumu apsaimniekošana tiek organizēta saskaņā ar Piejūras reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plānu. Papildus plānam pašvaldība ar saviem resursiem risinās tādus jautājumus kā lieltgabariņa sadzīves atkritumu savākšana, īslaicīgas uzglabāšanas un kompostēšanas konteineru uzstādīšana.

Pasākumi izstrādāti, lai pasvītrotu katras vietas unikalitāti, novada teritorijas ainavu daudzveidību un izcilību un kultūrvēsturisko mantojumu.

Talsu novadā ir 76 atvērtās kapsētas. Programmā iekļauta to kapliču sakārtošana, kas ir kultūras pieminekļi, un kapsētas, kurām nepieciešamas lielākas investīcijas to sakārtošanai.

Vidēja termiņa mērķi

- VM-i-9-1 Paaugstināt iedzīvotāju izpratni par vides jautājumiem un dabas procesiem.
- VM-i-9-2 Sakārtot pilsētu un ciemu publisko ārtelpu, izkopt vietu unikālo raksturu.
- VM-i-9-3 Veicināt iedzīvotāju veselību – aktīvu dzīves stilu un uzturēšanos svaigā gaisā.
- VM-i-9-4 Samazināt antropogēnu slodzi uz aizsargājamām dabas teritorijām un nodrošināt sugu un biotopu aizsardzību.
- VM-i-9-5 Mazināt vides piesārņojumu.
- VM-i-9-6 Talsu novada dabas teritoriju un publiskās ārtelpas pārvaldības uzlabošana.

Stratēģiskais mērķis: Izglītota, radoša un pilsoniski aktīva, veselīga, ģimeniska un pārtikusi sabiedrība

Ilgtermiņa prioritāte: Vide un publiskā ārtelpa (i-9)

Rīcību virzieni:

- i-9-1 Vides monitorings
- i-9-2 Publiskā ārtelpa
- i-9-3 Dabas daudzveidības saglabāšana
- i-9-4 Kapsētas
- i-9-5 Atkritumu apsaimniekošana
- i-9-6 Vides izglītība

Atbildīgais

Tautsaimniecības komiteja

Vidēja termiņa mērķi	Rīcību virzieni	Rīcības
VM-i-9-1 VM-i-9-4 VM-i-9-5 VM-i-9-6	i-9-1 Vides monitorings	i-9-1-1 Valsts vides monitoringa programmu rezultātu apkopošana i-9-1-2 Peldūdeņu kvalitātes monitorings i-9-1-3 Piesārņoto un degradēto teritoriju monitorings un novēršanas pasākumi i-9-1-4 Antropogēnās slodzes samazināšana ezeriem un upēm
VM-i-9-1	i-9-2 Publiskā ārtelpa	i-9-2-1 Pieejamības uzlabošana pie ūdeņiem, atpūtas

VM-i-9-2		vietu labiekārtošana (Publisko ūdeņu apsaimniekošana)
VM-i-9-3		i-9-2-2 Apdzīvoto vietu publisko teritoriju labiekārtošana, infrastruktūras uzturēšana un pilnveide
VM-i-9-4		i-9-2-3 Tirgi un āra tirdzniecības vietas
VM-i-9-6		i-9-2-4 Vides dizains un informatīvās telpas sakārtošana i-9-2-5 Lietus ūdeņu novadīšanas (meliorācijas) sistēmu sakārtošana i-9-2-6 Pilsētībūvniecības pieminekļa inventarizācija, analīze, attīstības izpēte un atjaunošanas programma i-9-2-7 Bērnu rotaļu laukumu ierīkošana i-9-2-8 Esošo publisko teritoriju uzturēšana un apsaimniekošana i-9-2-9 Pašvaldības iestāžu un struktūrvienību publiskās ārtelpas sakārtošana i-9-2-10 Vides pieejamības nodrošināšana pašvaldības iestādēs un publiskajā ārtelpā i-9-2-11 Drošības pasākumi
VM-i-9-1	i-9-3 Dabas daudzveidības saglabāšana	i-9-3-1 Dabas parku un liegumu dabas aizsardzības plānu izstrāde un ieviešana
VM-i-9-2		i-9-3-2 Parku, skvēru, zaļo teritoriju un ūdeņu apsaimniekošana
VM-i-9-3		i-9-3-3 Talsu novada ainavu ekoloģiskā plāna izstrāde
VM-i-9-5		i-9-3-4 Latvāņu aizaugušo teritoriju pļaušanas un kopšanas nodrošināšana, informatīvs atbalsts
VM-i-9-6		i-9-3-5 Sadarbība ar privāto sektoru īpaši aizsargājamo dabas teritoriju apsaimniekošanā
VM-i-9-2	i-9-4 Kapsētas	i-9-4-1 Talsu novada kapsētu labiekārtošana un apsaimniekošana
VM-i-9-6		i-9-4-2 Vienotas kapsētu apsaimniekošanas sistēmas izveide
VM-i-9-1	i-9-5 Atkritumu apsaimniekošana	i-9-5-1 Atkritumu savākšanas pakalpojumu pilnveide
VM-i-9-5		i-9-5-2 Iedzīvotāju informēšana un izglītošana
VM-i-9-1	i-9-6 Vides izglītība	i-9-6-1 informatīvie pasākumi iedzīvotājiem vides aizsardzības un atkritumu apsaimniekošanas jomā
VM-i-9-3		

Atbildīgie par ieviešanu

Talsu novada pašvaldības komunālā nodaļa un attīstības plānošanas nodaļa, Talsu novada pilsētu un pagastu pārvaldes, SIA "Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība "Piejūra"

Uzraudzības rādītāji

Rādītāji	Bāzes rādītāji.		Vēlamā tendence 2020	Datu avots
	Rādītāji	Bāzes gads		
Objektu skaits, kur regulāri tiek veikts peldūdeņu monitorings	0	2015	↗	TNP Komunālā nodaļa
ĪADT, kuru apsaimniekošana notiek saskaņā ar dabas aizsardzības plānu (un vai individuālajiem noteikumiem)	4	2015	↗	TNP Attīstības plānošanas nodaļa
Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas	138	2015	↘	TNP Komunālā nodaļa
Dalītās atkritumu vākšanas laukumi	70	2015	↗	TNP Komunālā nodaļa
Lielgabarīta un nestandarta atkritumu savākšanas punkti	1	2015	→	TNP Komunālā nodaļa
Mājsaimniecību skaits, kam ir līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju		2015	↗	Eco baltia vide

Dabas parku skaits	3	2016	→	TNP Attīstības plānošanas nodaļa
Dabas liegumu skaits	4	2016	→	TNP Attīstības plānošanas nodaļa
Dabas pieminekļu skaits	5	2016	→	TNP Attīstības plānošanas nodaļa

3.2. Stratēģiskais mērķis: Vides resursos balstīta progresīva un attīstīta daudznozaru ekonomika

E -EKONOMIKA

e-1 Uzņēmējdarbības atbalsta instrumenti

Pamatojums

Uzņēmumu sekmīgai darbībai un konkurētspējai ir svarīga loma pašvaldības attīstībā. Uzņēmumi nozīmē darba vietas, iedzīvotāju nodarbinātību, kas nodrošina lielāku pašvaldības budžeta ieņēmumu daļu. Vienlaikus samazinās sociālā spriedze, izdevumi sociālajiem pabalstiem. Labvēlīgu uzņēmējdarbības vidi veido vietējie resursi, izglītots darbaspēks, pieejams publiskais sektors un sakārtota publiskā infrastruktūra.

Uzņēmējdarbību ietekmē normatīvā vide, kuru lielā mērā regulē valsts līmeņa likumdošana, taču arī pašvaldības rīcībā ir atbalsta instrumenti, ar kuru palīdzību var nodrošināt uzņēmējdarbības attīstībai labvēlīgu vidi un sekmēt Talsu novada uzņēmēju konkurētspēju un novada izaugsmi kopumā.

Stipri vietējie uzņēmumi piesaista iedzīvotājus ar darba vietām un konkurētspējīgu atalgojumu. Papildus ieguvumi ir apsaimniekotas būves, lauki, saimniecības. Kopējā ekonomiskā rošība veicina iedzīvotāju palikšanu novadā.

Lielākās investīcijas uzņēmējdarbības vides uzlabošanā tiks veiktas tuvākajos gados ar ES fondu līdzfinansējumu, ietverot degradēto teritoriju sakārtošanu Talsos un Stendē (Talsu tirgus un Stendes industriālās teritorijas revitalizācija), kā arī publiskās infrastruktūras (Raiņa iela) izbūvi Talsos. Līdz 2020.gadam plānots pārbūvēt pašvaldības grantētos ceļus visā novada teritorijā.

Biznesa inkubatora darbības atjaunošana novadā ir vēl viens solis uzņēmējdarbības veicināšanā.

Ir svarīgi turpināt iesāktās iniciatīvas sadarbībā starp valsts, pašvaldības, nevalstiskajām organizācijām un uzņēmējiem.

Vēl pašvaldības instrumentu klāstā uzņēmējdarbības vides uzlabošanai ir minami atbilstoši un uzņēmējdarbību veicinoši plānošanas dokumenti, pašvaldības iepirkumi, nekustamā īpašumu nodokļa atvieglojumi, dažādu fondu līdzfinansēto projektu ieviešana pašvaldībā, mārketinga pasākumi, informatīvā atbalsta sniegšana.

Uzņēmējdarbības vidi Talsu novadā uzlabos arī citu prioritāšu ietvaros plānotie pasākumi. Liela nozīme ir Talsu pilsētas kā reģiona nozīmes centra stiprināšanai un Talsu novada atpazīstamības veicināšanai, kā arī teritorijas labiekārtošanai un pasākumiem tūrisma veicināšanai.

Vidēja termiņa mērķi:

- VM-e-1-1 Veicināt augstas pievienotās vērtības produktu un pakalpojumu radīšanu, prioritāri izmantojot vietējos dabas resursus (smilts, grants, kūdras u.c. atradnes, meži, lauksaimniecības zemes, ūdeņi)
- VM-e-1-2 Nodrošināt uzņēmējiem nepieciešamās informācijas apriti.
- VM-e-1-3 Uzturēt un attīstīt uzņēmumu vajadzībām atbilstošu ceļu tīklu un inženiertehnisko nodrošinājumu.
- VM-e-1-4 Veicināt darbaspēka pieejamību.
- VM-e-1-5 Veicināt un atbalstīt esošo uzņēmēju attīstību

8.attēls. Pārbūvējamie grants seguma pašvaldības ceļi programmas „Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos” ietvaros

Plānotie pārbūvējamie ceļi

Stratēģiskais mērķis: Vides resursos balstīta progresīva un attīstīta daudznozaru ekonomika

Ilgtermiņa prioritāte: Uznēmējdarbības atbalsta instrumenti (e-1)

Rīcību virziens:

e-1-1 Ražošanas teritoriju attīstīšana

e-1-2 Informatīvais atbalsts uzņēmējiem

e-1-3 Finanšu un atbalsta instrumenti vietējiem uzņēmumiem

e-1-4 Darbaspēks

e-1-5 Pakalpojumi

Atbildīgais

Finanšu komiteja, Tautsaimniecības komiteja

Vidēja termiņa mērķi	Rīcību virziens	Rīcības
VM-e-1-1	e-1-1 Ražošanas teritoriju attīstīšana	e-1-1-1 Jaunu teritoriju un telpu sagatavošana ražošanas vajadzībām un aktīva piedāvāšana tirgū

		e-1-1-2 Esošo un potenciālo uzņēmumu nodrošinājums ar pieejamo publisko infrastruktūru
VM-e-1-1 VM-e-1-2	e-1-2 Informatīvais atbalsts uzņēmējiem	e-1-2-1 Sadarbība ar vietējiem uzņēmumiem e-1-2-2 Administratīvā sloga mazināšana e-1-2-3 Informācija par ES un valsts uzņēmējdarbības atbalstu e-1-2-4 Sadarbība ar potenciālajiem investoriem e-1-2-5 Tūrisma veicināšana
VM-e-1-1 VM-e-1-5	e-1-3 Finanšu un atbalsta instrumenti vietējiem uzņēmumiem	e-1-3-1 Talsu novada pašvaldības uzņēmējdarbības atbalsta instrumenti e-1-3-2 Nekustamo īpašumu nodokļu atlaistu programma e-1-3-3 Partnerības projekti, sadarbība e-1-3-4 Biznesa inkubatora darbība
VM-e-1-1 VM-e-1-4 VM-e-1-5	e-1-4 Darbaspēks	e-1-4-1 Uzņēmēju iesaiste profesionālās izglītības programmu izstrādē un jauniešu profesionālajā orientācijā e-1-4-2 Uzņēmumu nodrošinājums ar darbiniekiem un speciālistiem e-1-4-3 Darbinieku kvalifikācijas celšana e-1-4-4 Skolēnu uzņēmumi
VM-e-1-1 VM-e-1-5	e-1-5 Pakalpojumi	e-1-5-1 Pašvaldības pakalpojumu iepirkumu organizēšana uzņēmējiem

Atbildīgie par ieviešanu

Talsu novada pašvaldības attīstības plānošanas nodaļa, finanšu nodaļa, juridiskā nodaļa, zemes un nekustamo īpašumu nodaļa, sabiedrisko attiecību nodaļa, Talsu novada kultūras, tūrisma un sporta centrs, Talsu novada pilsētu un pagastu pārvaldes

Uzraudzības rādītāji

Rādītāji	Bāzes rādītāji.		2014	Vēlamā tendence 2020	Datu avots
	Rādītāji	Bāzes gads			
Ekonomiski aktīvo vienību skaits uz 1000	63	2015		↗	CSP
Talsu uzņēmumi Latvijas lielāko uzņēmumu TOP 500, pēc nozīmīgākajiem uzņēmumu rādītājiem	2	2015		↗	Izdevums "Dienas Bizness"
Jaundibināto uzņēmumu skaits	104	2015		↗	CSP
Ekonomiski aktīvo komersantu skaits	2359	2014		↗	CSP
Individuālo komersantu un komercsabiedrību skaits uz 1000 iedzīvotājiem	80	2014		↗	CSP
Uzņēmumu skaits apstrādes rūpniecībā	174	2014		↗	CSP
Uzkrātās ārvalstu tiešās investīcijas	22 822 467	uz 01.02.2016		↗	Lursoft
Bezdarbnieku skaits	2014	25.11.2015.		↘	NVA
Iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāju skaits pēc darba ņēmēja deklarētās dzīvesvietas	13 733	2014		↗	VID

Iedzīvotāju apmierinātība ar Talsu novada pašvaldības darbu sadarbībā ar uzņēmējiem	Nav datu	2015		
Uzņēmuma ienākuma nodokļa aprēķinātā summa	1 530 012	2013		VID
Apmierinājums ar pieaugušo izglītības un mūžizglītības aktivitātēm (uzņēmēju vērtējums 10 baļļu sistēmā)	-	2015		PIC
Gultas vietu skaits	577	2014		CSP
Izmitināšanas un ēdināšanas uzņēmumu skaits	42	2014		CSP

3.3. Stratēģiskais mērķis: Talsu pilsētas izcilība, novada nozīmība un atpazīstamība – novada svītrkods

U-UNIKALITĀTE

u-1 Talsi – Ziemeļkurzemes pakalpojumu un ekonomiskās izaugsmes centrs

Pamatojums

Talsu pilsētas pakalpojumu kvalitātei un piedāvājumam jāatbilst reģiona līmeņa attīstības centram. Jāceļ kultūras, sporta, sabiedriskās dzīves, pilsētas vides un labiekārtojuma līmenis. Jāizskan ar pasākumiem, jāpiesaista jauni uzņēmumi. Jāsadarbojas ar valsts iestāžu teritoriālajām struktūrvienībām un jāaizstāv to esamība Talsos, jāsadarbības ar uzņēmumiem un kopēji jārisina to vajadzības.

Talsu pilsētai ir jāveido stipra pārvaldība, lai tā spētu pārstāvēt pašvaldību reģionālā un nacionālā līmenī.

Talsi ir Ziemeļkurzemes pakalpojumu, attīstības un talantu centrs ar plašām izglītības, kultūras un sporta iespējām pilsētas un apkārtnējo teritoriju iedzīvotājiem, nodrošinot jaunrades iespējas visa mūža garumā. Talsi ir ekonomiskais un administratīvais centrs, kur biroji ierīkoti ne tikai valsts un pašvaldību pārvaldes iestādēm, bet arī Kurzemē strādājošiem uzņēmumiem un nevalstiskām organizācijām. Attīstās tūrisma pakalpojumi, mazie uzņēmumi, pilsētas vidē veiksmīgi iekļaujas nelieli ražošanas uzņēmumi. Pieaug iedzīvotāju labklājība un dzīves kvalitāte. Pilsētai ir sakārtota ceļu, ielu un komunālā infrastruktūra. Talsi ir pilsēta ar mūsdienīgu infrastruktūru, tomēr tā ir saglabājusi savu ainavisko tēlu un vēstures elpu. Devīni pakalni un vēsturiskais centrs ir pilsētas zīmols. Radošajā sētā un rekonstruētajā Sauleskalna estrādē iedzīvotājiem un viesiem pieejama augsta līmeņa Talsu amatniecības izstrādājumi, kultūras, sporta un tūrisma pasākumi.

Vidēja termiņa mērķi

- VM-u-1-1 Attīstīt reģiona līmeņa izglītības, kultūras, sporta un veselības aprūpes pakalpojumus.
- VM-u-1-2 Nodrošināt vienotu valsts un pašvaldību pakalpojumu centra esamību Talsu pilsētā.
- VM-u-1-3 Pilsētībūvniecības pieminekļa kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana un attīstība.
- VM-u-1-4 Pilsētas un novada mārketinga pasākumu programmas izstrāde un ieviešana.

Stratēģiskais mērķis: Talsu pilsētas izcilība, novada nozīmība un atpazīstamība – novada svītrkods

Ilgtermiņa prioritāte: Talsi – Ziemeļkurzemes pakalpojumu un ekonomiskās izaugsmes centrs (u-1)

Rīcību virzieni:

- u-1-1 Talsi - reģiona līmeņa izglītības, kultūras, sporta un veselības aprūpes centrs
- u-1-2 Valsts un pašvaldību pakalpojumi
- u-1-3 Mārketinga pasākumi

Atbildīgais

Finanšu komiteja, Tautsaimniecības komiteja

Vidēja termiņa mērķi	Rīcību virzieni	Rīcības
VM-u-1-1 VM-u-1-3 VM-u-1-4	u-1-1 Talsi – reģiona līmeņa izglītības, kultūras, sporta un veselības aprūpes centrs	u-1-1-1 Dienesta viesnīcas būvniecība Talsos u-1-1-2 Daudzfunkcionāla centra būvniecība Talsos (Talsu bibliotēkas būvniecība) u-1-1-3 Sporta infrastruktūras attīstība Talsu pilsētā u-1-1-4 Tūrisma infrastruktūras attīstība Talsu pilsētā u-1-1-5 Kultūras infrastruktūras attīstība Talsu pilsētā u-1-1-6 Talsu deviņu pakalni koncepcija u-1-1-7 Pilsētībūvniecības pieminekļa kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana un attīstība

		u-1-1-8 Atbalsts unikāliem pasākumiem u-1-1-9 Talsu novada muzeja attīstība u-1-1-10 Sadarbības moduļa izstrāde un ieviešana sadarbībā ar privāto sektoru un NVO
VM-u-1-1 VM-u-1-2	u-1-2 Valsts un pašvaldību pakalpojumi	u-1-2-1 Valsts iestāžu filiāļu pārstāvniecība novadā, pieejamības uzlabošana u-1-2-2 Sadarbība ar valsts iestādēm u-1-2-3 Dialogs uzņēmēji – reģiona valsts iestādes - pašvaldība
VM-u-1-4	u-1-3 Mārketinga pasākumi	u-1-4-1 Mārketinga pasākumu programmas izstrāde un ieviešana

Atbildīgie par projekta ieviešanu

Talsu novada pašvaldības attīstības plānošanas nodaļa, sabiedrisko attiecību nodaļa, finanšu nodaļa, juridiskā nodaļa, zemes un nekustamo īpašumu nodaļa, Talsu novada kultūras, tūrisma un sporta centrs, Talsu novada izglītības pārvalde

Uzraudzības rādītāji

Rādītāji	Bāzes rādītāji.		Vēlamā tendence 2020	Datu avots
	Rādītāji	Bāzes gads		
Iedzīvotāju skaits Talsu pilsētā	10104	01.01.2016	→	CSP
Bērni un jaunieši vecumā līdz 24 gadiem novadā	8347	2015	↗	CSP
Ekonomiski aktīvo statistisko vienību skaits uz 1000 iedz.	69,04	2015	↗	CSP
Talsu popularitāte mēdijās, internetā (vērtējums 10 baļļu sistēmā)	-	2015	↗	TNP Sabiedrisko attiecību nodaļa
Pilsētībūvniecības pieminekļu skaits novadā	3	2016	→	TNP Attīstības plānošanas nodaļa

u-2 Kultūrvides uzturēšana un attīstība

Pamatojums

Pasākumu kopums izveidots, lai attīstītu notikumus un pasākumus, kas ir svarīgi un vajadzīgi novada iedzīvotājiem un ir interesanti novada viesiem no Kurzemes, Latvijas un ārzemēm. Pasākumi jāorganizē tā, lai Talsu novads būtu Latvijas, Baltijas, starptautiskajā sporta, kultūras un tūrisma kalendārā. Arī turpmāk Talsu novadā atbalstīs Talsu ralliju, Ārpasaules mūzikas pasākuma Tigulkalnā rīkošana, tiks organizēti Sabiles Vīna svētki, Talsu pilsētas svētki, Dižmāras gadatirgus u.c.

Jāizvērtē plaša mēroga novada (starpnovadu vai visas valsts mēroga) pasākumu koncepcija, kurus esošos pasākumus attīstīt, lai tie piesaistītu plašu apmeklētāju loku, vai arī veidot jaunus.

Katra vieta ir unikāla. Pēc administratīvi teritoriālās reformas mazpilsētas un pagasti iekļaujas kopējā novadā un izjūt apdraudējumu savai identitātei. Paralēli lielajiem svētkiem jāizskan arī mazpilsētām un pagastiem. „Svītrkoda” ideja ir attīstīt katru novada daļu, katras vietas unikālo raksturu un izcilību – kultūras mantojumu un dabas vērtības.

Svītru kods Talsu novadā arī turpmāk tiks izmantots, lai uzsvērtu un atgādinātu par piederību šim Ziemeļkurzemes novadam, kā arī norādītu uz ko sevišķu tajā citu novadu vidū. Talsu brunču svītru kods ir un arī turpmāk būs Talsu novada robežzīmē, Talsu novada austajā karogā, Talsu novada atzinības rakstos, Talsu novada pašvaldības informatīvajā izdevumā “Talsu novada ziņas”, Talsu novada televīzijas reklāmas rullīti, Talsu novada pašvaldības informācijas materiālos un suvenīros, to izmantos tūrisma pakalpojumu piedāvājuma reklamēšanā. Tiks turpināts pilnveidot svītrkoda izmantošanas iespējas.

Tūrisma nozarē, izmantojot pieejamo kultūrvēsturisko mantojumu, jārada jauni, netradicionāli, konkurētspējīgi un kvalitatīvi tūrisma produkti, pakalpojumi un objekti, vienlaikus veicot marketinga pasākumus pakalpojumu piedāvājumam.

Vidēja termiņa mērķi

- VM-u-2-1 Sekmēt novada kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu un pieejamību sabiedrībai.
- VM-u-2-2 Pilnveidot esošos un sniegt atbalstu jauniem radošiem projektiem.
- VM-u-2-3 Nodrošināt nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu un attīstību.
- VM-u-2-4 Nodrošināt mūsdienīgu bibliotēku pakalpojuma piedāvājumu.

Stratēģiskais mērķis: Talsu pilsētas izcilība, novada nozīmība un atpazīstamība – novada svītrkods.

Ilgtermiņa prioritāte: Kultūrvides uzturēšana un attīstība (u-2)

Rīcību virzieni:

- u-2-1 Novada pasākumi**
- u-2-2 Kultūrvēsturiskais mantojums**
- u-2-3 Nemateriālais kultūras mantojums**
- u-2-4 Bibliotēku darbības attīstība**

Atbildīgais

Izglītības, kultūras un sporta komiteja

Vidēja termiņa mērķi	Rīcību virzieni	Rīcības
VM-u-2-1 VM-u-2-2	u-2-1 Novada pasākumi	u-2-1-1 Novada pasākumu plānošanas sistēmas pilnveide u-2-1-2 Novada mēroga pasākumu organizēšana u-2-1-3 Vietēja mēroga pasākumu organizēšana u-2-1-4 Atbalsts jauniem radošiem (unikāliem) projektiem u-2-1-5 Brīvprātīgo un NVO iesaistīšana pasākumu organizēšanā un jaunu ideju īstenošanā u-2-1-6 NVO kultūras projektu īstenošana

VM-u-2-1 VM-u-2-3	u-2-2 Kultūrvēsturiskais mantojums	u-2-2-1 Novadpētniecība un muzeju darbība u-2-2-2 Kultūras pieminekļu un vēsturisko ēku saglabāšanas un atjaunošanas pasākumi u-2-2-3 Lietišķās un tēlotājmākslas tradīciju attīstība
VM-u-2-1 VM-u-2-3	u-2-3 Nemateriālais kultūras mantojums	u-2-3-1 Amatiermākslas kolektīvu darbības nodrošināšana
VM-u-2-1 VM-u-2-3 VM-u-2-4	u-2-4 Bibliotēku darbības attīstība	u-2-4-1 Talsu novada bibliotēku infrastruktūras un materiālās bāzes attīstība u-2-4-2 Bibliotēku pakalpojuma pieejamības un kvalitātes uzlabošana
VM-u-2-1 VM-u-2-3	u-2-5 Dabas mantojums	u-2-3-1 Dabas teritoriju popularizējoši un izglītojoši pasākumi

Atbildīgais par ieviešanu

Talsu novada kultūras, tūrisma un sporta centrs

Uzraudzības rādītāji

Rādītāji			Bāzes rādītāji.		Vēlamā tendence 2020	Datu avots
			Rādītāji	Bāzes gads		
Muzeja apmeklētāju skaits			14 032	2011	↗	TNP KSTC tūrisma informācijas centrs
Apmeklētāju skaits	Talsu novadā		14831	2014	↗	TNP KSTC tūrisma informācijas centrs
Apkalpoto personu skaits			10 394	2014	↗	CSP
t.sk. apkalpoto ārvalstnieku skaits			1203	2014	↗	CSP
Vidējais nakšņošanas ilgums			1.84	2014	↗	CSP
Bibliotēku apmeklētāju skaits			229 561	2014	→	Talsu Galvenā bibliotēka
Dalībnieku skaits				2014	→	TNP Kultūras, sporta un tūrisma centrs
amatiermākslas kolektīvos			1305			
Pasākumu apmeklētāju skaits				2014	→	TNP Kultūras, sporta un tūrisma centrs
Talsu novada saietā /tautas namos			48744			
Kultūrvēsturisko objektu skaits Talsu novadā			208	2016	→	TNP Attīstības plānošanas nodaļa

3.4. Stratēģiskais mērķis: Iedzīvotājiem tuva pašvaldība, stipra un efektīva pārvaldība

P-PĀRVALDĪBA

p-1 Iedzīvotājiem tuva pašvaldība

Pamatojums

Lai tiktu nodrošināta saikne ar iedzīvotājiem, tiks stiprinātas teritoriālās pārvaldes, turpinātas sabiedrības līdzdalības aktivitātes un uzlabota pašvaldības pakalpojumu pieejamība.

Pašvaldības sniegto pakalpojumu pieejamību pašvaldības teritoriālajās daļās turpinās nodrošināt 16 pagastu un pilsētu pārvaldes, kas ir pašvaldības iestādes.

Pašvaldības funkciju izpildei Talsu novada pašvaldībā turpinās darboties 45 iestādes.

Pašvaldība ir kapitāldaļu turētāja piecās kapitālsabiedrībās (SIA „Talsu televīzija”, SIA „Talsu namsaimnieks”, SIA „Talsu ūdens”, SIA „Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība „Piejūra””, A/S „Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca”).

Atsevišķu pašvaldības funkciju izpildei un labākai pašvaldības deputātu sadarbībai ar iedzīvotājiem, ar mērķi pēc iespējas vairāk domes lēmumu sagatavošanā noskaidrot iedzīvotāju un speciālistu viedokli, dome no deputātiem un pašvaldības iedzīvotājiem izveidojusi 24 komisijas, kuras turpinās darboties.

Pašvaldība iesaistīsies informācijas sabiedrības veidošanā, paplašinot saziņu ar iedzīvotājiem internetā un pielietojot jaunākos komunikāciju līdzekļus.

Pagastos un pilsētās pašvaldība nodrošinās šādu pakalpojumu pieejamību:

Pašvaldības klientu apkalpošanas centrs;

Pirmskolas izglītība;

Brīvā laika pavadīšanas iespējas – kultūras, sporta iespējas, aktivitāšu un jauniešu centri;

Publiskais interneta punkts;

Sociālais dienests – sociālās palīdzības organizators;

Sociālās aprūpes pakalpojumi (Aprūpe mājās) un atbalsts krīzes situācijās;

Dzeramā ūdens apgāde un notekūdeņu savākšana un attīrīšana;

Ielu un ceļu uzturēšana;

Apgaismojums;

Šķirotu atkritumu savākšanas vietas.

Vidēja termiņa mērķi

- VM-p-1-1 Stiprināt pilsonisku un atbildīgu sabiedrību Talsos, gan pagastos un mazajās pilsētās.
- VM-p-1-2 Palielināt to iedzīvotāju skaitu Talsu novadā, kas sadarbojas un iesaistās pašvaldības lēmumu pieņemšanā.
- VM-p-1-3 Uzlabot pašvaldības pakalpojumu pieejamību un kvalitāti, stiprināt NVO sektoru un iesaistīt tos pakalpojumu sniegšanā.
- VM-p-1-4 Attīstīt dažādu komunikāciju veidu pielietošanu sabiedrības līdzdalības procesā.
- VM-p-1-5 Attīstīti un uzlaboti komunikāciju un drošības sektora materiāli tehnisko bāzi.

Stratēģiskais mērķis: Iedzīvotājiem tuva pašvaldība, stipra un efektīva pārvaldība

Ilgtermiņa prioritāte: Iedzīvotājiem tuva pašvaldība (p-1)

Rīcību virzieni:

- p-1-1 Iedzīvotāju līdzdalība lēmumu pieņemšanā
- p-1-2 Sadarbība ar nevalstisko un privāto sektoru
- p-1-3 Pakalpojumu teritoriālā pieejamība
- p-1-4 Sabiedriskās attiecības
- p-1-5 Civilā aizsardzība un iedzīvotāju drošība

Atbildīgais

Tautsaimniecības komiteja

Vidēja termiņa mērķi	Rīcību virzieni	Rīcības
VM-p-1-1 VM-p-1-4 VM-p-1-5	p-1-1 Iedzīvotāju līdzdalība lēmumu pieņemšanā	p-1-1-1 Iedzīvotāju līdzdalība pašvaldības darbā, komisiju darba uzlabošana p-1-1-2 Mūsdienīgu komunikācijas veidu attīstīšana saziņā ar iedzīvotājiem p-1-1-3 Interneta pieejamības uzlabošana
VM-p-1-1 VM-p-1-2 VM-p-1-3	p-1-2 Sadarbība ar nevalstisko un privāto sektoru	p-1-2-1 Nevalstiskā sektora administratīvās kapacitātes paaugstināšana p-1-2-2 Sadarbība ar NVO un privāto sektoru uzdevumu izpildē p-1-2-3 NVO projektu atbalsta sistēma
VM-p-1-3 VM-p-1-4 VM-p-1-5	p-1-3 Pakalpojumu teritoriālā pieejamība	p-1-3-1 Pašvaldības sniegto pakalpojumu attīstība p-1-3-2 Klientu apkalpošanas centru izveide un attīstība p-1-3-3 Pašvaldības darbinieku apmācības
VM-p-1-1 VM-p-1-2 VM-p-1-5	p-1-4 Sabiedrības informētība	p-1-4-1 Pašvaldības informatīvais izdevums p-1-4-2 SIA "Talsu televīzija" darbības nodrošināšana un pakalpojumi p-1-4-3 Informācijas izplatīšanas veidu dažādošana p-1-4-4 Informatīvo un izglītojošo pasākumu organizēšana
VM-p-1-4 VM-p-1-5	p-1-5 Civilā aizsardzība un iedzīvotāju drošība	p-1-5-1 Civilās aizsardzības plāna aktualizēšana un sistēmas ārkārtas reaģēšanas apstākļos izstrāde p-1-5-2 Iedzīvotāju informēšana p-1-5-3 Pašvaldības policijas darbības attīstība p-1-5-4 Drošības sistēmu attīstība

Atbildīgais par ieviešanu

Talsu novada pašvaldības administrācija un Talsu novada pilsētu un pagastu pārvaldes

Uzraudzības rādītāji

Rādītāji	Bāzes rādītāji.		Vēlamā tendence 2020	Datu avots
	Rādītāji	Bāzes gads		
Iedzīvotāju vērtējums (10 balļu sistēmā)	Nav datu	2015	↗	Aptauja
E pakalpojumu skaits (elektronizācijas 3.līmenī)	Nav datu	2015	↗	TN Pašvaldība
Talsu pašvaldības e-pakalpojumu integrācija www.latvija.lv	Nav datu	2015	↗	TN Pašvaldība
Ar līgumu deleģēto pašvaldības pakalpojumu skaits	Nav datu	2015	↗	TNP Juridiskā nodaļa
Biedrību, nodibinājumu un fondu skaits	130	2015	↗	CSP
Noziedzīgu nodarījumu skaits	590	2014	↘	Valsts policija
Noziedzīgu nodarījumu skaits uz 10 000 iedzīvotājiem	199	2014	↘	Valsts policija

p-2 Moderna pašvaldība

Pamatojums

Liela, kompleksa teritorija, pašvaldība, kurai vienlaikus jānodrošina reģiona līmeņa pakalpojumi, gan iedzīvotāju apkalpošana tās 17 teritoriālajās pārvaldēs, veiks virkni pasākumu, lai atvieglotu un optimizētu administrēšanai nepieciešamos resursus nākotnē. Tādēļ tiks ieviesti e-pārvaldes risinājumi.

Pasākumu kopuma ietvaros arī plānots uzlabot pašvaldības darbinieku darba vidi, nodrošināt pašvaldības īpašumu apsaimniekošanu un energoefektivitātes paaugstināšanu.

Pašvaldība uzlabos attīstības dokumentu ieviešanas uzraudzības mehānismu, lai nodrošinātu plānoto pasākumu izpildi, kā arī izvērtētu problēmas plānošanas un izpildes procesā.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu pārvaldi, tiks nodrošināta regulāra darbinieku kvalifikācijas paaugstināšana.

Vidēja termiņa mērķi

- VM-p-2-1 Nodrošināt pašvaldības politikas ieviešanu.
- VM-p-2-2 Stiprināt pašvaldības administrācijas un pašvaldības iestāžu kapacitāti.
- VM-p-2-3 Uzlabot pašvaldības darba rādītājus.
- VM-p-2-4 Ieviest e-pārvaldes pasākumus.
- VM-p-2-5 Uzlabot ārējā finansējuma piesaistes kapacitāti

Stratēģiskais mērķis: Iedzīvotājiem tuva pašvaldība, stipra un efektīva pārvaldība

Ilgtermiņa prioritāte: Moderna pašvaldība (p-2)

Rīcību virzieni:

- p-2-1 Pašvaldības iestāžu darbība, infrastruktūra un materiāli tehniskā bāze**
- p-2-2 Pašvaldības nekustamo īpašumu attīstība**
- p-2-3 E-pārvaldes ieviešana**
- p-2-4 Pašvaldības attīstības plānošana**
- p-2-5 Vienota metodiskā vadība novadā**

Atbildīgais

Tautsaimniecības komiteja, Finanšu komiteja

Vidēja termiņa mērķi	Rīcību virzieni	Rīcības
VM-p-2-2	p-2-1 Pašvaldības iestāžu darbība, infrastruktūra un materiāli tehniskā bāze	p-2-1-1 Pašvaldības administrācijas, klientu apkalpošanas centru un pašvaldības iestāžu ēku un teritoriju atjaunošana p-2-1-2 Iekārtu, inventāra un aparātūras iegāde un darbības nodrošināšana p-2-1-3 Pašvaldības transporta nodrošinājums un ikdienas uzturēšana p-2-1-4 Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju attīstība, t.sk. iestāžu drošības uzlabošanai p-2-1-5 Iestāžu un struktūrvienību darbības nodrošināšana
VM-p-2-3	p-2-2 Pašvaldības nekustamo īpašumu attīstība	p-2-2-1 Nekustamo īpašumu reģistrēšana zemesgrāmatā p-2-2-2 Nekustamo īpašumu rezervēšana pašvaldības funkciju nodrošināšanai
VM-p-2-2 VM-p-2-4	p-2-3 E-pārvaldes ieviešana	p-2-3-1 Publiskās pārvaldes elektronisko pakalpojumu un informācijas sistēmu attīstība p-2-3-2 Darbinieku apmācības un IT tehniskais un konsultatīvais atbalsts p-2-3-3 Novada nozaru informācijas sistēmas un datu bāzes

VM-p-2-1 VM-p-2-5	p-2-4 Pašvaldības attīstības plānošana	p-2-4-1 Novada teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrāde p-2-4-2 Nozaru un tematisko plānošanas dokumentu izstrāde p-2-4-3 Vienota atbalsta sistēma projektu sagatavošanai un ieviešanai
VM-p-2-2	p-2-5 Vienota metodiskā vadība novadā	p-2-5-1 Pašvaldības kvalitātes sistēmas izstrāde un ieviešana p-2-5-2 Pašvaldības darbinieku apmācības un pieredzes apmaiņa p-2-5-3 Pašvaldības iestāžu un struktūrvienību darbinieku profesionalitātes un kapacitātes paaugstināšana p-2-5-4 Ikdienas darbības nodrošināšana

Atbildīgais par ieviešanu

Talsu novada pašvaldības administrācija, finanšu nodaļa, kanceleja, attīstības plānošanas nodaļa, juridiskā nodaļa, informācijas tehnoloģiju nodaļa, zemes un nekustamo īpašumu nodaļa, Talsu novada būvvalde

Rādītāji

Rādītāji	Bāzes rādītāji.		Vēlamā tendence 2020	Datu avots
	Rādītāji	Bāzes gads		
Vienota datu tīkla lietotāju skaits pašvaldībā	40%	2015	↗	TNP IT daļa
E pakalpojumu skaits (elektronizācijas 3.līmenī)	0	2015	↗	TN pašvaldība
Talsu pašvaldības e-pakalpojumu integrācija www.latvija.lv	2	2015	↗	TN pašvaldība
ES fondu (ELGF, ELFLA, EZF) projektu finansējuma summa uz 1000 iedz.	275 528	2009-2014	→	RAIM
ES fondu (ERAF, ESF, KF) projektu finansējuma summa uz 1000 iedz.	254 336	2009-2014	→	RAIM
Kopējais e-indekss	39.59 punkti no 100, 25.vieta	2014	↗	www.eindekss.lv

p-3 Sadarbības partneri

Pamatojums

Talsu novada stratēģiskās intereses ir:

Uzlabot transporta kustību ar Rīgu un Ventspili. Tādēļ Talsu pašvaldība atbalsta A10 autoceļa „Rīga-Ventspils” pārbūvi, kā arī pauž nepieciešamību uzlabot reģionālā autoceļa P120 posmu starp Talsu pilsētu un A10.

Uzlabot kvalitatīvu pakalpojumu pieejamību reģionā. Aktīvākā sadarbība notiks ar apkārtnējiem novadiem, kuri atrodas bijušā Talsu rajona teritorijā – Dundagas, Mērsraga un Rojas pašvaldībām. Talsu novada pašvaldība sadarbosies arī ar Tukuma, Kuldīgas, Kandavas, Dobeles un Saldus pašvaldībām, reizi gadā piedaloties kādā no minēto pašvaldību rīkotajām pieredzes apmaiņas dienām.

Noslēgti sadarbības līgumi ar Rojas un Dundagas novadu pašvaldībām par izglītības metodiskā darba koordinēšanu, pedagoģiski medicīniskās komisijas pakalpojumu sniegšanu, kā arī bibliotēku pakalpojumu nodrošināšanā.

Sadarbība ar Rojas, Mērsraga, Tukuma, Dundagas pašvaldībām notiek pašvaldības iestāžu līmenī – TIC, piekrastes pagasti – tūrisma piedāvājuma attīstīšanā Baltijas jūras Rīgas līča Ziemeļkurzemes piekrastē.

Talsu novada pašvaldībai ir svarīga sadarbība ar Kurzemes plānošanas reģionu, lai risinātu par novada mērogu augstāka līmeņa jautājumus.

Talsu novada teritorijā plānots uzlabot teritorijas energoapgādi. Talsu novada pašvaldība atbalsta uzsāktā energoinfrastruktūras projekta „Kurzemes loks” īstenošanu, kas uzlabos energoapgādes drošumu Kurzemes piekrastē, kā arī atbalsta sadales tīkla paplašināšanu novada teritorijā.

Novada teritorijā tiks turpināts uzlabot sakaru un interneta infrastruktūru.

Vidēja termiņa mērķi

- VM-p-3-1 Uzlabot kvalitatīvu pakalpojumu pieejamību reģionā.
- VM-p-3-2 Uzlabot teritorijas energoapgādi.
- VM-p-3-3 Uzlabot sakaru un interneta infrastruktūru.
- VM-P-3-4 Paplašināt starptautisko sadarbību

Stratēģiskais mērķis: Iedzīvotājiem tuva pašvaldība, stipra un efektīva pārvaldība

Ilgtermiņa prioritāte: Sadarbības partneri (p-3)

Rīcību virzieni:

- p-3-1 Talsu novada stratēģiskās intereses**
- p-3-2 Pašvaldību sadarbība pakalpojumu sniegšanā**
- p-3-3 Starptautiskā sadarbība**
- p-3-4 Sadarbība starp sektoriem nekustamo īpašumu apsaimniekošanā**

Atbildīgais

Tautsaimniecības komiteja, finanšu komiteja

Vidēja termiņa mērķi	Rīcību virzieni	Rīcības
VM-p-3-1 VM-p-3-2 VM-p-3-3	p-3-1 Talsu novada stratēģiskās intereses	p-3-1-1 Līdzdalība nacionālā līmeņa politikas un attīstības plānošanas dokumentu un normatīvo aktu izstrādē. p-3-1-2 Pašvaldības politiskais atbalsts Talsu novadam svarīgo infrastruktūras objektu sakārtošanā (valsts autoceļi, dzelzceļš, energoapgāde, platjoslas datu pārraides tīkla infrastruktūra) p-3-1-3 Ziemeļkurzemes reģionālās slimnīcas

		pakalpojumu pieejamības un kvalitātes uzlabošana p-3-1-4 PIKC RVT Laidzes teritoriālās struktūrvienības sadarbība ar Latvijas Lauksaimniecības universitāti p-3-1-5 Atbalsts augstākās izglītības iestāžu filiāļu darbībai
VM-p-3-1	p-3-2 Pašvaldību sadarbība pakalpojumu sniegšanā (savstarpējie norēķini)	p-3-2-1 Reģionāla līmeņa pakalpojumu pieejamība citu novadu iedzīvotājiem Talsos
VM-P-3-4	p-3-3 Starptautiskā sadarbība	p-3-3-1 Starptautiskie projekti p-3-3-2 Lēmējvaras un izpildvaras - pašvaldības iestāžu un struktūrvienību sadarbības projekti un pieredzes apmaiņa
VM-p-3-1	p-3-4 Sadarbība starp sektoriem nekustamo īpašumu apsaimniekošanā	p-3-4-1 Pašvaldības īpašumu izvērtēšana, atsavināšanas iespējas pašvaldības ēkām, būvēm un zemesgabaliem, kuru izmantošana var tikt nodota NVO, uzņēmumiem, iestādēm, iedzīvotājiem p-3-4-2 Sadarbība pašvaldības un valsts nekustamo īpašumu apsaimniekošanā.

Atbildīgie par ieviešanu

Talsu novada pašvaldības attīstības plānošanas nodaļa, finanšu nodaļa, zemes un nekustamā īpašuma nodaļa, juridiskā nodaļa

Uzraudzības rādītāji

Rādītāji	Bāzes rādītāji.		Vēlamā tendence 2020	Datu avots
	Rādītāji	Bāzes gads		
Reģiona līmeņa pakalpojumu sniedzēji Talsos	3	2015		TN pašvaldība
Partnerībā ieviesti projekti ar privāto sektoru	1	2015		TNP Attīstības plānošanas nodaļa
Partnerībā ieviesti projekti ar valsts sektoru	0	2015		TNP Attīstības plānošanas nodaļa
Augstākās izglītības iestāžu filiāļu skaits	2	2015		TN pašvaldība
Pieejamās valsts iestādes Talsu novadā	18	2015		TN pašvaldība
Ieviests energoinfrastruktūras projekts „Kurzemes loks”	0	2016		Latvenergo

4. ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBAS KĀRTĪBA (MONITORINGS)

Veiksmīgas attīstības programmas īstenošanas priekšnosacījumi ir atbildības noteikšana un sasaiste ar budžetu. Uzraudzības procesa nodrošināšanai tiks izmantoti RAIM, CSP un citi publiski pieejami informācijas statistikas dati.

Attīstības programmas īstenošana tiek nodrošināta:

- politiskajā līmenī, ko nodrošina Talsu novada dome;
- izpildes līmenī, ko nodrošina novada administrācija, iestāžu un struktūrvienību vadītāji.

Attīstības plānošanas procesa svarīgs elements ir uzraudzības kārtības (monitoringa) izveide, ar kuras palīdzību iespējams izmērīt teritorijas attīstību, īstenošanas rezultātus un to ilgtermiņa ietekmi.

Monitorings ir novērošanas, kontroles, analīzes un prognozēšanas sistēma, kas izveidota, lai apkopotu informāciju par Talsu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2030, Attīstības programmā 2014. – 2020., investīciju un rīcības plānā esošo situāciju un izmaiņām. Monitorings nepieciešams, lai pārliciecinātos, ka faktiskā aktivitāšu norise atbilst plānotajam.

Monitoringa uzdevums ir:

- nodrošināt atbilstību Talsu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā izvirzītajiem mērķiem;
- nodrošināt attīstības programmā izvirzīto mērķu sasniegšanu;
- uzraudzīt un novērtēt stratēģiskās plānošanas dokumentu īstenošanu, konstatēt atkāpes un identificēt to iemeslus;
- analizēt statistisko informāciju, kas raksturo attīstības tendences novadā, salīdzinot tās ar citu novadu tendencēm vai nacionālā līmeņa tendencēm;
- veicināt pašvaldības struktūrvienību, valsts institūciju, sabiedrisko organizāciju un uzņēmēju koordinētu darbību novada attīstības jautājumos;
- nepieciešamības gadījumā pilnveidot plānošanas dokumentus, atbilstoši konkrētai situācijai;
- veikt saskaņošanas procesu aktualizētām stratēģiskās plānošanas dokumentu redakcijām un to papildinājumiem.

Monitoringa procesu organizē un vada Talsu novada pašvaldības Attīstības plānošanas nodaļa, piedalās visas atbildīgās puses, kas saistītas ar stratēģiskās plānošanas dokumentos paredzēto mērķu un pasākumu īstenošanu.

Attīstības programmas uzraudzības process:

1. Attīstības rādītāju izvērtējums un apkopojums reizi gadā;
2. Rīcību un paveikto uzdevumu izvērtējums reizi gadā.
3. Monitoringa ziņojums reizi trijos gados.

Monitoringa ziņojums (reizi 3 gados) sastāv no sekojošām daļām:

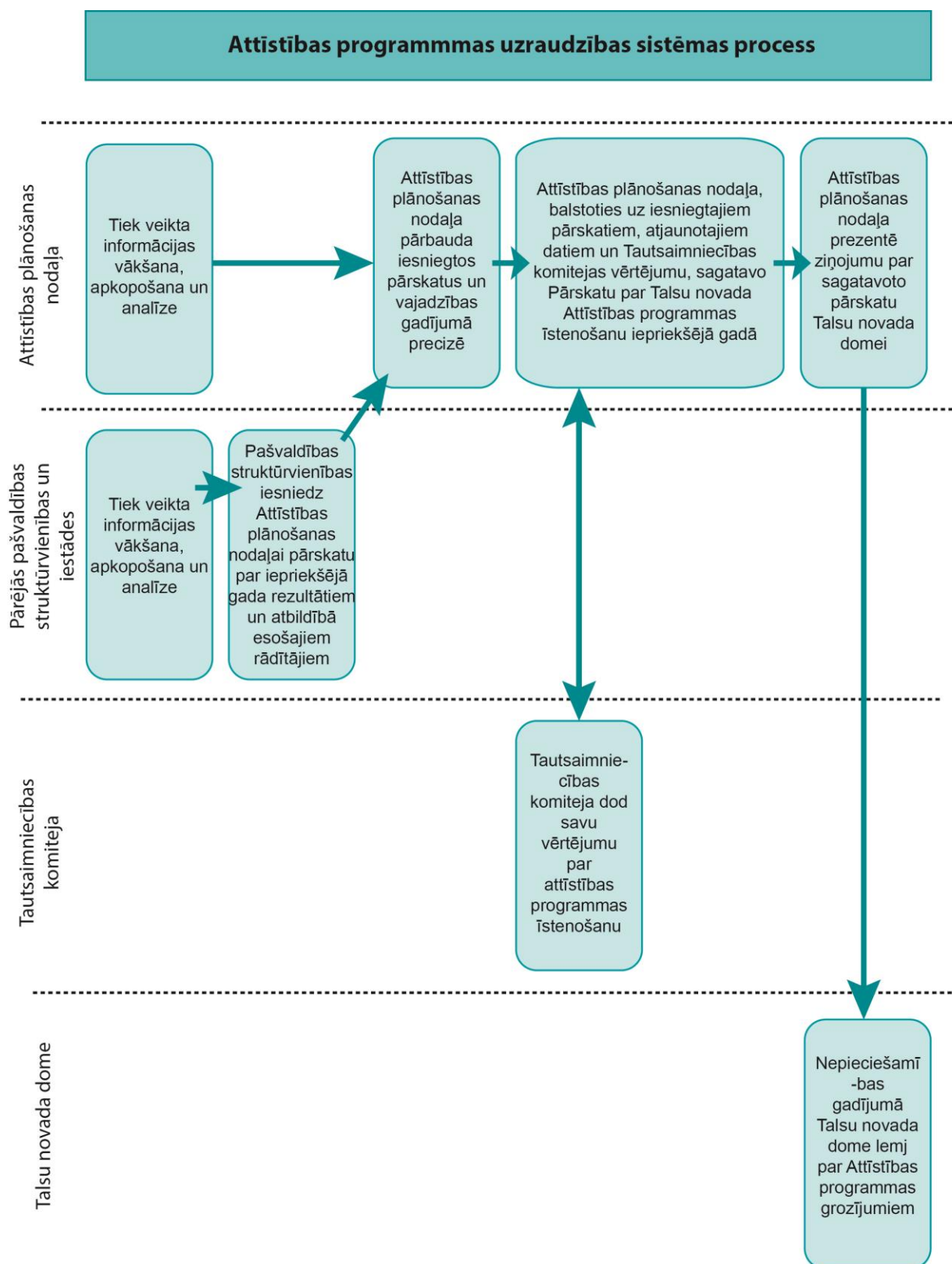
- pārskats par periodā paveikto;
- statistisko rādītāju analīze;
- pašreizējās situācijas novērtējums;
- sasniegto rezultātīvo rādītāju salīdzinājums ar plānoto;
- secinājumi un priekšlikumi novada attīstībai un stratēģiskās plānošanas turpmākai pilnveidei.

Attīstības rādītāju, rīcību un paveikto uzdevumu izvērtējums tiek veikts reizi gadā un iesniegts izskatīšanai domes sēdē 2 mēnešu laikā pēc iepriekšējā kalendārā gada beigām.

Monitoringa ziņojums tiek sagatavots un iesniegts izskatīšanai domes sēdē reizi 3 gados.

Apstiprināto monitoringa ziņojumu publicē pašvaldības mājas lapā, kā arī iekļauj pašvaldības publiskajā pārskatā.

Pamatojoties uz attīstības rādītāju izvērtējumu, rīcību un paveikto uzdevumu izvērtējumu, ne retāk kā reizi gadā, ievērojot pašvaldības budžetu kārtējam gadam, pašvaldība aktualizē Rīcības plānu un Investīciju plānu, apstiprina ar domes lēmumu.

Attīstības programmas uzraudzības sistēmas laika grafiks

Attīstības programmas uzraudzības sistēmas process	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris	Vienu reizi gadā	Reizi trijos gados
1.Tiek veikta informācijas vākšana, apkopošana un analīze																			
2. Pašvaldības struktūrvienības iesniedz Attīstības plānošanas nodaļai pārskatu par iepriekšējā gada rezultātiem un atbildībā esošajiem rādītājiem																			
3. Attīstības plānošanas nodaļa pārbauda iesniegtos pārskatus un vajadzības gadījumā precizē																			
4. Tautsaimniecības komiteja dod savu vērtējumu par attīstības programmas īstenošanu																			
5. Attīstības plānošanas nodaļa, balstoties uz iesniegtajiem pārskatiem, atjaunotajiem datiem un Tautsaimniecības komitejas vērtējumu, sagatavo Pārskatu par Talsu novada Attīstības programmas īstenošanu iepriekšējā gadā																			
6.Attīstības plānošanas nodaļa prezentē ziņojumu par sagatavoto pārskatu Talsu novada domei																			
7. Nepieciešamības gadījumā Talsu novada dome lemj par Attīstības programmas grozījumiem																			
Attīstības rādītāju izvērtējums un apkopojums																			
Rīcību un paveikto uzdevumu izvērtējums																			
Monitoringa ziņojums																			

Domes priekšsēdētājs

A.Lācarus

Talsu novada Attīstības programmas 2014.-2020.gadam stratēģiskās daļas sadaļa “Mājoklis” ir izstrādāts ar Norvēģijas finanšu instrumenta 2009.-2014. gada perioda programmas „Kapacitātes stiprināšana un institucionālā sadarbība starp Latvijas un Norvēģijas valsts institūcijām, vietējām un reģionālām iestādēm” atbalstu projekta „Lietpratīga pārvaldība un Latvijas pašvaldību veikspējas uzlabošana” ietvaros. Par tā saturu pilnībā atbild Talsu novada pašvaldība, un tas neatspoguļo Programmas un iesaistīto valstu oficiālo viedokli.